

Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2008

Julkaisija Viestintävirasto		KUVAILEHTI	
Tekijät Marko Ala-Fossi, Aino Holma		Asiakirjan päivämäärä 24.10.2008	
Journalismin tutkimusyksikkö, Tampereen yliopisto		Asiakirjan laji Tutkimus	
Asiakirjan nimi TOIMILUVANVARAISTEN RADIOIDEN SISÄLTÖTUTKIMUS 2008		Toimeksiantaja Viestintävirasto / yhteyshenkilö Tiina Aaltonen	
Tiivistelmä			
<p>Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa kymmenen toimiluvanvaraisen radioaseman tai -kanavan ohjelmatarjonnan kuvaus, jota Viestintävirasto voisi käyttää apuna arvioidessaan lupaehtojen täyttymistä. Tutkimukseen valikoituja radio-ohjelmistoja on kuvattu ja tarkasteltu ensisijaisesti kanavakohtaisten toimilupaehtojen sekä televisio- ja radiotoimintaa koskevan lain mainontaa koskevien säädösten näkökulmasta.</p> <p>Tutkimusotoksen kymmenestä kanavasta kaksi oli valtakunnallisia tai sellaiseen rinnastettavia (The Voice ja Radio Nova) ja loput kahdeksan paikallisradioluvalla toimivia (Iskelmä Savonlinna, Järviradio, Iskelmä Jyväskylä, Radio Mega, Radio Vaasa, Iskelmä Satakunta, Metro FM ja Radio 88,2). Otokseen valittiin alun perin satunnaisotannon avulla 11 kanavaa, joista yksi pudotettiin pois Viestintäviraston harkinnan perusteella.</p> <p>Kaikilta tutkimuskanavilta tallennettiin yhden vuorokauden koko ohjelmisto (torstai 22.5.2008 tai torstai 29.5.2008). Siitä analyysiin valittiin 12 tunnin mittainen yhtäjaksoinen näyte eli kello 06.00 ja 18.00 välillä tallennettu lähetysosuus, kaikkiaan yhteensä 120 tuntia. Tutkimusaineisto analysoitiin sekä kvantitatiivisesti että kvalitatiivisesti.</p> <p>Otoksen kymmenen aseman joukosta kaikkein eniten toimituksellisia puhesisältöjä eli yli neljä tuntia (35,9 %) löytyi Järviradion näytteestä. Toiseksi puhepitoisin oli Radio Nova (31,8 %). Kaikkein vähiten puhesisältöä puolestaan oli Metro FM:n näytteessä (6,1 %) ja toiseksi vähiten puhetta (13,3 %) tarjosi Radio Vaasa.</p> <p>Uutisossuukien määrä oli suurin Radio Novan näytteessä (01:25:04) ja toiseksi suurin Iskelmä Savonlinnan näytteessä (0:48:48). Kaikkein vähiten uutisia oli The Voicen näytteessä (0:24:57). Myös Metro FM:n näytteessä uutistyyppisten aineistojen määrä oli suhteellisen pieni (0:26:44). Kaikkia uutis-, ajankohtais- ja asiatyyppisiä puhesisältöjä yhteensä tarjosivat näytteissään eniten Järviradio (2:11:17) ja Radio Nova (2:00:40).</p> <p>Eniten paikallista toimituksellista puhetta oli oululaisella Radio Megalla (1:13:48) ja toiseksi eniten salolaisella Radio 88,2:lla (1:08:16). Kaikkein vähäisin paikallisen puhesisällön kokonaismäärä otoksen kanavista oli Iskelmä Satakunnan näytteessä (0:25:39).</p> <p>Iskelmä Savonlinnan, Iskelmä Jyväskylän ja Iskelmä Satakunnan lähetysnäytteiden sisältö oli suurelta osin keskenään yhtenevää.</p> <p>Mainonnan määrä oli otoksen suurin Iskelmä Jyväskylän (2:05:29) ja Iskelmä Savonlinnan (2:03:01) näytteissä. Vähiten mainontaa taas löytyi Metro FM:n (0:51:55) ja Järviradion (0:25:40) näytteistä.</p>			
Avainsanat toimilupaehto, radio, sisältötutkimus			
Sarjan nimi Viestintäviraston julkaisuja			
Kokonaissivumäärä 94	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Viestintävirasto		Kustantaja Viestintävirasto	
Postiosoite PL 313 00181 HELSINKI Y-tunnus 0709019-2	Käyntiosoite Itämerenkatu 3 A 00180 HELSINKI	Puhelin 09 69 661 Telekopio 09 6966 410	Sähköposti info@ficora.fi Kotisivu http://www.ficora.fi

Utgivare Kommunikationsverket		PRESENTATIONSBLAD	
Författare Marko Ala-Fossi, Aino Holma		Utgivningsdatum 24.10.2008	
Forskningscentret för journalistik vid Tammerfors universitet		Typ av publikation Utredning	
Publikation INNEHÅLLSUNDERSÖKNING 2008 PÅ KONCESSIONBELAGDA RADIOKANALER		Uppdragsgivare Kommunikationsverket / kontaktperson Tiina Aaltonen	
Referat			
<p>Syftet med det här projektet har varit att producera en beskrivning av programutbudet på tio koncessionsbelagda radiostationer eller -kanaler, vilken Kommunikationsverket kunde använda när det evaluerar, hur privata radiokanaler har uppfyllt sina koncessionsvillkor. Därför har de radioprogram som utvalts för den här undersökningen beskrivits och analyserats framför allt ur varje radiokanals separata koncessionsvilkors perspektiv men också med hänsyn till de gemensamma författningarna om radioreklam i lagstiftningen för television och radio.</p> <p>Två av dessa tio kanaler var rikstäckande eller delvis rikstäckande (The Voice och Radio Nova) och de övriga åtta kanalerna hade koncession endast för lokal radioverksamhet (Iskelmä Savonlinna, Järviradio, Iskelmä Jyväskylä, Radio Mega, Radio Vaasa, Iskelmä Satakunta, Metro FM och Radio 88,2). Från början utvaldes det slumpmässigt 11 kanaler för stickprovet, men på grund av Kommunikationsverkets egen behovsprövning lämnas det bort en kanal.</p> <p>Alla sändingar under hela dygnet (24 timmar) på de tio undersökta kanalerna var inspelade (torsdagen 25.5.2008 eller torsdagen 29.5.2008). Av det här materialet, utvaldes på varje kanal ett tolv timmar långt prov av programmen mellan klockan 6.00 och klockan 18.00, allt tillsammans 120 timmar, vilka analyserades med både kvantitativa och kvalitativa metoder.</p> <p>Av dessa tio kanaler bjöd Järviradio på mest prat – över fyra timmar i sitt prov (35,9 %) och den näst mest pratcentrade kanalen var Radio Nova (31,8 %). Den minsta andelen prat i utbudet hade Metro FM (6,1 %) och Radio Vaasa (13,3 %).</p> <p>Mest nyheter sände Radio Nova (01:25:04) och Iskelmä Savonlinna (0:48:48). Den minsta andelen nyheter erbjöd The Voice (0:24:57). När man summerar alla nyheter, aktualitets- och faktaprogram, hade Järviradio (2:11:17) och Radio Nova (2:00:40) tillsammans mest av dessa typer av talat innehåll.</p> <p>Mest lokalt talat innehåll var det på Radio Mega (1:13:48) i Uleåborg och på Radio 88,2 (1:08:16) i Salo. Den minsta andelen lokalt talat innehåll hade Iskelmä Satakunta (0:25:39).</p> <p>Den största andelen av programproven från Iskelmä Savonlinna, Iskelmä Jyväskylä och Iskelmä Satakunta var till största delen likadana som de andras.</p> <p>Mest reklam fanns på Iskelmä Jyväskylä (2:05:29) och på Iskelmä Savonlinna (2:03:01). Den minsta andelen reklam var det på Metro FM (0:51:55) och på Järviradio (0:25:40).</p>			
Nyckelord koncessionsvillkor, radio, innehållsundersökning			
Seriens namn Kommunikationsverkets publikationer			
Sidoantal 94	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Kommunikationsverket		Förlag Kommunikationsverket	
Postadress PB 313 00181 HELSINGFORS FO-nummer 0709019-2	Besöksadress Ostersjögatan 3 A 00180 HELSINGFORS	Telefon 09 69 661 Telefax 09 6966 410	E-post info@ficora.fi Webbplats http://www.ficora.fi

Publisher FICORA		DESCRIPTION	
Authors Marko Ala-Fossi, Aino Holma		Date of publication 24.10.2008	
Journalism Research and Development Centre, University of Tampere		Type of publication Report	
Name of publication LICENCE-DEPENDENT RADIO CONTENT STUDY 2008		Assigned by FICORA / contact person Tiina Aaltonen	
Abstract			
<p>The purpose of this study was to produce a description of the programming supply of ten license-dependent radio stations or channels, so that the results would help the Finnish Communications Regulatory Authority to evaluate how these radio channels have fulfilled their license obligations. All radio programming selected for this study is therefore described and analysed primarily from the perspective of channel-specific licensing conditions as well as the perspective of the rules on radio advertising in the Finnish television and radio legislation.</p> <p>Two of these ten channels (The Voice and Radio Nova) had licenses either for national or semi-national operations, while the remaining eight (Iskelmä Savonlinna, Järviradio, Iskelmä Jyväskylä, Radio Mega, Radio Vaasa, Iskelmä Satakunta, Metro FM and Radio 88,2) were operating on local radio licenses. Originally there were 11 channels selected for this study with random sampling. One channel was later dropped on the basis of FICORA's own considerations.</p> <p>A 24-hour long recording of a full broadcast day of these 10 channels was made (Thursday, May 22 or Thursday, May 29, 2008) and of that material, a continuous 12-hour sample of programming between 6.00 a.m. and 6.00 p.m. from each channel (altogether 120 hours) was selected for the analysis. The research samples were analyzed both with quantitative and qualitative methods.</p> <p>Among the ten channels analyzed, most journalistic speech (35,9 %) was found in the programming sample of Järviradio, which offered over four hours of verbal content. The second largest share of journalistic speech (31,8 %) was on Radio Nova. At the same time, the least verbal content (6,1 %) was in the sample of Metro FM and second smallest share of journalistic speech (13,3 %) was offered by Radio Vaasa.</p> <p>The share of news programming was largest (01:25:04) on Radio Nova and second largest (0:48:48) on Iskelmä Savonlinna. The least news programming was on The Voice (0:24:57). When all news, current affairs and documentary type speech is taken into account, the largest shares of these types of content were on Järviradio (2:11:17) and on Radio Nova (2:00:40).</p> <p>Most local journalistic verbal content (1:13:48) was on Radio Mega in Oulu and second most (1:08:16) on Radio 88,2 in Salo. The smallest total amount of local verbal content was on Iskelmä Satakunta (0:25:39).</p> <p>The program samples of Iskelmä Savonlinna, Iskelmä Jyväskylä and Iskelmä Satakunta were for the most part identical. The share of advertising was largest on Iskelmä Jyväskylä (2:05:29) and on Iskelmä Savonlinna (2:03:01). The least advertising was on Metro FM (0:51:55) and on Järviradio (0:25:40).</p>			
Keywords licence conditions, radio, content study			
Serial name Viestintäviraston julkaisuja/suosituksia/GFI-dokumentteja			
Pages, total 94	Language Finnish	Price	Confidence status public
Distributed by FICORA		Published by FICORA	
Postal address PO Box 313 FI-00181 HELSINKI FINLAND	Visiting address Itämerenkatu 3 A 00180 HELSINKI Business ID 0709019-2	Telephone +358 9 69 661 Telefax +358 9 6966 410	E-mail info@ficora.fi Homepage http://www.ficora.fi

ESIPUHE

Liikenne- ja viestintäministeriö on myöntänyt nyt voimassa olevat kaupalliset radiotoimiluvat viisivuotiskaudelle alkaen 1.1.2007. Toimiluvista kymmenen kappaletta myönnettiin valtakunnalliseen tai siihen rinnastettavaan radiotoimintaan ja 47 kappaletta paikalliseen radiotoimintaan.

Viestintäviraston tehtävänä on televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 744/1998 nojalla valvoa kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Yhtenä viraston valvontatehtävänä on toimilupiin kirjattujen määräysten valvonta.

Edellä mainittua valvontatehtäväänsä varten Viestintävirasto on teettänyt tämän toimiluvanvaraisten radioiden ohjelmasisältöä kartoittaneen tutkimuksen Tampereen yliopiston journalismin tutkimusyksiköllä. Tutkimus toteutettiin otantatutkimuksena kymmenestä radioasemasta tai -kanavasta yhden arkipäivän osalta klo 06.00 - 18.00 välisenä ajanjaksona. Tutkimuksen tarkoituksena oli tuottaa radioasemien ohjelmistoista sellaiset sisältökuvaukset, joita voidaan peilata sekä toimilupaehtojen sisältömääräyksiin että tv- ja radiotoimintalaissa säädettyihin mainontaa koskeviin vaatimuksiin. Tutkimus on jatkoa vuonna 2007 aloitetulle tutkimussarjalle.

Helsingissä lokakuun 31. pnä 2008

Tiina Aaltonen
kehityspäällikkö

Sisällysluettelo

1. Johdanto	7
2. Tutkimuksen toteutus	9
2.1. Tutkimusotanta ja ohjelmistojen valinta	9
2.2. Tutkimusaineiston tallennus ja lähetysnäytteiden raja	10
2.3. Radion puhe- ja musiikkisisältöjen luokitusrunko	11
2.4. Laadulliset muuttajat	12
2.5. Luokitustyön organisointi	12
3. Lähetysnäytteiden analyysit	13
3.1. The Voice	13
3.2. Radio Nova	16
3.3. Iskelmä Savonlinna	18
3.4. Järviradio (Keski-Suomi)	22
3.5. Iskelmä Jyväskylä	24
3.6. Radio Mega	27
3.7. Radio Vaasa	30
3.8. Iskelmä Satakunta	34
3.9. Metro FM	36
3.10. Radio 88,2	39
4. Yhteenveto	42
Tulosten tulkinnassa huomioon otettavaa	48
5. LÄHTEET	49
6. LIITTEET	51
Liite 1. Valtakunnalliset ja siihen rinnastettavat analogiset radiotoimiluvat	51
Liite 2. Paikalliset ja alueelliset analogiset radiotoimiluvat	53
Liite 3. The Voicen toimilupa	56
Liite 4. Radio Novan toimilupa	58
Liite 5. Iskelmä Savonlinnan toimilupa	60
Liite 6. Järviradion toimilupa (Keski-Suomi)	62
Liite 7. Iskelmä Jyväskylän toimilupa	64
Liite 8. Radio Megan toimilupa	66
Liite 9. Radio Vaasan toimilupa	68
Liite 10. Iskelmä Satakunnan toimilupa	70
Liite 11. Metro FM:n toimilupa	72
Liite 12. Radio 88,2:n toimilupa	74
Liite 13. Viestintäviraston kannanotto 19.3.2008	76
Liite 14. Viestintäviraston ohje 31.7.2007	81
Liite 15. Luokitusrunko	87
Toimituksellisten puhe- ja puhemusiikkijaksojen luokitusrunko	87
Musiikkijaksojen luokitusrunko	88
Liite 16. Luokituslomake	89
Liite 17. Kanavakohtaiset tutkimuskysymykset	90
Liite 18. Laadulliset muuttajat	92

Taulukot ja kuvat

Taulukko 1. Tutkimukseen valitut ohjelmisto	10
Kuvio 1. The Voicen lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	14
Kuvio 2. Radio Novan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	18
Kuvio 3. Iskelmä Savonlinnan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	20
Kuvio 4. Järviradion lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	24
Kuvio 5. Iskelmä Jyväskylän lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	27
Kuvio 6. Radio Megan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	29
Kuvio 7. Radio Vaasan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	33
Kuvio 8. Iskelmä Satakunnan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	36
Kuvio 9. Metro FM:n lähetyksen sisältöaineokset 29.5. 2008 klo 6.00–18.00	39
Kuvio 10. Radio 88,2:n lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00	42
Kaavio 1. Kanavakohtainen sisältöaineoksen jakauma	46
Taulukko 2. Kanavakohtainen sisältöaineoksen jakauma	46
Kaavio 2. Kanavakohtainen puheisällön tyyppien jakauma	46
Taulukko 3. Kanavakohtainen puheisällön tyyppien jakauma	47
Kaavio 3. Puheisältöjen paikallisuusjakauma	47
Taulukko 4. Puheisältöjen paikallisuusjakauma	48
Kaavio 4. Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetystunneittain	49
Taulukko 5. Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetystunneittain	49

1. Johdanto

Hankkeen tavoitteena on ollut tuottaa vuotta aiemmin kehitetyn mallin (Ala-Fossi 2007b) mukaan kymmenen toimiluvanvaraisen radiokanavan ohjelmatarjonnasta kuvaus, jota Viestintävirasto voi käyttää lupaehtojen täyttymistä koskevan arviointinsa tukena. Tässä raportissa radio-ohjelmistoja tarkastellaan ja kuvataan ensisijaisesti kanavakohtaisten toimilupaehtojen sekä televisio- ja radiotoimintaa koskevan lain mainontaa koskevien säädösten (21§, 30§) näkökulmasta.

Tutkimusaineiston keruu ja tallennus on toteutettu teknisesti samalla tavalla kuin vuosi sitten toteutetussa radiotutkimuksessa. Otokseen sisältyvien kymmenen ohjelmiston valinta on tehty lähtökohtaisesti satunnaisotannalla, mutta otoksen lopullinen rajaus juuri nyt tutkittuihin kymmeneen asemaan perustuu Viestintäviraston harkintaan. Lähetysnäytteiden rajaukset puolestaan perustuvat ensisijaisesti toimilupaehtoihin. Joka kanavalta on analysoitu yksi 12 tunnin yhtäjaksoinen, arkipäivänä tallennettu lähetysnäyte kello 6.00 ja 18.00 väliltä, koska lupaehdot koskevat pääsääntöisesti tuona aikana arkisin lähetettäviä ohjelmasisältöjä. Näin ohjelmiston kuvauksen ja analyysin perusteella voidaan arvioida sisältöehtojen toteutumista yhden lähetyspäivän sisällä.

Radio-ohjelmistojen kuvaus perustuu edelleen kanavien varsinaisista lähetyksistä tehtyjen tallenteiden analyysiin, jonka yksikkönä on joko toimituksellisen puheen tai musiikin muodostama sisältöjakso. Radio-ohjelmistojen rakennetta ja sisältöjä kuvataan kvantitatiivisesti eli sisällön eritellyn keinoin kaikkiaan kahdentoista eri muuttujan avulla. Luokitusrunkoa (liite 15.) ei ole muutettu viime vuodesta (Ala-Fossi 2007b, 9-11) ja myös laadullisen analyysin kuusi muuttujaa (liite 18.) ovat käytännössä ennallaan (Ala-Fossi 2007b, 11-12), joten tulokset ovat suoraan vertailukelpoisia edellisen raportin tulosten kanssa.

Toimiluvanvarainen radiotoiminta Suomessa kaudella 2007–2011

Uudet, viisivuotiset toimiluvat analogiseen radiotoimintaan kaudelle 2007–2011 myönnettiin valtioneuvoston päätöksellä toukokuun 2006 lopussa. Valtakunnallisia ja siihen rinnastettavia osavaltakunnallisia toimilupia annettiin seitsemälle eri hakijalle yhteensä 10 kappaletta (liite 1.). Toimilupansa saivat uusittua maan ainoa valtakunnallinen kaupallinen kanava eli Oy Suomen Uutisradio Ab:n *Radio Nova*, Kristillinen Media Oy:n kristillinen *Radio Dei*, Radio Satellite Finland Oy:n venäjänkielinen *Radio Sputnik*¹, Metroradio Finland Oy:n kolme erikoistunutta musiikkikanavaa eli *Radio SuomiPOP*, *Classic Radio* ja *Groove FM* sekä Pro Radio Oy:n *Uusi Kiss*².

Kokonaan uusia osavaltakunnallisten toimilupien saajia olivat SanomaWSOY:n omistama Swelcom Oy sekä NRJ Finland Oy. Swelcom sai nyt uutena toimijana luvat erikseen naisille ja miehille tarkoitettuja osavaltakunnallisia kanavia varten, jotka aloittivat sittemmin toimintansa nimillä *Radio Aalto* ja *Radio Rock*. NRJ Finland Oy:n nuorisokanavan aiempi verkko taas koostui ketjutetuista paikallisradioasemista (Ala-Fossi 2006, 77), joten samalla kun uudentyypinen toimilupa laajensi *Radio NRJ*:n³ kuuluvuusalueetta, se vei kanavalta myös mahdollisuuden lähettää paikallista mainontaa.

Kaksi aiempaa osavaltakunnallista kanavaa lopetti toimintansa vuoden 2006 lopussa. Koskaan aiemmin Suomessa ei ole evätty toimilupaa jo toiminnassa olevalta ja vakavaraiselta radioyhtiöltä, mutta toukokuussa 2006 valtioneuvosto päätti kuitenkin jättää Suomen Uutisradio Oy:n *Sävelradion* vaille uutta toimilupaa. Sen katsottiin toisaalta pyrkivän liiaksi tavoittelemaan samo-

1 Toimi vuonna 2007 myös nimellä Russkoje Radio Helsinki (Русское Радио Хельсинки), mutta vuoden 2008 alussa palasi taas käyttämään aiempaa nimeään.

2 Toimii nykyään nimellä The Voice.

3 Tunnetaan myös nimellä Energy.

ja yleisöjä paikallisten radioiden kanssa, toisaalta liikenne- ja viestintäministeriön mukaan *Sävelradion* lupa olisi keskittänyt omistusta radiomarkkinoilla liiaksi. Suomen Utisradio Oy:n tekemä valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei muuttanut valtioneuvoston tekemää ratkaisua, joten *Sävelradio* joutui lopettamaan lähetykset. Suomen Urheiluradio Oy taas ei jättänyt edes hakemusta entisen *Sport FM:n* eli *Radio Cityn* toimiluvan uusimisesta, joten myös sen lähetykset päättyivät luvan umpeutuessa joulukuussa 2006. (Ala-Fossi 2007a, 33–34)

Paikalliseen ja alueelliseen analogiseen radiotoimintaan toimilupakaudelle 2007–2011 myönnettiin yhteensä 47 erillistä toimilupaa kaikkiaan 33:lle eri toimijalle (liite 2.). Toimintaansa jatkavien paikallisten radioiden lisäksi uusille paikallisradioasemille myönnettiin toimiluvat Helsinkiin (*Basso Radio*), Lahteen (*Iskelmä Lahti*), Joensuuhun (*OiFM*), Kokkolaan (*Radio 967*), Ouluun (*Iskelmä Oulu*) ja Rovaniemelle (*Rovaniemi Radio*). Valtaosalla (34) nykyisistä paikallisradioista on useamman kuin yhden lähettimen muodostama alueellinen lähetysverkko. Eniten paikallisen ja alueellisen radiotoiminnan lupia eli yhteensä 10 kappaletta on SBS-konserniin kuuluvalla Pro Radio Oy:llä. Yhtiöllä on paikallisradio neljällä eri kaupunkiseudulla eli Oulussa (*Radio Mega*), Jyväskylässä (*Radio Jyväskylä*), Tampereella (*Radio 957*) sekä Turussa (*Radio Sata*) sekä paikallisradioluvalla toimivat Iskelmä-asemat yhteensä kuudessa eri maakunnassa.

Ohjelmasisällöistä on uusissa toimiluvissa annettu aiempaa tarkempia ja yksilöidympiä ehtoja eri kanaville. Esimerkiksi *Radio Novalta* edellytetään arkipäivisin maanantaista perjantaihin vähintään kahta tuntia uutis- ja ajankohtaisaineistoa kello 6.00 ja 18.00 välillä ja puheisältöjen kokonaisuus ohjelmasta tulisi olla samaan aikaan keskimäärin 30 prosenttia.⁴ Osavaltakunnallisten kanavien luvissa arkipäivien päivälähetysten puheisältöjen osuudeksi samalla aikavälillä⁵ määritellään 20 prosenttia ja paikallisradioiden luvissa puolestaan 15 prosenttia. Lupaehdoissa vaaditaan aiemmasta poiketen myös, että jokaisen kanavan lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Eri toimiluvissa edellytetään myös ohjelmiston suuntaamista hieman eri tavoin määritellylle kohdeyleisölle, kuten esimerkiksi 25–50 -vuotiaille kuuntelijoille. Paikallisilta ja alueellisilta radioilta puolestaan edellytetään koko ohjelmiston suuntaamista nimenomaan oman kuuluvuusalueen väestölle sekä kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai sen erityisryhmiä palvelevaa aineistoa, uutislähetystä tai muuta vastaavaa toimituksellista sisältöä. (LVM 2006)

8

Viestintävirasto on sittemmin omalla kannanotollaan⁶ täsmentänyt radiolähetysten tunnistettavuutta ja ohjelmistojen itsenäisyyttä koskevien toimilupaehtojen tulkintaa. Virasto katsoo, että kanavan lähetyksen on tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli keskimäärin vähintään puolet (50 %) sen ohjelmiston toimituksellisesta aineistosta poikkeaa muista valtioneuvoston antamien toimilupien nojalla lähetettävistä radiolähetyksistä arkipäivisin kello 6:n ja 18:n välillä. Toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetysten ohjelmasisältöjä eli musiikin, puheisältöjen ja muiden sisältöosuuksien muodostamaa kokonaisuutta, mutta ei mainontaa. Samalla kertaa virasto määritteli myös, miten kanavien promoootiospotit eroavat mainoksista. Mikäli kanavan omista tuotteista ja palveluista kertovat spotit sisältävät kaupallisia elementtejä, kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehoksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita, ne lasketaan Viestintäviraston mukaan osaksi kanavan mainosaikaa, jonka määrä vuorokauden aikana saa olla enintään kymmenen prosenttia lähetyksistä. (Viestintävirasto 2008)

Tammikuun 2007 jälkeen toimiluvanvaraisen radion toimiluvissa sekä omistus- ja yhteistyösuhteissa on tapahtunut useita muutoksia. SBS Finland Oy:n Iskelmä –ketjuyhteistyö oli laajentunut

4 Katso liite 4.

5 Ainoana poikkeuksena on Swelcom Oy:n toisen kanavan eli Radio Rockin toimilupa, jossa edellytetään 20 prosentin puheisältöosuutta aikavälillä klo 6.00 -21.00. (VN 2006)

6 Katso liite 13.

aiemmasta jo heti toimilupakauden alkaessa 2007. Huittisten Sanomalehti Oy:n *Radio West* liittyi ketjuun uudella nimellä *Iskelmä Satakunta* (SBS 2006b). Myös Kai Pöntisen ja Hannu Harjun hallitsemat toimilupayhtiöt Radio Paitapiiska Oy (*Iskelmä Pohjanmaa*) ja Kevyt Kanava Oy (*Iskelmä Oulu*) liittyivät Iskelmän yhteistyöketjuun vuoden 2007 alussa. Samaan yritysyryppäeseen kuuluva Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy aloitti puolestaan yhteistyön SBS Finlandin ns. ci-tyradioiden kanssa uudella kanavanimellä *Cityradio Pohjanmaa*. (SBS 2006a)

Kesäkuussa 2007 valtioneuvosto antoi Tampereen yliopiston paikallisradiolle eli *Radio Moreenille* oikeuden poiketa puheohjelmien ja paikallisen sisällön osuuksia koskevista toimilupamääräyksistä yliopiston opetustaukojen aikana. Samalla kertaa valtioneuvosto antoi myös hyväksyvän ennakkopäätöksen määräysvallan muutokselle Kevyt Kanava Oy:ssä, Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy:ssä ja Paitapiiska Oy:ssä. (VN 2007a) Pari viikkoa myöhemmin Kai Pöntinen perheineen vetäytyikin radiotoiminnasta kokonaan ja myi osuutensa liikekumppanilleen Hannu Harjulle ja tämän perheelle (Saranpää 2007).

Aivan loppuvuodesta 2007 SBS:n Iskelmä- ketju sai vielä kaksi uutta jäsenasemaa, eli Äiti-Radio Oy:n *Iskelmä Rovaniemen* (aiempi *Rovaniemi Radio*) ja Najaros Oy:n *Iskelmä Rexin* (aiempi *Radio Rex*). (SBS 2007a; SBS 2007b) Vuoden 2008 alussa Radio Satellite Finland Oy puolestaan solmi yhteistyösopimuksen venäläisen *Radio Majakin* kanssa ja ryhtyi jälleen käyttämään kanavanimeä *Radio Sputnik*. (RAB 2008)

Jo helmikuussa 2008 valtioneuvosto hyväksyi Iisalmessa, Kuopiossa ja Varkaudessa toimivan Pohjois-Savon Paikallisradio Oy:n osake-enemmistön myynnin Kevyt Kanava Oy:lle, mutta lopullisesti *Oikea Asema* vaihtoi omistajaa vasta kesäkuun lopussa. Uudet omistajat eli Hannu ja Tarja Harju puolestaan aloittivat heti heinäkuun 2008 alusta yhteistyön SBS:n Iskelmä-ketjun kanssa nimellä *Iskelmä Oikea Asema*. (VN 2008a; Korhonen 2008; SBS 2008a)

Aiemmin lyhytaikaisilla toimiluvilla radiotoimintaa harjoittanut 4Radio Oy ja Metroradio Finland Oy hieroivat kauppoja *Classic Radion* liiketoiminnasta ja sen toimilupayhtiö Profiso Oy:stä useamman kuukauden ajan. Valtioneuvosto ehti antaa asiassa jo yhden kielteisen ennakkopäätöksen, mutta 4Radio Oy:n antamien lisäselvitysten jälkeen se viimein hyväksyi kaupan kesäkuun 2008 alussa. (VN 2008c; Linnake 2008) Kesäkuun 2008 alussa astui voimaan myös valtioneuvoston vahvistama uusi asetus radio- ja televisiotoininnan taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta, mikä käytännössä merkitsi monien toimiluvanvaraisen analogisen radiotoiminnan lähetyspaikkojen ja -taajuuksien muuttumista eri puolilla maata (liite 1). (VN 2008b)

2. Tutkimuksen toteutus

2.1. Tutkimusotanta ja ohjelmistojen valinta

Sisältötutkimuksessa analysoitavien radiokanavien määrä on nytkin rajattu käytössä olevien resurssien perusteella kymmeneen ohjelmistoon. Koska otokseen on edelleen haluttu sisältyvän suhteellisesti yhtä paljon paikallisia ja toisaalta valtakunnalliseen rinnastettavia kanavia, näistä kymmenestä kanavasta kaksi on valtakunnalliseen rinnastettavia ja kahdeksan paikallisradioluvalta toimivia.

Tällä kertaa koko otos on lähtökohtaisesti valittu analogisen radiotoimiluvan haltijoiden joukosta arpomalla eli satunnaisotannalla, jolloin periaatteessa kaikilla kanavilla on ollut yhtäläiset mahdollisuudet tulla valituksi tutkimusotokseen. Satunnaisotannan menetelmä oli sama kuin edellisessä tutkimuksessa (Ala-Fossi 2007b, 6–7), eli jokaista valtakunnallista tai siihen rinnastetta-

vaa kanavaa edusti arvonnassa yksi numero välillä 1–10 ja paikallisradiolupia taas numerot välillä 1–47.

Arvonnassa tuotettujen satunnaislukujen⁷ avulla määriteltiin nyt molemmista toimilupalistoitusta otokseen valikoituvien kanavien järjestysnumerot. Näin saatiin valikoitua yhteensä kahdeksan paikallisradiokanavan ja kolmen valtakunnalliseen rinnastettavan kanavan joukko. Otoksen koko oli kuitenkin kymmenen kanavaa, joten yksi valtakunnalliseen rinnastettava kanava rajattiin vielä tästä joukosta Viestintäviraston harkinnan perusteella lopullisen otoksen ulkopuolelle.

Taulukko 1. Tutkimukseen valitut ohjelmistot

Tutkimusotos			
	Järjestysno	Kanavanimi	Taajuus ja lähetinpaikka
1	[6]	The Voice	89,6 Tampere
2	[8]	Radio Nova	104,7 Tampere
3	[1]	Iskelmä Savonlinna	96,7 Savonlinna
4	[6]	Järviradio	91,3 Jyväskylä
5	[8]	Iskelmä Jyväskylä	107,1 Jyväskylä
6	[24]	Radio Mega	103,1 Oulu
7	[27]	Radio Vaasa	99,5 Vaasa
8	[30]	Iskelmä Satakunta	100,4 Harjavalta/ Pori
9	[34]	Metro FM	95,2 Espoo / Helsinki
10	[43]	Radio 88,2	88,2 Salo

Paikallisradioista mukaan tulivat näin *Iskelmä Savonlinna*, *Iskelmä Jyväskylä* sekä *Iskelmä Satakunta*, *Radio Vaasa*, *Radio Mega* Oulusta, *Järviradio* Jyväskylästä, *Metro FM* Espoosta ja *Radio 88,2* Salosta. Valtakunnallista otokseen valikoituivat omalta listaltaan *The Voice* ja *Radio Nova*.

10

2.2. Tutkimusaineiston tallennus ja lähetysnäytteiden raja

Aineiston tallennusta varten palkattiin yhdeksän tutkimusavustajaa, joista pääosa oli Tampereen yliopiston tai Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Tallentajille annettiin teknisen perehdytyksen jälkeen käyttöön vastaavanlainen varustus kuin kahdessa aiemmassa hankkeessa (Ala-Fossi 2006, 33–34; Ala-Fossi 2007b, 8) eli kannettavasta tietokoneesta, lisenssivaapaasta tallennusohjelmasta, stereovälilyhdistelmästä ja radiovastaanottimesta koottava yksinkertainen tallennuslaitteisto.

Tallennuksen ajankohta pyrittiin valitsemaan niin, että radioiden ohjelmisto ei poikkeaisi normaalista minkään erityisen ulkoisen syyn takia. Alun perin tallennus oli tarkoitus tehdä samanaikaisesti seitsemässä eri kaupungissa torstaina 26.4. 2008 (eli päivää ennen jääkiekon MM-kiisojen alkamista), mutta aikataulusyistä tallennukset tehtiin lopulta torstaina 22.5.2008. Tuolloin äänitettiin samanaikaisesti 24 tunnin mittainen tallenne otokseen valittujen radiokanavien analogisista ulalähetyksistä. *Radio Novan* ja *The Voicen* tallennukset tehtiin Tampereella yliopiston tiloissa, *Iskelmä Savonlinna* tallennettiin Savonlinnassa, *Järviradio* ja *Iskelmä Jyväskylä* Jyväskylässä, *Radio Mega* Oulussa, *Radio Vaasa* Vaasassa, *Iskelmä Satakunta* Porissa, *Metro FM* Espoossa ja *Radio 88,2* Salossa.

Aineiston keruu sujui teknisesti hyvin, sillä äänitysten onnistumisprosentti oli jälleen yli 90. Tal-

⁷ Luvut arvottiin Viking-loton kierroksella 15/2008.

lenteissa oli muutamia pieniä häiriöitä tai teknisistä syistä johtuvia puutteita⁸, mutta vain *Metro FM:n* ohjelman äänitys jouduttiin kokonaan uusimaan, koska aseman ensimmäinen tallenne oli häiriöiden takia osaksi liian heikkolaatuinen analysoitavaksi. Uusintatallennus tehtiin Helsingissä torstaina 29.5.2008 eli viikko ensimmäisen tallennuspäivän jälkeen.

Vaikka otoksen jokaisen kanavan lähetystä tallennettiin 24 tuntia, analyysin kohteeksi valittiin jälleen lyhyemmät näytteet eli kello 6.00 ja 18.00 väliset 12 lähetystuntia, yhteensä 120 tuntia. Näytteen alkamis- ja loppumisaika on siis määritelty samoin kuin aiemmassa Viestintävirastolle tehdyssä tutkimuksessa (Ala-Fossi 2007b, 8) eli rajausta perustuu toimilupaehtoihin, joissa säädellään nimenomaan tuona aikana arkisin lähetettäviä ohjelmasisältöjä. Lähetysnäytteet ovat yhtäjaksoisia 12 tunnin tallenteita, joten niiden perusteella on mahdollista tarkastella toimilupien sisältöehtojen toteutumista yhden lähetyspäivän sisällä (vrt. Ala-Fossi 2006, 201–202). Esimerkiksi puhesisältöjen keskimääräisiä osuuksia koskevilla toimilupaehtojilla edellytetään kuitenkin pidempää tarkastelujaksoa (viisi peräkkäistä arkipäivää, ma–pe), joten niiltä osin tulokset ovat nytkin lähinnä suuntaa antavia.

2.3. Radion puhe- ja musiikkisisältöjen luokitusrunko

Sisällön analyysissä käytetty luokitusrunko (liite 13.) on täysin sama kuin vuotta aiemmassa sisältötutkimuksessa (Ala-Fossi 2007b, 9–11) eli puhe- ja puhemusiikkisisältöjä kuvataan neljän ja musiikkisisältöjä kaikkiaan kolmen eri muuttujan kautta.

Luokitusrungon avulla on määritelty lähetysten kaikkien sisältöjaksojen *kesto* ja pääasiallinen *sisältöaines* ja toimituksellisten puhe- ja puhemusiikkisisältöjaksojen osalta myös *kieli*, *rakennetyyppi* ja *sisältötyyppi* sekä *paikallisuus*. Utislähetykseen sisältyvät sääennusteet sekä erilliset säätiedotteet on aiempaan tapaan (Ala-Fossi 2006; Ala-Fossi 2007b, 32) luokiteltu sisältötyypiltään uutissisällöksi. Mainosten tunnistamisessa taas on tukeuduttu Viestintäviraston tuoreeseen linjaukseen (Viestintävirasto 2008), joka ei olennaisesti poikkea edellisen sisältötutkimuksessa käytettyä tulkinnasta (Ala-Fossi 2007b, 24). Viime vuoden hanketta varten laadittu paikallisuusmuuttujan luokitus osoittautui toimivaksi eli ohjelmiston paikallisuuden perustaso on edelleen aseman tai kanavan kuuluvuusalue. Lähetysten musiikkijaksoista on puolestaan määritelty lisäksi esitysten *kieli*, *teoksen ja esittäjän nimi* sekä musiikin *laji*.

Tutkimusotokseen valikoituneiden kanavien toimilupaehtojen, Viestintäviraston kannanoton ja yleisten mainontasäännösten tarkastelun perusteella on joka kanavalle jälleen muotoiltu omat tutkimuskysymykset (liite 16.). Etsittäessä vastauksia näihin kysymyksiin, kaikkein keskeisimmät kvantitatiivisen luokituksen muuttujat tässä analyysissä ovat aineiston määrää ilmaiseva *jakson kesto* (04), *jakson pääasiallinen sisältöaines* (05), *puheisisältöjakson sisältötyyppi* (08) sekä *paikallisuus* (09).

Näiden muuttujien saamien arvojen suorien jakaumien avulla voidaan kuvata ohjelmistojen luonnetta suhteessa ainakin kahdeksaan erilliseen lupaehtojen ja mainontasäännösten kautta määritettyyn kysymykseen tai tarkastelunäkökulmaan. Sellaisia ovat mm. puhesisältöjen kokonaisuus tutkitusta päivälähetyksestä, uutisaineiston ja paikallisen aineiston esiintyminen ja määrä sekä mainonnan määrä ja suhteellinen osuus lähetysnäytteestä.

⁸ Merkittävin yksittäinen puute aineistossa oli, että Radio Vaasan näytteessä kello 8.00 ja kello 10.00 välillä tallennetun lähetysten sisällöstä kaikkiaan 56 minuuttia ja 21 sekuntia oli häiriökohinan takia mahdotonta tunnistaa. (Katso luku 3.7.)

2.4. Laadulliset muuttujat

Viime vuoden tutkimushankkeen yhteydessä määriteltiin myös kuusi tutkimuksen kannalta keskeistä laadullista muuttujaa, jotka ovat käytössä likimain samansisältöisinä myös tällä kertaa. Muuttujat eli *ohjelmiston suuntaus, ohjelmiston tunnistettavuus, kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa, erityisryhmien palvelu ohjelmistossa sekä kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset ja mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta* on kuvattu viime vuoden raportissa (Ala-Fossi 2007b, 11–12) sekä liitteessä 18.

Laadullinen analyysin avulla pyritään todentamaan ohjelmistojen suuntausta ja sekä niiden tunnistettavuutta ja itsenäisyyttä. Lisäksi laadullisessa osuudessa tarkastellaan ja kuvataan sanallisesti näyttöiden paikalliseksi luokiteltua aineistoa ja uutisaineistoa sekä analysoidaan näyttöeseen sisältyvät mainoskatkot. Ainoana varsinaisena poikkeuksena vuoden 2007 sisältötutkimuksen verrattuna myös laadullisessa analyysissä on nyt voitu tukeutua Viestintäviraston kirjalliseen kannanottoon radiolähetysten tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta (Viestintävirasto 2008). Sen ohella on käytetty apuna myös mainonnan kestoa ja sijoittelua koskevaa Viestintäviraston tuotetta ohjeistusta (Viestintävirasto 2007).

2.5. Luokitustyön organisointi

Tutkimusaineiston luokitustyöhön palkattiin kaksi tutkimusavustajaa⁹ kesä- ja heinäkuun 2008 ajaksi. Toinen näistä avustajista oli mukana vastaavassa työssä jo vuotta aiemmin (Ala-Fossi 2007b, 13) ja toisella taas oli aiempaa kokemusta journalististen tuotteiden luokittamisesta sisällönerittelyä varten muissa Journalismin tutkimusyksikön hankkeissa.

Työjärjestelyt olivat teknisesti aivan vastaavat kuin kahdessa aiemmassa radiotutkimuksessa eli lähetyksenäytteet kuunneltiin ja mitattiin Audacity-audioeditorilla ja kuunnellut sisältöosiot luokitettiin Excel- taulukkolaskentaohjelmaan rakennettuun luokituslomakkeeseen (liite 16.). Kesäkuussa Tampereella pidetyn yhteisen perehdytyspalaverin jälkeen luokittajat jatkoivat työtään itsenäisesti, joskin työn aikana ilmenneistä ongelmista ja uusista ilmiöistä käytiin tutkimusryhmän sisäistä keskustelua sekä luokittajien kesken että sähköpostitse tutkija Marko Ala-Fossin kanssa. Työn tukena oli tälläkin kertaa luokitusrunгон eri kohtien määritelmien kirjallinen yhteenvedo, sekä Viestintäviraston maaliskuussa 2008 antama kannanotto koskien radiolähetysten tunnistettavuutta ja radiomainontaa. Avustajat kuuntelivat, analysoivat ja luokittivat kesän aikana kaikkien otoksen kymmenen kanavan lähetyksenäytteet. Työ valmistui suunnitelmien mukaan elokuun alkuun mennessä.

Laadullinen analyysi käynnistyi elokuussa kvantitatiivisen osuuden tutkimustulosten valmistuttua. Tätä tarkoitusta varten hankkeen tutkimusassistentti Aino Holma kuunteli elo-syyskuun 2008 aikana kursorisesti läpi koko tutkimusaineiston ja kuunteli vielä erikseen kunkin kanavan uutiset, paikalliseksi luokitellun aineiston sekä mainoskatkot.

3. Lähetysnäytteiden analyysit

3.1. The Voice

Puhesisältöjen osuus:

The Voicen arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 20 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 2 tuntia ja 24 minuuttia (02:24:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

The Voicen lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tuntia ja 32 minuuttia (02:32:06) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 21,1 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa oli puheen ja musiikin yhdistelmää (02:21:03) ja loput puhetta ilman musiikkitaustaa.

Uutis- ja ajankohtaisaineiston osuus:

The Voicen arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämään ohjelmistoon tulisi toimilupaehtojen mukaan sisällyttää myös keskimäärin vähintään tunti uutis- ja ajankohtaisaineistoa.

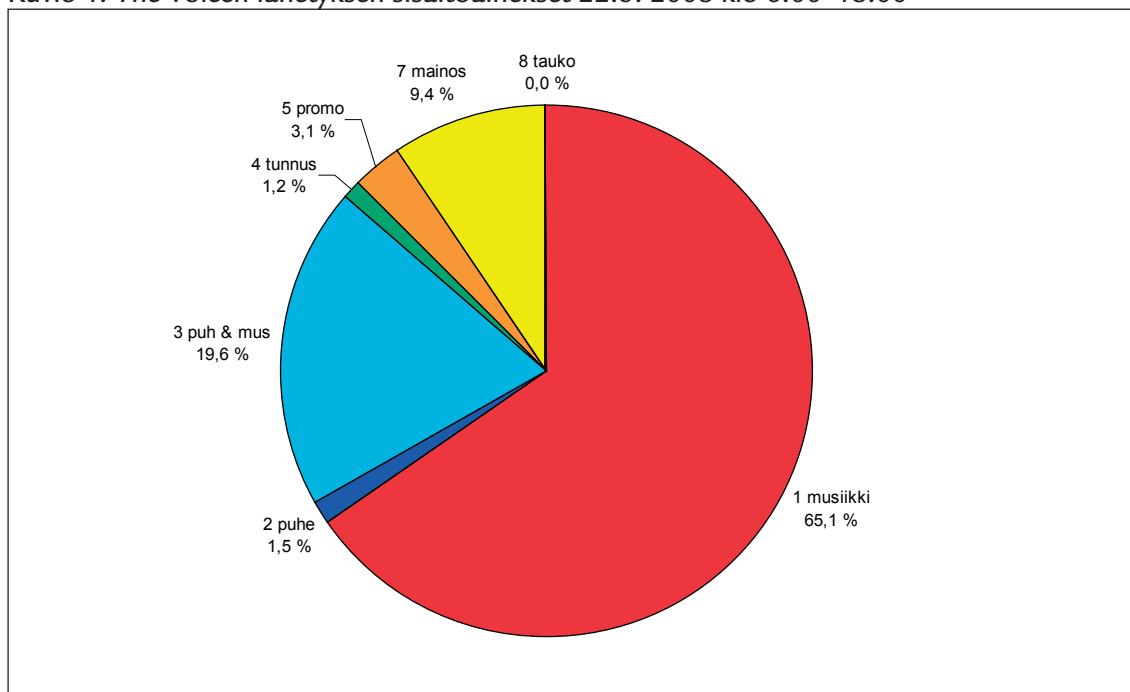
The Voicen lähetyksessä oli kaikkiaan runsaat puoli tuntia (00:35:55) uutis- ja ajankohtais-tyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu lähetyksessä olleet uutiset (00:24:57) ja asia- tai dokumenttiosiot (00:10:58). Ajankohtaisosioita näytteessä ei ollut lainkaan. Kanavan varsinaiset sähköuutislähetykset kuultiin aina noin 25 minuuttia yli tasatunnin ja aamulla myös 45 minuuttia yli tasatunnin. Tavallisten sähköuutisten lisäksi näytteeseen sisältyi kolmet Fosters Musicin sponsoroimat, mutta kanavan oman uutistoimittajan esittämät musiikkiuutiset (klo 6.16, klo 11.11 ja klo 16.08), jotka on tässä myös luokitettu uutissisällöksi.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetysaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

The Voicen lähetyksessä oli kaikkiaan noin tunti ja kahdeksan minuuttia (01:07:57) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana oli enimmillään 13 minuuttia ja 26 sekuntia (0:13:26).

Kuvio 1. The Voicen lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

14

The Voicen toimilupaehtojen perusteella kanavan lähetyksen tulisi koostua pääsääntöisesti 15-40-vuotiaille suunnatusta ohjelmistosta. Luvassa sen sijaan ei ole erikseen määrätty ohjelmiston suuntaamisesta jollekin kuuluvuusalueelle – todennäköisimmin siksi, että kyseessä on lähes valtakunnallinen kanava.

Radiokanavien profilointi eri ikäryhmille toteutetaan useimmiten erityisesti kanavan musiikkivalikoiman avulla, joten yleensä kanavan soittaman musiikin tarkastelu auttaa ymmärtämään, minkä kuulijaryhmän kanava haluaa ohjelmillaan tavoittaa. The Voicen lähetyksnäytteen perusteella näyttää ilmeiseltä, että kanava tavoittelee sille määrättyä kohderyhmää, tosin painottaen enemmän kohderyhmän nuorempaa puoliskoa. Näytteessä soineiden 177 musiikkiesityksen joukossa oli valikoima kohderyhmän vanhempaan väestöön vetoavia 1970-luvun lopun ja 1980-luvun hittejä (esim. *I Was Made For Loving You* – Kiss) mutta tiuhempaan kanavalla soivat uudet listamenestyjät (esim. *Dangerous* – M. Pokora) ja 2000-luvun hitit (esim. *Stupid Girls* – Pink, *Superstar* – Jamelia ja *Huomenna* – Uniklubi).

b) ohjelmiston tunnistettavuus

The Voicen toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

The Voicen lähetystä oli vaikea tunnistaa pelkästään musiikin perusteella, sillä kanavan musiikkivalikoima ei ole erityisen omaperäinen. Kanavan tunnistettavuutta lisäsivät kuitenkin tiuhaan soivat erilaiset asema-, uutis- ja muut tunnuksukset (00:08:46) sekä kanavan oma promotio (00:22:06). Vaikka yksittäiset tunnuksukset eivät olleet ajallisesti pitkiä, niitä kuultiin The Voicen lähetyksnäytteessä tiuhaan, keskimäärin 12 kertaa tunnissa. Otoksen asemista myös juuri The Voicen näyte sisälsi ajallisesti kaikkein eniten kanavan omaa promotiota.

Lähetyksnäytteen perusteella The Voicen ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin

otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Edellä mainitut kolme muuttujaa eivät ole The Voicen kohdalla relevantteja, koska sen toimivassa ei ole niitä koskevia ehtoja. Sen sijaan tämän valtakunnallisen kanavan kuuluvuusalue on (lähes) koko Suomi ja sen kohderyhmäksi on määriteltä valtaosa työikäisestä aikuisväestöstä (15-40-vuotiaat). Lisäksi sillä on erityisvelvoite tarjota kunakin arkipäivänä vähintään tunti uutisia ja ajankohtaisohjelmia klo 6.00 ja 18.00 välillä. Vastaavana aikana myös puheisältöjen osuuden lähetyksajasta tulee olla keskimäärin vähintään 20 prosenttia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

The Voicen lähetyksäntteeseen sisältyvät mainoskatkot oli pääsääntöisesti erotettu muusta ohjelmasta joko kanavan omalla promotiospotilla tai selvällä äänitunnuksella (yleensä asematunnus). Päivän lähetyksiin sisältyi kuitenkin yhdeksän siirtymää suoraan toimituksellisesta ohjelmistosta mainoskatkoon tai päinvastoin. Kahdeksassa näistä tapauksista suoraan mainoskatkoon siirryttiin heti sääohjelman loputtua kuullun sääohjelman sponsorin mainoksen jälkeen, eli näissä kahdeksassa tapauksessa siis mainoskatkoon siirryttiin suoraan sääohjelmasta ¹⁰ (klo 7.25, klo 7.47, klo 9.28, klo 9.48, klo 11.27, klo 13.27, klo 15.29 ja klo 17.28). Kerran (klo 15.17) mainoksiin siirryttiin The Voicen ja Eilakaislan yhteisen festaripassimainoksen kautta, jossa tuotiin esiin myös Eilakaislan palveluja.

Edellä mainittujen lisäksi The Voicen lähetyksäntteestä löytyi ainakin 13 tapausta¹¹, joissa mainosmainen spotti oli sijoitettu keskelle toimituksellista ohjelmistoa (klo 8.42, klo 13.06, klo 14.06, klo 14.12, klo 14.42, klo 15.08, klo 15.25, klo 15.41, klo 16.04, klo 16.24, klo 16.45, klo 17.21 ja klo 17.41).

¹⁰ Tässä tutkimuksessa mainosaikaan on laskettu mukaan myös sponsoroitujen ohjelmien yhteydessä esitetyt sponsoritunnukset.

¹¹ Esimerkiksi Verkkokauppa Sunrisen ja The Voicen yhteinen mainos: ”The Voice virittää kroppasi kesäkondikseen. Klikkaa verkkokauppasunrise.fi. Kauneudenhoitotuotteet helposti netistä.” kuultiin näyttöessä toimituksellisen aineiston keskellä yhteensä 11 kertaa.

3.2. Radio Nova

Määrällinen analyysi

Puhesisältöjen osuus:

Radio Novan arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 30 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 3 tuntia ja 36 minuuttia (03:36:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Novan lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan liki 3 tuntia ja 50 minuuttia (03:49:06) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 31,8 prosenttia tutkimusta yhden päivän näytteestä. Tästä liki kaksi ja puoli tuntia oli puheen ja musiikin yhdistelmää (02:24:26) ja loput puhetta ilman musiikkitaustaa.

Uutis- ja ajankohtaisaineiston osuus:

Radio Novan arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään kaksi tuntia (02:00:00) uutisia ja ajankohtaisaineistoa. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Novan lähetyksessä oli kaikkiaan noin kaksi tuntia (02:00:40) uutis- ja ajankohtais-tyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (01:12:04), ajankohtaisot (00:23:50) sekä lähetyksessä olleet asia- tai dokumenttiosiot (00:11:46). Kanavan oma varsinainen sähköuutislähetys sijoittui aina tasatunneille, puolen aikaan uutisotsikoita sivuttiin uutistoimittajan ja juontajan välisen keskustelun muodossa. Radio Novan lähetyksensä sisältäivät myös kahdet *Kauppalehden* kanssa yhteistyössä tuotetut ”Talousuutiset” (klo 7.02 ja klo 8.02), jotka toimitti sama toimittaja kuin varsinaiset sähköuutisetkin.

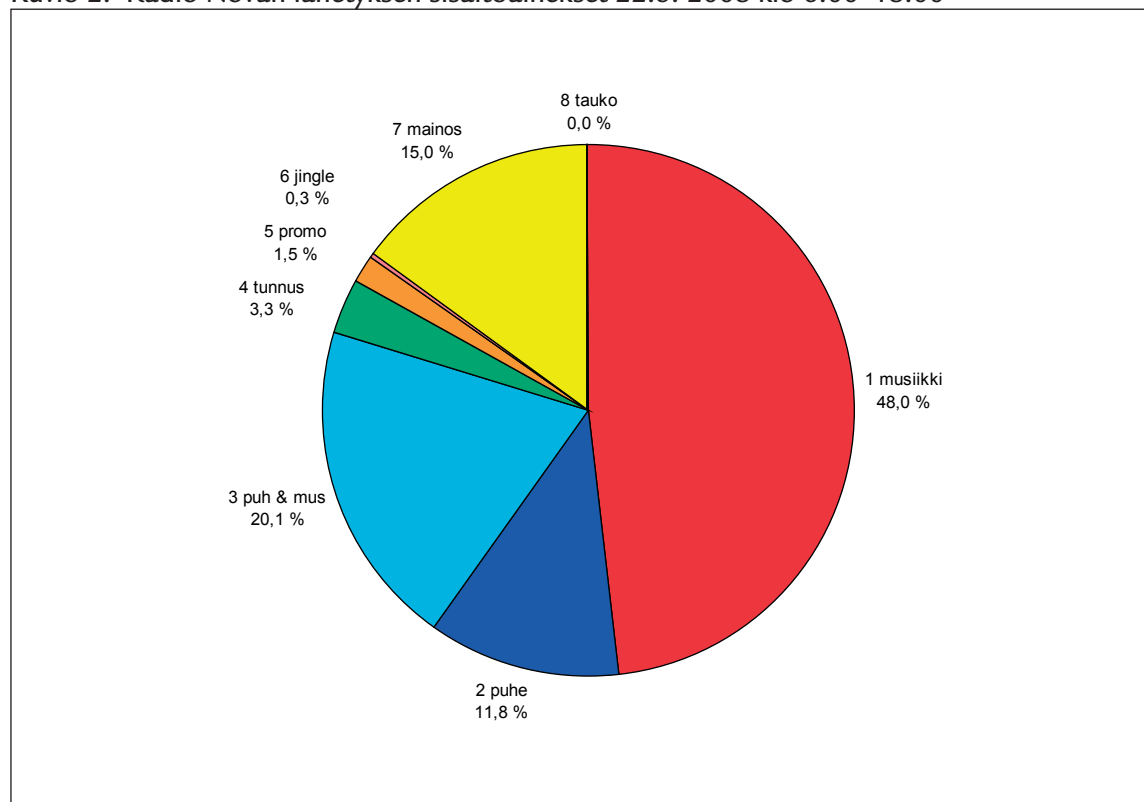
16

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetysaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Novan lähetyksessä oli kaikkiaan noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:47:48) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana oli enimmillään 19 minuuttia ja 38 sekuntia (00:19:38).

Kuvio 2. Radio Novan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Novan toimilupaehdojen perusteella kanavan lähetyksen tulisi koostua pääsääntöisesti 25-50-vuotiaille suunnatusta ohjelmistosta. Luvassa sen sijaan ei ole erikseen määrätty ohjelmiston suuntaamisesta jollekin kuuluvuusalueelle – todennäköisimmin siksi, että kyseessä on valtakunnallinen kanava.

Radio Novan lähetyksenäytteen perusteella näyttää ilmeiseltä, että kanava tavoittelee sille määrättyä kohderyhmää, tosin painottaen enemmän kohderyhmän nuorempaa puoliskoa. Näytteessä soineet 102 musiikkiesitystä jakautuivat melko tasaisesti kahtia siten, että puolet kappaleista oli 80- ja 90-luvun hittejä (esim. *Time After Time* – Cyndi Lauper, *My Hometown* – Bruce Springsteen ja *Un, Dos, Tres María* – Ricky Martin) ja toinen puoli 2000-luvun uudempia listamenestyjiä (esim. *Miss Blue* – Vincent, *Kaveri* – Jani Wikholm, *Suden silmät* – Stella ja *4 Minutes* – Madonna feat. Justin Timberlake).

Omassa markkinoinnissaan mainostajille Radio Nova käyttää esimerkkeinä juuri 25-50-vuotiaille suunnattuja mainoskampanjoita¹². Myös kanavan tavoitavuus on Finnpanelin kesällä 2008 tekemän Kansallisen radiotutkimuksen¹³ mukaan paras ikäryhmissä 25-34 v, 35-44 v. ja 45-54 v. eli toimiluvassa annetun kohderyhmän sisällä¹⁴.

12 Katso <http://www.radionova.fi/>, mediamyynti, mediatiedot, kampanjaesimerkkejä, http://www.radionova.fi/page.php?page_id=316.

13 Katso <http://www.finnpanel.fi/radio.php>.

14 Katso <http://www.radionova.fi/>, mediamyynti, mediatiedot, Radio Novan tavoitavuus ikäryhmittäin, http://www.radionova.fi/page.php?page_id=588.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Novan toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Vaikka Radio Novan musiikkivalikoima ei ole erityisen omaperäinen, sillä on edelleen tunnistettava kanavasoundi ja lähetyksrytmi (vrt. Ala-Fossi 1999, 33). Lähetyksnäytteessä kanavan tunnistettavuutta lisäsivät tiuhaan, keskimäärin noin 14 kertaa tunnissa soivat erilaiset asema-, uutis- ja muut äänitunnukset (00:24:03) sekä kanavan oma promootio (00:11:07). Radio Novan näytteestä löytyi neljänneksi eniten äänitunnuksia Iskelmä-asemien jälkeen.

Lähetyksnäytteen perusteella Radio Novan ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Edellä mainitut kolme muuttujaa eivät ole Radio Novan kohdalla relevantteja, koska sen toimiluvassa ei ole niitä koskevia ehtoja. Sen sijaan tämän valtakunnallisen kanavan kuuluvuusalue on (lähes) koko Suomi ja sen kohderyhmäksi on määritelty valtaosa työikäisestä aikuisväestöstä (25-50-vuotiaat). Lisäksi sillä on erityisvelvoite tarjota arkipäivisin vähintään kaksi tuntia uutisia ja ajankohtaisohjelmia.

18 *f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta*

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Radio Novan lähetyksnäytteeseen sisältyvät mainoskatkot oli pääsääntöisesti erotettu muusta ohjelmasta joko kanavan omalla promootiospotilla (yleensä katkon alussa) tai selvällä äänitunnuksella. Päivän Pähkinä –ohjelman kuuntelijoille osoitetun tietokilpailukysymyksen (klo 9.15) jälkeen lähetyks kuitenkin jatkui kilpailua sponsoroineen Fonectan tunnuksella ja sen jälkeen suoraan mainoksilla.

3.3. Iskelmä Savonlinna

Puhesisältöjen osuus:

Iskelmä Savonlinnan arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Iskelmä Savonlinnan lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan liki kaksi tuntia (01:59:28) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 16,6 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:43:06) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen sekä musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Iskelmä Savonlinnan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Iskelmä Savonlinnan lähetyksessä oli kaikkiaan vajaa puoli tuntia (00:27:36) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä. Suurin osa siitä eli noin 20 minuuttia (0:19:57) sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle ja kansainvälisistä asioista puhuttiin Savonlinnan näkökulmasta vajaan kahdeksan minuutin verran (00:07:39).

Uutisaineiston osuus:

Iskelmä Savonlinnan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Iskelmä Savonlinnan lähetyksessä oli kaikkiaan runsaat 48 minuuttia uutisia (00:48:48). Näytteeseen sisältyi kolme kahteen osaan jaettua ja yhteensä kahden–kolmen minuutin mittaista paikallisten uutisten lähetystä (klo 11.20, klo 13.20 ja klo 15.20), joista kaksi jälkimmäistä sähkölähetystä oli tuotettu yhteistyössä maakuntalehden kanssa (*Itä-Savo*). Loput uutisista olivat tasatunnein välitettyjä, STT:n tuottamia sähköuutislähetystyksiä.

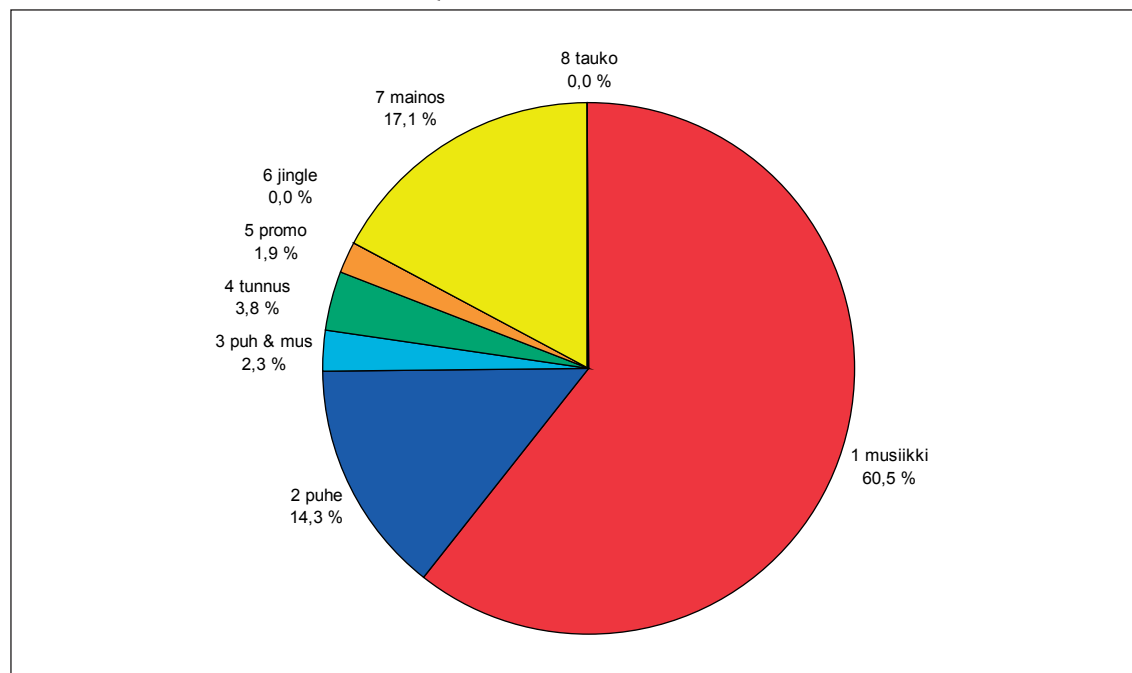
Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Iskelmä Savonlinnan lähetyksessä oli kaikkiaan kaksi tuntia ja kolme minuuttia (02:03:01) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään yhteensä runsaat 23 minuuttia (00:23:30).

19

Kuvio 3. Iskelmä Savonlinnan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Iskelmä Savonlinnan lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Iskelmä Savonlinnan lähetykseen kuuluu Savonlinnan alueen lisäksi myös Mikkelin ja Pieksämäen seudulla, missä asuu yhteensä noin 160 000 asukasta.¹⁵ Iskelmä Savonlinnan kuuluvuusalue on siis lähes koko Etelä-Savon maakunta.

Iskelmä Savonlinnan lähetyksestä ei löytynyt paljoa tukea sille oletukselle, että ohjelmisto olisi suunnattu vain ja ainoastaan kuuluvuusalueen väestölle. Esimerkiksi työpaikkatoiveiden esittäjiksi valikoituivat kuuntelijat Keuruulta (klo 11.35) sekä Turusta ja Itäsalmosta (klo 12.17), aamuohjelmassa musiikkia toivoi porvoollainen kuuntelija (klo 06.35) ja Jymypotti-kisaan osallistui soittaja Helsingistä (klo 07.36). Iskelmän kahvitoiveissa soittaja oli kotoisin Forssasta (klo 09.11) ja Tuplaa palkkasi -ohjelmassa puhelu osui Vantaalle (klo 13.35). Toisaalta otoksen perusteella varmistui, että Iskelmä Savonlinnalla on näytteessään Iskelmä Jyväskylän ja Iskelmä Satakunnan kanssa pääosin samansisältöinen ja samanaikainen ohjelmatarjonta.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Iskelmä Savonlinnan toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Iskelmämusiikilla profiloituneen radiokanavan tunnistaminen ei ole sinänsä kovin vaikeaa ja sitä helpottavat entisestään kanava- ja muut tunnuksat (00:27:40) sekä Iskelmän oma promootio (00:13:35). Sen sijaan Iskelmä Savonlinnan lähetyksen tunnistaminen omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen lähetyksnäytteen ohjelmasisältöjen perusteella oli liki mahdotonta. 12 tunnin lähetyksnäytteessä oli vajaa 15 minuuttia eli 2,0 % muiden Iskelmä-asemien välittämästä lähetyksestä poikkeavaa, omaa ja itsenäistä toimituksellista ohjelmaa. Parhaiten näytteen pystyi tunnistamaan juuri Iskelmä Savonlinnan lähetykseksi mainoskatkojen loppupäässä kuultujen paikallisten mainosten avulla, mutta aseman välittämä mainonta ei ole osa sen toimituksellista ohjelmistoa.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Iskelmä Savonlinnan lähetyksnäytteessä oli kuusi erillistä jaksoa, joissa käsiteltiin kanavan kuuluvuusalueen asioita. Paikallissähkeutisten sekä Savonlinnan alueen veneilijöille suunnattujen tiedotteiden ohella lähetykseen sisältyivät noin minuutin mittaiset (00:01:06) menovinkit Savonlinnan alueelle (klo 9.31 ja 17.29).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paikallissähkeutisten sekä Savonlinnan alueen veneilijöille suunnattujen tiedotteiden ohella edellä mainitut menovinkit Savonlinnan alueelle. Toisaalta, tietystä miehestä myös kanavan koko ohjelmisto on ymmärrettävissä erityisesti iskelmämusiikin ystäville suunnatuksi palveluksi.

¹⁵ http://www.kunnat.net/k_htmlimport.asp?path=1;29;374;36980

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Paikallinen uutisaineisto koostui Iskelmä Savonlinnassa tuntemattomaksi jääneen toimittajan esittämistä Iskelmä Savonlinnan paikallisuutisista, sanomalehti Itä-Savon sähköuutisista sekä tiedotteesta Savonlinnan alueen venelijoille. Tiedotteen pituus oli noin 15 sekuntia ja se kuultiin näytteessä kolme kertaa (klo 9.30, klo 12.00 ja klo 18.00).

Ensimmäinen paikallisuutislähetys kuultiin klo 11.20, ja se käsitteli pelkästään Itä-Savon alueellista jätesuunnitelmaa. Haastateltavana oli ympäristösuunnittelija Pirjo Angervuori. Sanomalehti Itä-Savon sähköuutiset kuultiin puolestaan klo 13.20 ja 15.20. Sähköuutisten sisältö oli keskenään täsmälleen sama, viisi lyhyttä sähköuutista, jotka keskittyivät Savonlinnan alueen uutisiin. Kärkenä oli uutinen, jossa *Itä-Savo* -lehden haastattelemat savonlinnalaiset vaativat vaalirahoitusta läpinäkyvämmäksi.

Kaikki kolme uutislähetystä oli jaettu kahtia siten, että välissä oli muutaman minuutin jakso, jolloin soitettiin musiikkia ja mainoksia. Ensimmäisen uutislähetysten alkupuoli kuultiin klo 11.20 ja sen pituus oli noin kaksi minuuttia. Lähetysten loppuosa kuultiin klo 11.30 ja se kesti noin minuutin. Tähän tapaan oli katkaistu myös molemmat sanomalehti *Itä-Savon* sähköuutislähetykset, joista kumpikin kesti kokonaisuudessaan kolme ja puoli minuuttia, kun välissä ollut muuta ohjelmaa ei huomioida.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Iskelmä Savonlinnan lähetysnäytteessä siirryttiin ainakin 30 eri kertaa suoraan toimituksellisesta aineistosta mainoskatkoon tai päinvastoin tai mainosmaisia elementtejä sisältävä spotti esiintyi keskellä toimituksellista aineistoa (klo 6.39, klo 6.47, klo 7.23, klo 7.40, klo 8.14, klo 8.35, klo 9.19, klo 9.27, klo 9.57, klo 10.13, klo 10.19, klo 10.37, klo 11.25, klo 11.40, klo 11.47, klo 12.13, klo 12.27, klo 12.42, klo 12.43, klo 12.55, klo 13.13, klo 13.17, klo 13.22, klo 14.15, klo 14.25, klo 15.18, klo 17.16, klo 17.21, klo 17.39, klo 17.48).¹⁶ Monilla kanavilla mainoskatkon alkuun sijoitetaan kanavan oman ohjelmiston promotiospotti ja sen kautta siirrytään varsinaisiin mainoksiin. Iskelmä Savonlinnan näytteessä useimmat em. mainoskatkot alkoivat tai päättyivät suoraan Iskelmän oman oheisliiketoiminnan mainoksilla, joissa kaupattiin esimerkiksi Tapolan Iskelmä-grillimakkaraa, Tallink Galaxyn Iskelmäkeskiviikko-risteilyjä tai Punaisella merellä järjestettävää Iskelmän syysristeilyä M/S Kristina Reginalla. Myös Iskelmän ja 50-vuotiaan OFF!-n sekä Kaustinen Folk Music Festivalin ja Iskelmän yhteisiä mainosspotteja käytettiin muutamissa kohdissa ikään kuin ne olisivat olleet kanavan omia promotiospotteja eikä mainoksia, vaikka niissä mainitaan yhteistyökumppani ja kerrotaan sen palveluista.

Esimerkkinä voisi mainita Iskelmän kahvitauko -ohjelman, jonka sponsorina olivat Bruno leivontatuotteet. Ohjelmaa esittelevää spottia käytettiin (yhteensä ainakin 6 kertaa) paitsi kanavan oman promotiospotin tapaan mainosten alussa (klo 8.39, klo 12.23 ja klo 15.41), myös tunnuksena itse ohjelman sisällä (klo 9.03, klo 9.07 ja klo 9.11), vaikka spottiin oli sisällytetty Bruno-tuotteiden mainos.

¹⁶ Monet mainosspotit oli ilmeisesti tarkoitettu kanavan omiksi promotiospotteiksi, mutta koska niissä mainittiin yhteistyökumppani ja tuotiin esiin sen tuotteita, ne luokiteltiin tässä tutkimuksessa mainoksiksi (Viestintävirasto 2008).

3.4. Järviradio (Keski-Suomi)

Puheisältöjen osuus:

Järviradion arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puheisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Järviradion lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin

4 tuntia ja 18 minuuttia (04:18:33) toimituksellista puheisältöä, eli yhteensä noin 35,9 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Lähes kaikki puheisältö (04:17:05) oli puhetta ilman musiikkitaustaa.

Paikallisen aineiston osuus:

Järviradion ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Järviradion lähetyksessä oli kaikkiaan noin tunti (00:58:22) tutkitun kuuluvuusalueen kannalta paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puheisältöä. Valtaosa siitä eli vajaa 56 minuuttia (0:55:41) sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle ja kansainvälisistä asioista puhuttiin Keski-Suomen näkökulmasta vajaan kolmen minuutin verran (00:02:41).

Uutisaineiston osuus:

Järviradion ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

22

Järviradion lähetyksessä oli kaikkiaan runsaat kaksi tuntia ja 11 minuuttia (02:11:17) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:41:39), ajankohtaisosiot (01:28:15) sekä lähetyksessä olleet asia- tai dokumenttiosiot (00:01:23).

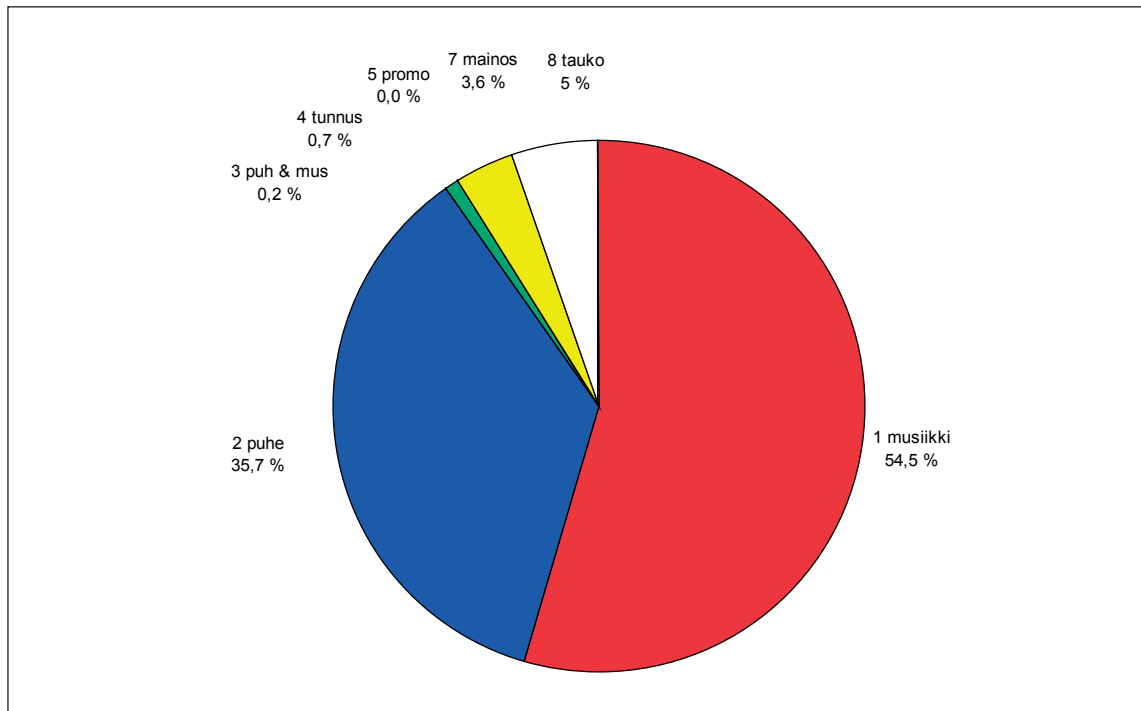
Järviradion lähetyksessä ei ollut varsinaisia erillisiä paikallisuutislähetyksiä, mutta kylläkin kolmen eri maakuntalehden (*Ilkka*, *Keski-Pohjanmaa* ja *Keskisuomalainen*) verkkosivuillaan julkaisemiin uutisiin perustuvia ja juontajan esittämiä ”verkkokatsauksia”, joita kuultiin päivän mittaan kaikkiaan kuudesti (klo 7.15, klo 8.15, klo 11.00, klo 12.00, klo 14.00 ja klo 17.00). Lisäksi näytteessä oli yksi yhteistyössä Duodecimin kanssa tuotettujen Terveysuutisten lähetyksen (klo 14.11).

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Järviradion lähetyksessä oli kaikkiaan noin 26 minuuttia (00:25:40) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään yhteensä runsaat 7 minuuttia (00:07:38).

Kuvio 4. Järviradion lähetyksen sisältöainekset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Järviradion lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Järviradion lähetykseen kuuluu Etelä- ja Keski-Pohjanmaan lisäksi toisen, erillisen toimiluvan turvin myös Keski-Suomessa, Jyväskylän, Pihtiputaan ja Viitasaaren seudulla¹⁷. Viimeksi mainittu kuuluvuusalue sivuaa myös Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakuntia. Alueella on arviolta noin 280 000 asukasta.¹⁸

Aihe- ja näkökulmavalintojen sekä eri alueiden paikallisia aiheiden käsittelytapojen pohjalta arvioiduna Järviradion ohjelmisto Jyväskylässä ei ole suunnattu pelkästään sen kuuluvuusalueelle Keski-Suomessa. Lähetyksessä käsitellään varsin samaan tapaan kaikkiaan kolmen eri maakunnan, ei yksin Keski-Suomen asioita.

Järviradion lähetyksessä soitetun musiikin, juontajien verkkaisen puhetyylin ja toimittajien puheosuuksiin valikoituneiden aiheiden perusteella näyttää siltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu lähinnä keski-ikäiselle tai vanhemmalle väestölle ja erityisesti iskelmämusiikin ystäville.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Järviradion toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Järviradion lähetyksessä leimasi tietty kiireettömyys ja toisaalta musiikin ja puheisisällön moni-

¹⁷ Katso <http://www.jarviradio.fi/kuuluvuus.php>.

¹⁸ Järviradio on toukokuussa 2008 hakenut liikenne- ja viestintäministeriöltä kahden erillisen toimilupansa yhdistämistä yhdeksi toimiluvaksi, jolloin asema voisi jatkaa saman ohjelman lähettämistä molemmilla nykyisillä toimilupa-alueilla (vrt. Ala-Fossi 2006, 113). Ministeriö on pyytänyt hakemuksesta lausuntoja muilta analogisen radiotoimiluvan haltijoilta syyskuun 2008 puoliväliin mennessä. (LVM 2008)

ilmeisyys. Niiden takia se oli myös helppo tunnistaa. Järviradion rytmi oli verkkainen ja puheen välissä olevat tauot olivat hieman pidempiä kuin muilla radiokanavilla. Pisimmät tauot olivat yli 10 sekunnin mittaisia. Yhteensä näytteeseen sisältyi taukoja lähes 40 minuuttia (00:37:23), joista noin 28 minuuttia oli taukoa ennen lähetyksen alkua (klo 6.00–6.28). Lähetyksessä oli siis taukoja puheen lomassa kaikkiaan vajaat 10 minuuttia, joka on selvästi enemmän kuin asemat tai muita tunnuksia (00:05:10) tai aseman omia promootiospotteja (00:00:06) yhteensä. Järviradio erottui myös musiikkivalinnoillaan, jotka painottuivat enimmäkseen hieman harvemmin kuultuihin mutta silti melko uusiin iskelmiin. Klassikoiksi muodostuneista iskelmäkappaleista kuultiin esimerkiksi Rauli ”Badding” Somerjoen *Ikkunaprinsessa*. Musiikkivalintojen joukossa oli myös esimerkiksi kansan- ja kuoromusiikkia sekä hengellisiä lauluja.

Lähetysnäytteen perusteella Järviradion ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Järviradion lähetysnäytteessä oli kolme erillistä jaksoa, joissa käsiteltiin kuuluvuusalueen asioita. Keskisuomalaisen verkkokatsausten (klo 7.14, 11.58) lisäksi kuultiin tiedote kuuluvuusalueella pelattavista Superpesis-peleistä (klo 12.51). Näiden lisäksi kuuluvuusalueen asioita käsiteltiin yksittäisissä uutisissa, joita juontaja kertoi ja kommentoi musiikkikappaleiden välissä pitkin päivää. Jonkin uutisaiheen käsittely juonnossa oli Järviradion lähetykselle tyypillistä varsinkin ilta-päivän aikana ja osa uutisaiheista oli paikallisia: Jyväskylässä järjestettävä kesäkoulu (klo 8.53), Viitasaaren Puutarha- ja vapaa-ajan messujen järjestäjän haastattelu (klo 9.11), Jyväskylä sinfonia kotimaisilla kesäfestivaaleilla (klo 13.41) ja Jyväskylän elokuvateatterissa pyörinyt väärä filmi (klo 15.46).

24

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Suurin erityisryhmä, jota Järviradio lähetysnäytteen perusteella palvelee, ovat iskelmämusiikin harrastajat. Toivemusiikkikappaleet soivat eri ohjelmissa, kuitenkin esimerkiksi Aamutoiveissa klo 7.36 alkaen vain osa toivojista oli kotoisin kuuluvuusalueelta. Hyvää laulun aihetta ja siihen liittyviä kappaleita pohdittiin yhdessä kuuntelijoiden kanssa klo 11.28 alkaen, artistitunnistuskilpailuun sai soittaa klo 10.29 alkaen ja Päivän kupletti kuultiin klo 9.02.

Keskisuomalaisen verkkokatsaukset (klo 7.14, 11.58) kertoivat erityisesti Jyväskylässä tallennetun lähetyksen kuuluvuusalueen asioista mutta myös *Keski-Pohjanmaan* (klo 9.58, 14.02) ja *Ilkan* (klo 8.19, klo 10.58 ja klo 17.02) verkkokatsausten voidaan ajatella palvelevan ainakin niitä kuuntelijoita, joilla ei ole internetiä käytettävissä. Lisäksi esimerkiksi politiikasta kiinnostuneille tarjottiin noin tunnin mittainen (00:57:22) eduskunnan kyselytunti suorana lähetyksenä (klo 16.02). Uskonnollista musiikkia ja keskustelua hengellisistä asioista tarjosivat noin puolen tunnin mittaiset ohjelmat Raamattu kannesta kanteen (klo 6.29) ja Kotikirkon kanava (klo 17.29).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Järviradiossa paikalliseksi uutisaineistoksi luokiteltiin sanomalehti Keskisuomalaisen verkkokatsaukset, joita oli kaksi (klo 07.15 ja klo 12.00). Ensimmäisen näytteessä kuullun Keskisuomalaisen verkkokatsauksen toimitti Suvi Kantonen ja siihen sisältyi viisi uutista. Verkkokatsauksessa ensimmäisenä kerrottiin, että Jyväskylässä *Lou Reeds Berlin* -elokuvan sijasta oli epähuomiossa esitetty elokuva *Darjeeling Limited*. Katsaus kesti kokonaisuudessaan noin kolme minuuttia.

Toisen Keskisuomalaisen verkkokatsauksen toimitti Tarja Kultavuori ja siihen sisältyi kaksi uutista. Ensimmäinen uutinen oli, että Jyväskylän Palokkaan suunnitellaan ja tehdään päiväkotilaajennuksia. Katsaus kesti hiukan alle kolme minuuttia. Verkkokatsauksissa toimittaja ilmeisesti luki uutiset suoraan Keskisuomalaisen verkkosivuilta. Yhteensä uutislähetyksissä käsiteltiin seitsemää eri aihetta, joista kaksi sijoittui kuuluvuusalueelle.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Järviradion lähetyksensä sisältävät mainoskatkot oli poikkeuksetta erotettu muusta ohjelmistosta Järviradion kanavatunnuksella.

3.5. Iskelmä Jyväskylä

Puhesisältöjen osuus:

Iskelmä Jyväskylän arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Iskelmä Jyväskylän lähetyksessä torstaina 22.5.2005 kello 6.00-18.00 oli kaikkiaan noin 1 tunti ja 54 minuuttia (01:53:57) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 15,8 prosenttia tutkista yhden päivän näytteestä. Tästä noin valtaosa (01:41:13) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen sekä musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Iskelmä Jyväskylän ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Iskelmä Jyväskylän lähetyksensä oli kaikkiaan vajaa puoli tuntia (00:26:14) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä. Valtaosa siitä eli hiukan yli 17 minuuttia (00:17:21) sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle ja kansainvälisistä asioista puhuttiin Jyvässeudun näkökulmasta liki 9 minuuttia (00:08:53).

Uutisaineiston osuus:

Iskelmä Jyväskylän ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

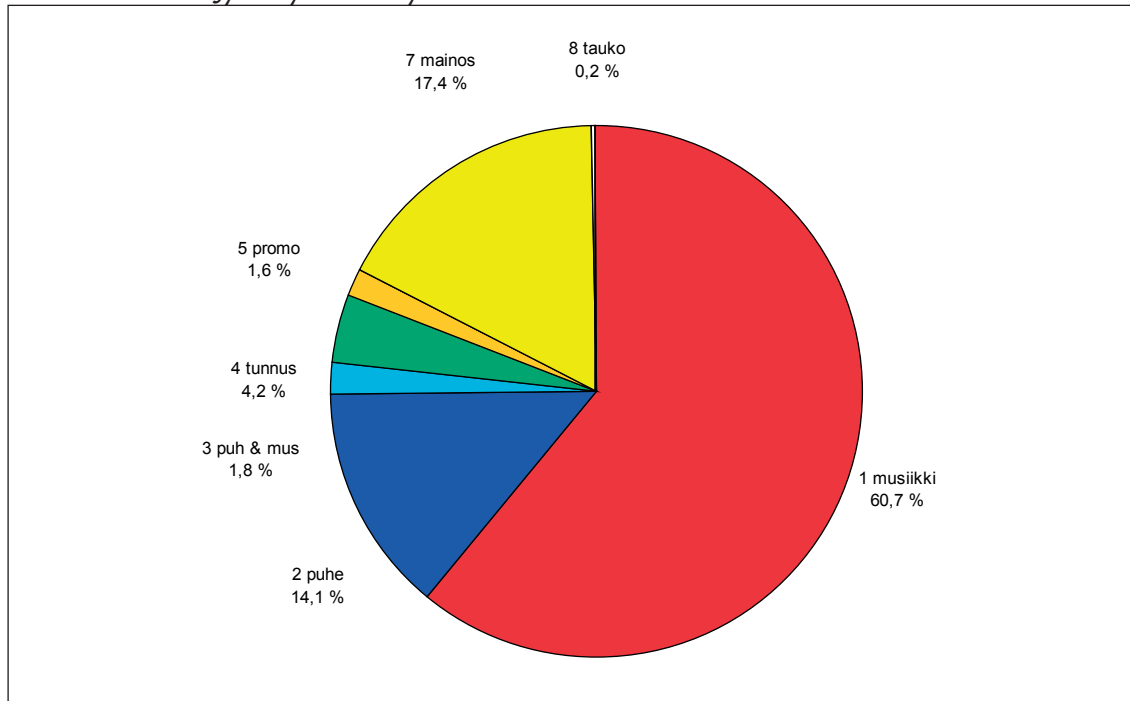
Iskelmä Jyväskylän lähetyksensä oli kaikkiaan viisi kahden minuutin mittaista paikallisten sähköuutisten lähetystä (klo 9.30, klo 11.30, klo 13.30, klo 15.30 ja klo 17.30). Kaikkiaan lähetyksensä sisältänyt runsaat 46 minuuttia uutisia (00:46:13), joista siis noin 10 minuuttia oli nimenomaan Jyväskylän paikallisuutisia ja loput tasatunnein välitettyjä, STT:n tuottamia sähköuutislähetystyksiä.

Iskelmämusiikin osuus:

Iskelmä Jyväskylän lähettämän musiikkisisällön tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua pääasiallisesti iskelmämusiikista.

Iskelmä Jyväskylän lähetyksessä oli kaikkiaan yli 7 tuntia musiikkia (07:17:23), josta liki puolet (43,7 %) eli runsaat kolme tuntia (03:11:08) oli iskelmämusiikkia. Seuraavaksi eniten eli lähes kolmannes (28,7 %) näytteen musiikista oli ac/pop- tyyppistä musiikkia.

Kuvio 5. Iskelmä Jyväskylän lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Iskelmä Jyväskylän lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Iskelmä Jyväskylän lähetyksen kuuluvuusalue kattaa myös Pihtiputaan ja Jämsän seudut eli suurimman osan Keski-Suomen maakunnasta. Alueella on noin 240 000 asukasta.

Iskelmä Jyväskylän lähetyksestä ei löytynyt paljoa tukea sille oletukselle, että ohjelmisto olisi suunnattu vain ja ainoastaan kuuluvuusalueen väestölle. Esimerkiksi työpaikkatoiveiden esittäjiksi valikoituivat kuuntelijat Turusta ja Itäsalimesta (klo 12.17), aamuohjelmassa musiikkia toivoi porvoollainen kuuntelija (klo 06.35) ja Jymypotti-kisaan osallistui soittaja Helsingistä (klo 07.36). Iskelmän kahvitoiveissa soittaja oli kotoisin Forssasta (klo 09.11) ja Tuplaa palkkasi -ohjelmassa puhelu osui Vantaalle (klo 13.35). Lähimmäksi kuuluvuusaluetta osui työpaikkatoiveen esittäjä Keuruulta (klo 11.35), mutta myös Keuruu jää Iskelmä Jyväskylän kuuluvuusalueen ulkopuolelle. Toisaalta otoksen perusteella varmistui, että Iskelmä Jyväskylällä on näytteesään Iskelmä Savonlinnan ja Iskelmä Satakunnan kanssa pääosin samansisältöinen ja samanlainen ohjelmatarjonta.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Iskelmä Jyväskylän toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Iskelmämusiikilla profiloituneen radiokanavan tunnistaminen ei ole sinänsä kovin vaikeaa ja sitä helpottavat entisestään kanava- ja muut tunnuksset (00:30:03) sekä Iskelmän oma promotio (00:11:47). Sen sijaan Iskelmä Jyväskylän lähetyksen tunnistaminen omaksi itsenäiseksi ohjelmis-

tokseen lähetyksinäytteen ohjelmasisältöjen perusteella oli liki mahdotonta. 12 tunnin lähetyksinäytteessä oli vajaa 10 minuuttia eli 1,4 % muiden Iskelmä-asemien välittämästä lähetyksestä poikkeavaa, omaa ja itsenäistä toimituksellista ohjelmaa. Parhaiten näytteen pystyi tunnistamaan juuri Iskelmä Jyväskylän lähetykseksi mainoskatkojen loppupäässä kuultujen paikallisten mainosten avulla, mutta aseman välittämä mainonta ei ole osa sen toimituksellista ohjelmistoa.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Iskelmä Jyväskylän lähetyksinäytteessä kuuluvuusalueen asioiden käsittely rajoittui varsin tarkasti paikallisuutislähetyksiin, joita oli viisi. Uutislähetyksiin palataan kohdassa e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset.

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paikallissähkeutiset. Toisaalta, tietystä miehestä kanavan koko ohjelmisto on ymmärrettävissä erityisesti iskelmämusiikin ystäville suunnatuksi palveluksi.

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset:

Anna Saarelaisen toimittamat Iskelmä Jyväskylän paikallisuutiset kuultiin näytteessä viidesti. Kuhunkin noin kaksi minuuttia kestäväan sähkölähetykseen sisältyi 5 lyhyttä sähkeutista sekä paikallissää. Kahden ensimmäisen lähetyksen (klo 9.30 ja klo 11.30) kärkenä oli uutinen Mauri Pekkarisen asettumisesta ehdolle Jyväskylän kunnallisvaaleissa. Kolmessa viimeisessä lähetyksessä (klo 13.30, klo 15.30 ja klo 17.30) tämä uutinen luettiin toisena ja kärkenä oli uutinen Jyväskylään saapuvasta singaporelaisesta ministeridelegaatiosta. Kolmen viimeisen lähetyksen sisältö oli täsmälleen sama. Uutisaiheet keskittyivät Jyväskylään ja sen lähialueille. Kaikkiaan uutislähetyksissä käsiteltiin päivän aikana 12 eri aihetta, joista 11:ssä oli paikallinen näkökulma.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Iskelmä Jyväskylän lähetyksinäytteessä oli yhtenevästä lähetyksestä johtuen täsmälleen samat ongelmakohdat mainonnan tunnistettavuudessa sekä ohjelmien ja mainonnan erottamisessa kuin samaan aikaan lähetetyssä Iskelmä Savonlinnan näytteessä (katso luku 3.3.).

3.6. Radio Mega

Puhesisältöjen osuus:

Radio Megan arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimituslupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Megan lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin

1 tunti ja 59 minuuttia (01:58:59) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 16,5 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:17:30) oli puheen sekä musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Radio Megan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Radio Megan lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 17 minuuttia (01:17:20) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä. Pääosa siitä (01:13:48) sijoittui kuuluvuusalueelle ja vain runsaat 3 minuuttia (00:03:18) oli paikallisesta näkökulmasta käsiteltyä maakunnallista aineistoa. Kansainvälisistä asioista näytteessä puhuttiin Oulun näkökulmasta vain hyvin lyhyesti (00:00:14).

Uutisaineiston osuus:

Radio Megan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyyppejä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

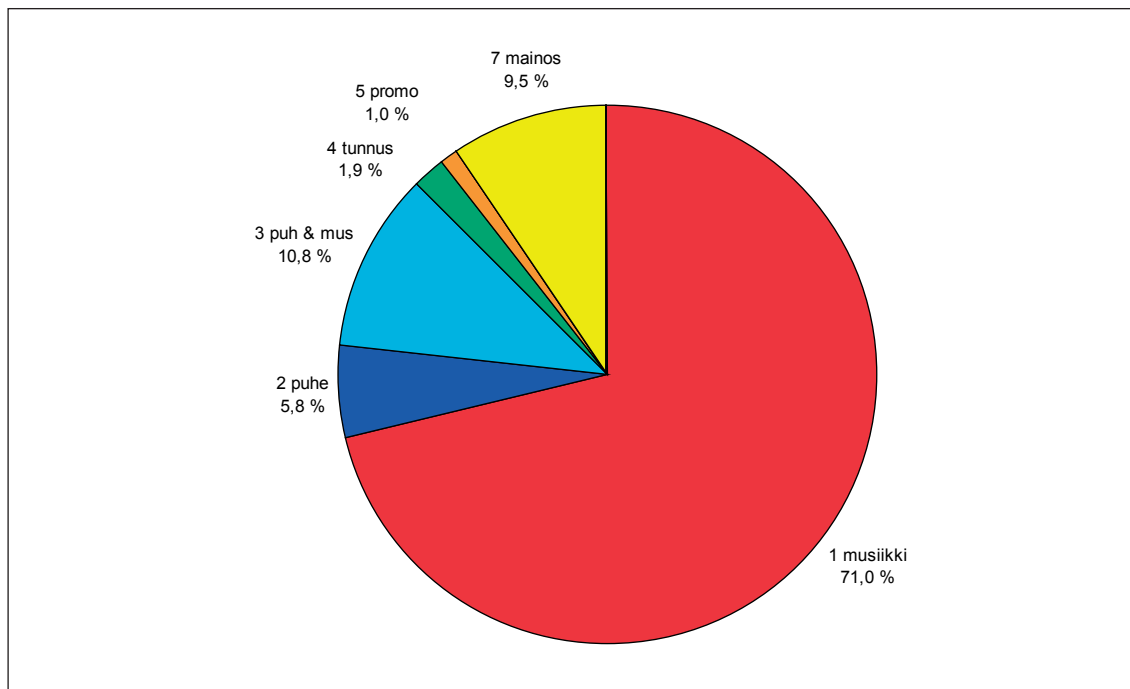
Radio Megan lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan 15 kanavan omaa uutislähetystä, jotka alkaen kello 6.00 ajoittuivat aina tasatunnin tai puolen tienoille. Yhteensä lähetyksnäytteeseen sisältyi liki 45 minuuttia uutisia (00:44:35), noin 7 minuuttia ajankohtaissisältöjä (00:07:07) ja hieman yli 12 minuutin verran (00:12:24) asia- tai dokumenttisisältöjä. Kaikkiaan Radio Megan lähetyksnäytteessä oli siis noin tunti ja 4 minuuttia (01:04:06) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Megan lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 9 minuuttia (01:08:45) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään yhteensä runsaat 14 minuuttia (00:14:18).

Kuvio 6. Radio Megan lähetyksen sisältöainekset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Megan lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Radio Megan ensisijainen kuuluvuusalue on Oulun seutu. Kuuluvuusalue rajoittuu etelässä Raahen ja pohjoisessa Iihin sekä ulottuu Utajärvelle ja Hailuotoon asti. Alueella on arviolta noin 260 000 asukasta.

Radio Mega väittää kanavamarkkinoinnissaan olevansa ”takuulla Oulusta” ja lähetyksenäytteen perusteella väitteellä näyttäisi olevan myös katetta. Aihe- ja näkökulmavalintojen ja paikallisia aiheiden käsittelytapojen pohjalta arvioituna Radio Megan ohjelmisto oli suunnattu sen omalle kuuluvuusalueelle eli Oulun seudulle. Yleisempiäkin musiikkiaiheita käsiteltäessä juttuun oli usein sisällytetty paikallinen näkökulma. Esimerkiksi Euroviisuihin liittyen lähetyksenäytteenä kuultiin Teräsbetonin laulajalle basson tehneen oululaisen soitinrakentajan haastattelu (klo 8.19). Kanavan rockpainotteinen musiikkilinja ei ollut suunnattu koko väestölle vaan se oli muokattu palvelemaan 25-55 -vuotiaiden kuuntelijoiden mieltymyksiä, minkä kanava kertoo internet-sivuillaan myös mainostajille.¹⁹

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Megan toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Radio Megan lähetyksen on melko helposti tunnistettavissa Oulun seudulla kuuluvien radioasemien joukosta jo pelkän rockmusiikin klassikoihin painottuneen musiikkiprofilinsa ansiosta. Kanavan tunnistettavuutta lisäsivät myös erilaiset asema-, uutis- ja muut äänitunnukset (00:13:39) ja aseman omat promootiospotit (00:25:35). Asema-, uutis- ja muita äänitunnuksia kuultiin lähetyksenäytteenä keskimäärin 10 kappaletta tunnissa.

Lähetyksenäytteen perusteella Radio Megan ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Kuuluvuusalueen asioita käsiteltiin Radio Megan lähetyksenäytteenä yhteensä 157 kertaa, joista 95 kertaa uutisosoitusten ulkopuolella. Pidempiä yksittäisiä, kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksjaksoja olivat paikallistapahtumat (klo 6.20, klo 9.16, klo 13.23 ja klo 16.22) ja Sonata Arctica -yhtyeen vokalistin Toni Kakon haastattelu, jossa keskusteltiin jonkin verran myös Oulusta (klo 10.30). Lisäksi kuultiin ajo-opetusta Oulussa käsittelevä liikenneopettaja Mauri Huhdan haastattelu (klo 7.18), Teräsbetonin laulajalle basson tehneen oululaisen soitinrakentajan haastattelu (klo 8.19) ja Oulun Kärppien pelaajan haastattelu (klo 14.35) sekä lähetyksjakso Suomen tivolin tulemisesta Ouluun (klo 15.31) ja frisbeegolfin pelaamisesta ja osakilpailuista Oulussa (klo 17.30). Iltapäivän paikallisesta ohjelmatarjonnasta kerrottiin juonnoissa (klo 13.18 ja klo 15.45).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei

19 Katso <http://www.radiomega.fi>, Mediamyyni, Yleistä Radio Megasta, <http://www.radiomega.fi/?area=yleista>.

käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi sähköutisten paikallinen aineisto sekä paikallistapahtumat myös muut erityisryhmille suunnatut lähetysosuudet. Musiikinharrastajia palvelivat sekä kanavan rockpainotteinen musiikkitarjonta että musiikkiin liittyvät haastattelut (Kakko klo 10.30 ja soitinrakentaja 8.19), lähetyksen Euroviisuja koskevat osuudet (klo 8.07, klo 8.22), musiikkiohjelma Rockin 60 sekuntia (klo 12.20), jossa kerrottiin musiikkiuutisia maailmalta ja Iron Maiden -aiheinen kuuntelijakilpailu (voittaja radiossa klo 15.17). Urheilusta kiinnostuneille tarjottiin muun muassa formuloiden harjoitusajojen tulokset (klo 14.20) ja tietoa frisbeegolf-tapahtumasta Oulussa (klo 17.14 ja klo 17.30).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Radio Megan lähetysosuuteen sisältyi siis yhteensä 15 kanavan omaa uutislähetystä, joista kaikkiin sisältyi paikallista uutisaineistoa. Joko uutisten alussa tai lopussa kuultiin myös paikallista. Pisimmillään noin 3 minuutin mittaisia lyhyitä uutislähetystyksiä kuultiin puolen tunnin välein aamulla klo 6.00–9.00 ja sen jälkeen tunnin välein klo 17.00 asti. Klo 11.00 ja 12.00 lähetykset olivat keskenään identtisiä samoin kuin klo 14.00 ja 15.00 lähetykset. Uutiset sisälsivät 4-5 lyhyttä sähköä. Yhteensä uutislähetystyksissä käsiteltiin 23 eri uutisaihetta, joista 11 sijoittui kuuluvuusalueelle. Päivän paikallisia kärkiuutisia olivat mm. oululaisten muuta maata suurempi tyytyväisyys koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä Stakesin Oulun omahoitopalvelulle myöntämä palkinto.

Radio Megan uutistoimittajina olivat Mika Kuki (klo 6.00–10.00), Saara Kemppainen (klo 11.00–13.00 sekä klo 17.00 ja 18.00) ja Mikko Mesinen (klo 15.00 ja 16.00). Klo 7.00, 8.00, 9.00 ja 14.00 uutislähetysten miestoimittaja jäi tuntemattomaksi.

30 Sähköutisten lisäksi lähetysosuuteen sisältyivät Joni Hartikaisen toimittamat musiikkiuutiset, joiden nimi oli Rockin 60 sekuntia (klo 12.20). Niiden kesto oli hieman yli minuutin.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Radio Megan lähetysosuuteessä siirryttiin ainakin 25 eri kertaa suoraan toimituksellisesta aineistosta mainoskatkoon (klo 6.58, klo 7.22, klo 7.58, klo 8.42, klo 8.59, klo 9.40, klo 9.59, klo 10.19, klo 10.43, klo 10.57, klo 11.20, klo 11.40, klo 11.58, klo 12.39, klo 12.58, klo 13.41, klo 13.58, klo 14.21, klo 14.42, klo 14.58, klo 15.18, klo 15.40, klo 15.57, klo 16.43, klo 16.58, klo 17.40 ja klo 17.58). Yksittäisiä toimituksellisen aineiston keskellä esiintyneitä kaupallisia elementtejä sisältäneitä promootiospotteja eli mainoksia oli lähetysosuuteessä kolme kappaletta (klo 7.10, klo 11.06, klo 16.50). Niistä kahdessa ensimmäisessä Joe Lynn Turner kutsui mukaan Radio Megan maksullisiin synttäribileisiin ja viimeinen spotti sisälsi viittauksen ajokyvynarviointeja suorittavan yrityksen internetsivuille (ajokyky.fi).

3.7. Radio Vaasa

Puhesisältöjen osuus:

Radio Vaasan arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Vaasan lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 1 tunti ja 36 minuuttia (01:35:56) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 13,3 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä.²⁰ Tästä valtaosa (01:32:55) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen sekä musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Radio Vaasan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Radio Vaasan lähetyksessä oli kaikkiaan noin tunti (00:59:35) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä. Valtaosa siitä eli noin 52 minuuttia (00:52:49) sijoittui kuuluvuusalueelle ja loput (00:06:46) oli paikallisesta näkökulmasta käsiteltyä maakunnallista aineistoa.

Uutisaineiston osuus:

Radio Vaasan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Radio Vaasan lähetyksessä oli kaikkiaan runsas 35 minuuttia (00:35:43) uutis- ja ajankoh-taistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:30:24), ajankoh-taisiosiot (00:04:17) sekä lähetyksessä olleet asia- tai dokumenttiosiot (00:01:02). Näytteeseen sisältyi kaksi kahden minuutin mittaista paikallisten sähkeutisten lähetystä (klo 15.00 ja klo 16.30), jotka oli tuotettu yhteistyössä maakuntalehden kanssa (*Pohjalainen*), ja loput uutisista olivat tasatunnein välitettyjä, STT:n tuottamia sähkeutislähetyksiä.

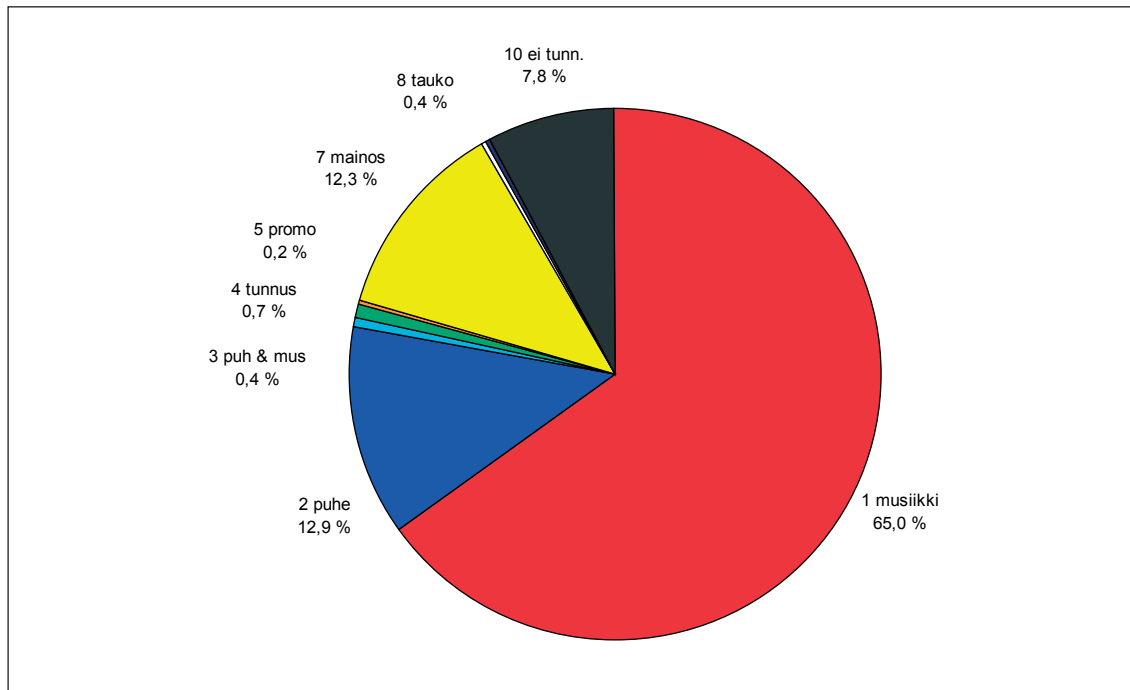
Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyks-tunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Vaasan lähetyksessä oli kaikkiaan noin tunti ja 29 minuuttia (01:28:48) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyks-tunnin aikana oli enimmillään yhteensä run-saat 21 minuuttia (00:21:23).

²⁰ Teknisen häiriön takia Radio Vaasan lähetyksessä on 56 minuuttia ja 21 sekuntia häiriökohinan takia tunnistamattomaa sisältöä. Nämä minuutit (7,8 % näytteestä) on laskettu mukaan tunnistamattomana sisältönä, jolle ei luokituksessa ole annettu mitään muita muuttujan arvoja. (Katso Kuvio 7.)

Kuvio 7. Radio Vaasan lähetyksen sisältöaineekset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Vaasan lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

32

Radio Vaasan ensisijainen kuuluvuusalue on Vaasan seutu, mutta se ulottuu laajemmalle Pohjanmaan maakuntaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnan läntiseen osaan. Alueella on arviolta noin 175 000 asukasta.

Radio Vaasan lähetyksnäytteessä soitettun pop-, rock- ja iskelmämusiikin valikoiman, juontajan puheosuuksiin valikoituneiden aiheiden ja niiden esitystavan perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen koko väestölle. Tätä väitettä tukee erityisesti kanavan lähetyksnäytteen laaja musiikkivalikoima, joka sisälsi kaikki luokitukseen sisältyvät populaarimusiikin lajit jazzista countryyn lukuun ottamatta hard tai heavy rockia.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Vaasan toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Radio Vaasan lähetyks oli tunnistettavissa parhaiten vaihtelevan musiikkivalikoiman ja juontoihin valikoituneiden paikallisten aiheiden perusteella. Muista otoksen kanavista Radio Vaasan lähetyksen saattoi helposti erottaa myös siitä, että lähetyksieli vaihtui välillä suomesta ruotsiksi ja päinvastoin. Lisäksi tunnistettavuutta paransivat erilaiset asema-, uutis- ja muut äänitunnukset (00:05:21), joita kuultiin keskimäärin 7 kappaletta tunnissa. Aseman oman promootion osuus jäi lähetyksnäytteessä verrattain pieneksi (00:01:42).

Lähetyksnäytteen perusteella Radio Vaasan ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Kuuluvuusalueen asioita käsiteltiin Radio Vaasan lähetyksnäytteessä yhteensä 78 kertaa, joista 57 kertaa uutisosuuksien ulkopuolella. Pidempiä yksittäisiä, kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksjaksoja olivat Vaasan Sportin pelaajat (klo 6:21) ja Ristinummen kyläkeskuksen ilmaistapahtuma (klo 13.41), vaasalaisen bändin solistin haastattelu (klo 14.33), draamaopastukset Vaasassa ja aiheeseen liittyvät haastattelut (klo 15.40) sekä uusi oppimiskeskus Vaasassa ja rehtorin haastattelu (klo 16.40). Iltapäivän paikallisesta ohjelmatarjonnasta kerrottiin kolmeen otteeseen juonnoissa (klo 12.09, klo 13.12 ja klo 16.12).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikallisuutiset, vauvauutiset ja paikallistapahtumat myös muut erityisryhmille suunnatut lähetyksosuudet. Muun muassa urheilusta kiinnostuneille tarjottiin tietoa Vaasan Sportin pelaajavalinnoista (klo 6.21) ja Vaasan maili -juoksukilpailusta (klo 14.47 ja klo 15.53). Musiikinharrastajille oli puolestaan tarjolla esimerkiksi toivemusiikkitunti (klo 9.07), uutuuslevyjen soitto-ohjelma (klo 12.29), vaasalaisen bändin haastattelu (klo 14.33), tietoa toisen vaasalaisbändin keikasta ja musiikista (klo 16.20), iskelmämusiikkiohjelma Rassen Krammari (17.02) sekä jazzmusiikkiohjelma Swing Time (klo 17.37).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Radio Vaasan näytteessä paikalliseksi uutisaineistoksi luokiteltiin *Pohjalaisen* kanssa yhteistyössä tuotetut paikallisuutiset (klo 15.00 ja klo 16.30), Radio Vaasan Vauvauutiset (klo 13.30) sekä paikalliset säätiedotukset (klo 7.03, 9.03, 10.03, 13.03, 14.03, 15.03 ja 16.03). Paikallis- ja Vauvauutiset toimitti Essi Arola. Puolen minuutin mittaiset paikalliset säätiedotukset toimitti aamupäivällä Anssi Marttinen ja iltapäivällä Essi Arola.

Paikallisuutisten kesto oli noin 2 minuuttia ja lähetykset koostuivat kolmesta lyhyestä sähkeestä. Yhteensä paikallisuutisissa käsiteltiin neljää kuuluvuusalueelle sijoitettavaa uutisaihetta. Kärkiuutisena olivat Sundomin oppimiskeskuksen harjakaiset. Vakuutusyhtiö Veritaksen sponsoroimissa Vauvauutisissa kerrottiin puolestaan kuuluvuusalueella syntyneistä vauvoista ja onniteltiin heidän vanhempiaan.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Radio Vaasan lähetyksnäytteessä siirryttiin ainakin 43 eri kertaa suoraan mainoskatkosta toimitukselliseen aineistoon eli tässä tapauksessa musiikkikappaleeseen (klo 6.14, klo 6.27, klo 6.43, klo 6.53, klo 8.19, klo 8.29, klo 8.48, klo 8.57, klo 9.15, klo 9.24, klo 9.35, klo 9.44, klo 9.55, klo 10.14, klo 10.26, klo 10.40, klo 10.53, klo 11.17, klo 11.30, klo 11.42, klo 11.56, klo 12.16, klo 12.27, klo 12.49, klo 12.57, klo 13.17, klo 13.27, klo 13.35, klo 13.49, klo 14.17, klo 14.27, klo 14.43, klo 14.53, klo 15.17, klo 15.28, klo 15.37, klo 15.49, klo 16.16, klo 16.25, klo 16.37, klo 16.50, klo 17.45 ja klo 17.53). Suoraan musiikkikappaleesta mainoksiin siirryttiin kolme kertaa (klo 17.43, klo 17.51 ja klo 17.59). Nordean mainos (klo 15.02) kuultiin kerran suoraan paikallisuutisten lopputunnuksen jälkeen.

3.8. Iskelmä Satakunta

Puheisisältöjen osuus:

Iskelmä Satakunnan arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puheisisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Iskelmä Satakunnan lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin

1 tunti ja 57 minuuttia (01:56:32) toimituksellista puheisisältöä, eli yhteensä noin 16,2 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:44:42) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen sekä musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Iskelmä Satakunnan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Iskelmä Satakunnan lähetyksensä näytteessä oli kaikkiaan vajaa puoli tuntia (00:25:39) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puheisisältöä. Suurin osa siitä eli vajaa 18 minuuttia (00:17:40) sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle ja kansainvälisistä asioista puhuttiin Satakunnan näkökulmasta noin kahdeksan minuutin verran (00:07:59).

Uutisaineiston osuus:

Iskelmä Satakunnan ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

34

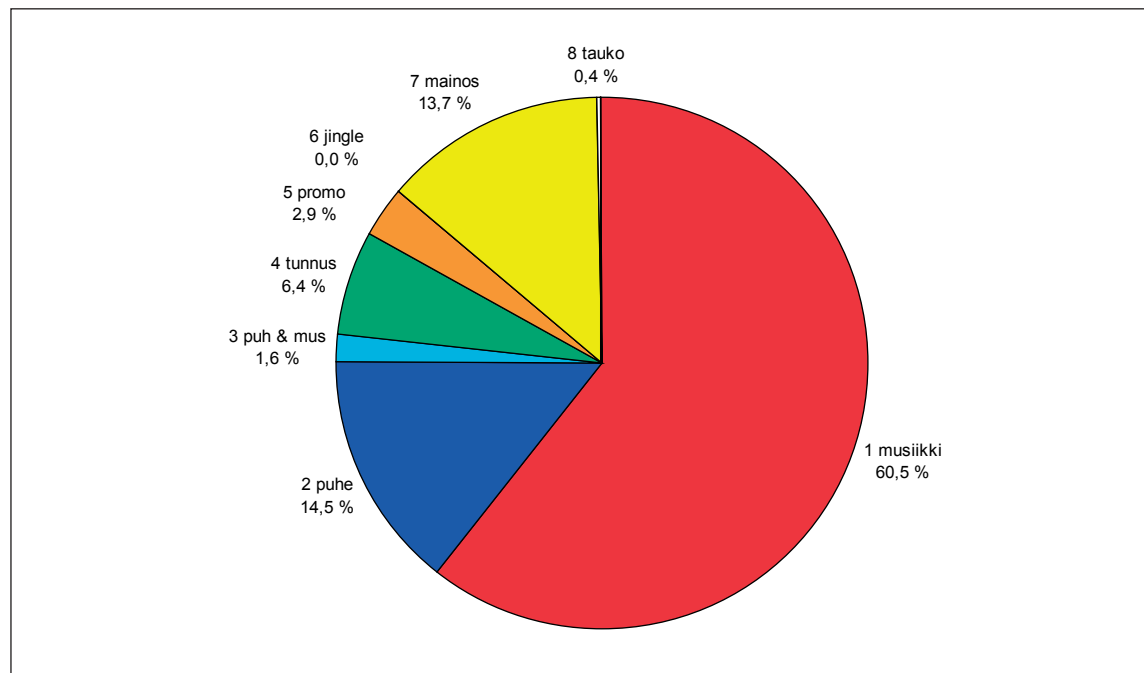
Iskelmä Satakunnan lähetyksensä näytteessä oli kaikkiaan viisi kahden minuutin mittaista paikallisten sähköuutisten lähetystä (klo 9.30, klo 11.30, klo 13.30, klo 15.30 ja klo 17.30). Yhteensä lähetyksensä näytteeseen sisältyi runsaat 46 minuuttia uutisia (00:46:30), joista siis noin 10 minuuttia oli nimenomaan Satakunnan paikallisuutisia ja loput tasatunnein välitettyjä, STT:n tuottamia sähköuutislähetyksiä.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetysaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Iskelmä Satakunnan lähetyksensä näytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 38 minuuttia (01:38:25) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana oli enimmillään yhteensä runsaat 19 minuuttia (00:19:02).

Kuvio 8. Iskelmä Satakunnan lähetyksen sisältöaineokset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Iskelmä Satakunnan lähetyksen tulisi toimilupaehdojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Iskelmä Satakunnan lähetykseen kuuluu Porin, Rauman ja Huittisten ympäristössä eli suurimmassa osassa Satakunnan maakuntaa. Kuuluvuusalueella on arviolta noin 200 000 asukasta.

Iskelmä Satakunnan lähetyksestä ei löytynyt paljoa tukea sille oletukselle, että ohjelmisto olisi suunnattu vain ja ainoastaan kuuluvuusalueen väestölle. Esimerkiksi työpaikkatoiveiden esittäjiksi valikoituivat kuuntelijat Keuruulta (klo 11.35) sekä Turusta ja Itäsalmosta (klo 12.17), aamuohjelmassa musiikkia toivoi porvoonlainen kuuntelija (klo 06.35) ja Jymypotti-kisaan osallistui soittaja Helsingistä (klo 07.36). Iskelmän kahvitoiveissa soittaja oli kotoisin Forssasta (klo 09.11) ja Tuplaa palkkasi -ohjelmassa puhelu osui Vantaalle (klo 13.35). Toisaalta otoksen perusteella varmistui, että Iskelmä Satakunnalla on näytteessään Iskelmä Savonlinnan ja Iskelmä Jyväskylän kanssa pääosin samansisältöinen ja samanaikainen ohjelmatarjonta.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Iskelmä Satakunnan toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Iskelmämusiikilla profiloituneen radiokanavan tunnistaminen ei ole sinänsä kovin vaikeaa ja sitä helpottavat entisestään kanava- ja muut tunnuksot (00:46:06) sekä Iskelmän oma promootio (00:20:36). Sen sijaan Iskelmä Satakunnan lähetyksen tunnistaminen omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen lähetyksnäytteen ohjelmasisältöjen perusteella oli liki mahdotonta. 12 tunnin lähetyksnäytteessä oli vajaa 11 minuuttia eli 1,5 % muiden Iskelmä-asemien välittämästä lähetyksestä poikkeavaa, omaa ja itsenäistä toimituksellista ohjelmaa. Parhaiten näytteen pystyi tunnistamaan juuri Iskelmä Satakunnan lähetykseksi mainoskatkojen loppupäässä kuultujen paikallisten mainosten avulla, mutta aseman välittämä mainonta ei ole osa sen toimituksellista ohjelmistoa.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Iskelmä Satakunnan lähetysohjelmissa oli seitsemän erillistä jaksoa, joissa käsiteltiin kanavan kuuluvuusalueen asioita. Paikallissähkeutisten ohella lähetykseen sisältyi hieman yli puolen minuutin mittainen (00:00:39) Iskelmä Satakunnan keikkakalenteri, joka kuultiin kahdesti (klo 14.27 ja klo 17.24).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönsä ja valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näyttöissä edustivat paikallissähkeutisten ohella edellä mainitut Iskelmä Satakunnan keikkakalenterit. Toisaalta, tiettyssä mielessä myös kanavan koko ohjelmisto on ymmärrettävissä erityisesti iskelmämusiikin ystäville suunnatuksi palveluksi.

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset:

Matti Kulosen toimittamat Iskelmä Satakunnan paikallisuutiset kuultiin näyttöissä viisi kertaa. Kuhunkin noin kaksi minuuttia kestävässä lähetykseen sisältyi neljä sähkeutista. Ensimmäisessä, toisessa ja viimeisessä lähetyksessä (klo 9.30, klo 11.30 ja klo 17.30) kärkenä oli Porissa sattunut vesijohtovaurio. Muissa kahdessa lähetyksessä (klo 13.30 ja klo 15.30) kärkenä oli Ilmatieteen laitoksen uutinen, jossa kerrottiin, että kesästä on tulossa tavallista lämpimämpi. Sähkeutiset keskittyivät Satakunnan alueen uutisiin. Kaikkiaan uutisissa käsiteltiin päivän aikana yhdeksää aihetta, joista kahdeksan sijoittui kuuluvuusalueelle. Aiheet vaihtelivat siten, että peräkkäisissä lähetyksissä oli yksi tai kaksi samaa uutista.

36 *f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta*

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Iskelmä Satakunnan lähetysohjelmissa oli yhtenevästä lähetyksestä johtuen täsmälleen samat ongelmakohdat mainonnan tunnistettavuudessa sekä ohjelmien ja mainonnan erottamisessa kuin samaan aikaan lähetetyssä Iskelmä Savonlinnan näyttöissä (katso luku 3.3.).

3.9. Metro FM

Puhesisältöjen osuus:

Metro FM:n arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Metro FM:n lähetyksessä torstaina 29.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin

44 minuuttia (00:43:48) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 6,1 prosenttia tutkimuksesta yhden päivän näyttöistä. Tästä valtaosa (00:36:21) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen sekä musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Metro FM:n ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Metro FM:n lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan vajaa puoli tuntia (00:28:41) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä. Siitä valtaosa eli noin 25 minuuttia (00:25:22) sijoittui kuuluvuusalueelle ja runsaat kolme minuuttia (00:03:19) oli paikallisesta näkökulmasta käsiteltyä maakunnallista aineistoa.

Uutisaineiston osuus:

Metro FM:n ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

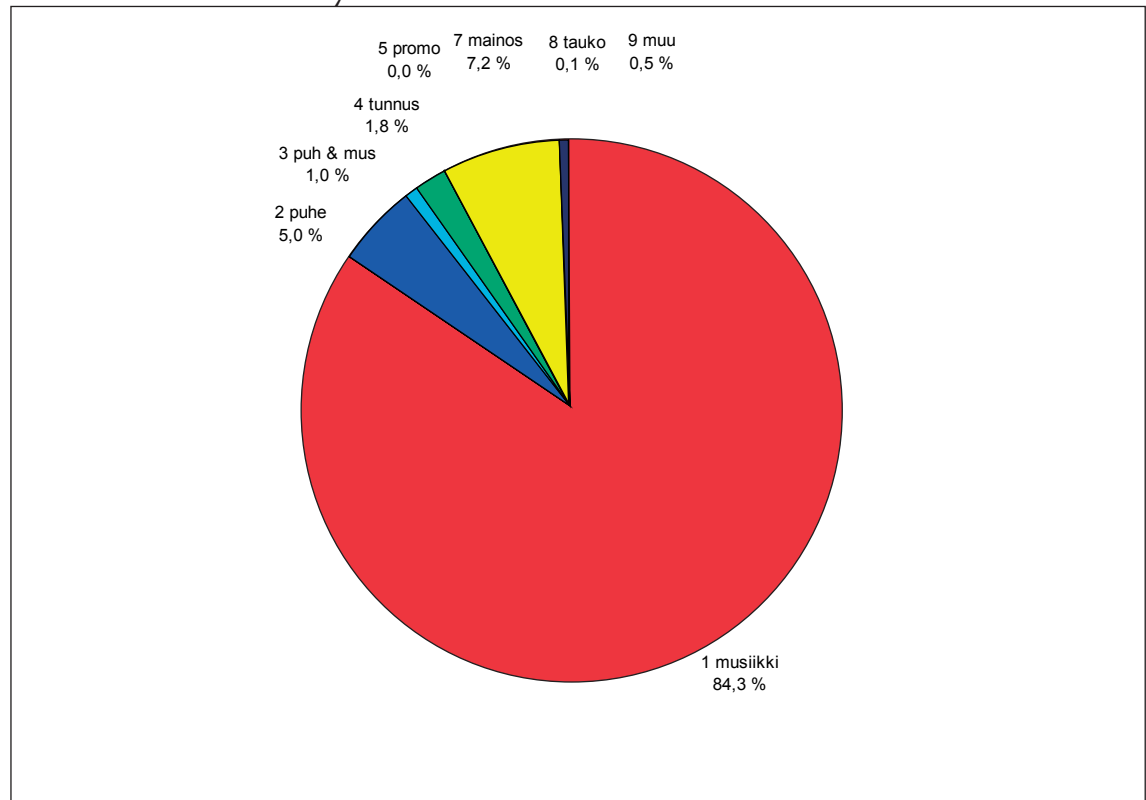
Metro FM:n lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan vajaa puoli tuntia (00:28:15) uutis- ja ajankohtais-tyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:26:44) sekä lähetyksnäytteessä olleet asia- tai dokumenttiosiot (00:01:31). Kanavan omia parin minuutin mittaisia uutislähetyksiä oli yhteensä kuusi (klo 7.00, klo 8.00, klo 9.00, klo 10.00) ja niistä kaksi oli paikallisuutislähetyksiä (klo 12.00 ja klo 17.00). Lisäksi kuultiin kahdesti (klo 9.30 ja klo 15.30) myös paikallisaiheisiin keskittyneet Slangiuutiset. Noin 18 minuuttia uutisista sijoittui siis kanavan varsinaisiin uutislähetyksiin ja loppuosa muodostui pääasiassa kanavan välittämistä liikennetiedotteista.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Metro FM:n lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan vajaa tunti (00:51:55) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään yhteensä runsaat 12 minuuttia (00:12:05).

Kuvio 9. Metro FM:n lähetyksen sisältöaineokset 29.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Metro FM:n lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Metro FM:n ensisijainen kuuluvuusalue on pääkaupunkiseutu eli Helsinki, Espoo ja Vantaa ympäristöineen. Alueella on arviolta noin 1,3 miljoonaa asukasta.

Metro FM:n lähetyksnäytteessä soitetun musiikkivalikoiman sekä juontajan puheosuuksiin valikoituneiden aiheiden ja niiden esitystavan perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen aikuisväestölle. Tätä väitettä tukee eniten kanavan lähetyksnäytteen 80-luvun pop- ja rockmusiikkiin painottuva musiikkivalikoima. Myös mainostajille suunnattu tietopaketti kanavan internetsivuilla kertoo, että Metro FM:n pääasiallinen kohderyhmä ovat yli 30-vuotiaat aktiiviset aikuiset.²¹

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Metro FM:n toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Koska Metro FM:n lähetyksnäyte koostuu suurelta osin lähes tauottomasta pop- ja rockmusiikista, lähetyksen tunnistaminen onnistui yleensä helpoimmin musiikkikappaleen vaihtuessa soivan asematunnuksen perusteella. Näytteeseen sisältyikin yhteensä 181 asema-, uutis- ja muuta äänitunnusta (00:13:00), eli niitä kuultiin keskimäärin noin 15 kappaletta tunnissa. Promootion osuus jäi lähetyksnäytteessä verrattain pieneksi (00:00:09).

38

Lähetyksnäytteen perusteella Metro FM:n ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Kuuluvuusalueen asioita käsiteltiin Metro FM:n lähetyksnäytteessä yhteensä 89 kertaa, joista 20 kertaa uutisosojuksien ja liikennetiedotteiden ulkopuolella. Paikallis- ja slangiuutisten sekä liikennetiedotteiden lisäksi pidempiä yksittäisiä, kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksjaksoja sisältyi menovinkkeihin (klo 16.32 ja klo 17.45).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paikallisuutiset, slangiuutiset ja menovinkit. Lisäksi esimerkiksi liikenteessä liikkuvia palvelivat paitsi liikennetiedotteet myös muiden liikenteessä liikkuvien soitot toimitukseen (klo 17.13).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Metro FM:n näytteestä paikalliseksi uutisaineistoksi luokiteltiin paikallisuutislähetykset, slangiuutiset, liikennetiedotteet sekä paikallissää. Noin kahden minuutin mittaiset paikallisuutislähe-

²¹ http://www.metrofm.fi/sivu.php?page=1&page_s=12.

tykset (klo 12.00 ja klo 17.00) toimitti tuntemattomaksi jäänyt miestoimittaja. Lähetykset olivat sisällöltään keskenään samanlaiset ja koostuivat viidestä lyhyestä sähköisestä. Kärkiuutinen oli, että HKL toivoo valtiolta verohelpotusta polttoainekuluihin. Jussi Jonesin toimittamat slangiuutislähetykset (klo 9.30 ja klo 15.30) olivat noin 3 minuutin mittaiset, sisällöltään keskenään samanlaiset ja koostuivat kuudesta lyhyestä sähköisestä. Kärkiuutinen oli, että Vantaan sähkö nostaa hintoja. Kun paikallisuutiset ja slangiuutiset lasketaan yhteen, näytteessä käsiteltiin yhteensä yhtätoista eri paikallista uutisaihetta.

Liikennetiedotteita kuultiin aamupäivällä (klo 7.15. ja 9.00 välillä) ja iltapäivällä (klo 15.30 ja 17.30 välillä) yhteensä 13 kappaletta. Enimmillään minuutin mittaisissa tiedotteissa kerrottiin muun muassa liikennesuuhkista ja kolareista sekä tiedotettiin arvioituja ajoaikoja. Paikallissää kuultiin näytteessä yhteensä 10 kertaa. Sää tiedotukset sijoituivat aamupäivään (6.30–10.00) ja myöhäisiltapäivään (15.00–17.00). Viisi sää tiedotusta kuultiin uutisten lopussa ja viisi yksittäisinä lähetyksinä.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Metro FM:n lähetyksensä sisältävien mainoskatkojen alku ja loppu oli merkitty äänitunnuksilla lukuun ottamatta yhtä poikkeusta (klo 8.59), jossa mainoskatkosta siirryttiin suoraan uutisiin.

3.10. Radio 88,2

Puhesisältöjen osuus:

Radio 88,2:n arkisin välillä klo 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio 88,2:n lähetyksessä torstaina 22.5.2008 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tunti ja 14 minuuttia (02:13:50) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 18,6 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:53:54) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen sekä musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Radio 88,2:n ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Radio 88,2:n lähetyksensä oli kaikkiaan runsas tunti ja 15 minuuttia (01:15:46) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä. Pääosa siitä eli noin tunti ja 8 minuuttia (01:08:16) sijoittui kuuluvuusalueelle ja loput (00:07:30) taas oli paikallisesta näkökulmasta käsiteltäviä maakunnallista aineistoa.

Uutisaineiston osuus:

Radio 88,2:n ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Radio 88,2:n lähetyksensä oli kaikkiaan vajaa tunti (00:57:00) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:41:11), ajankohtaisiot

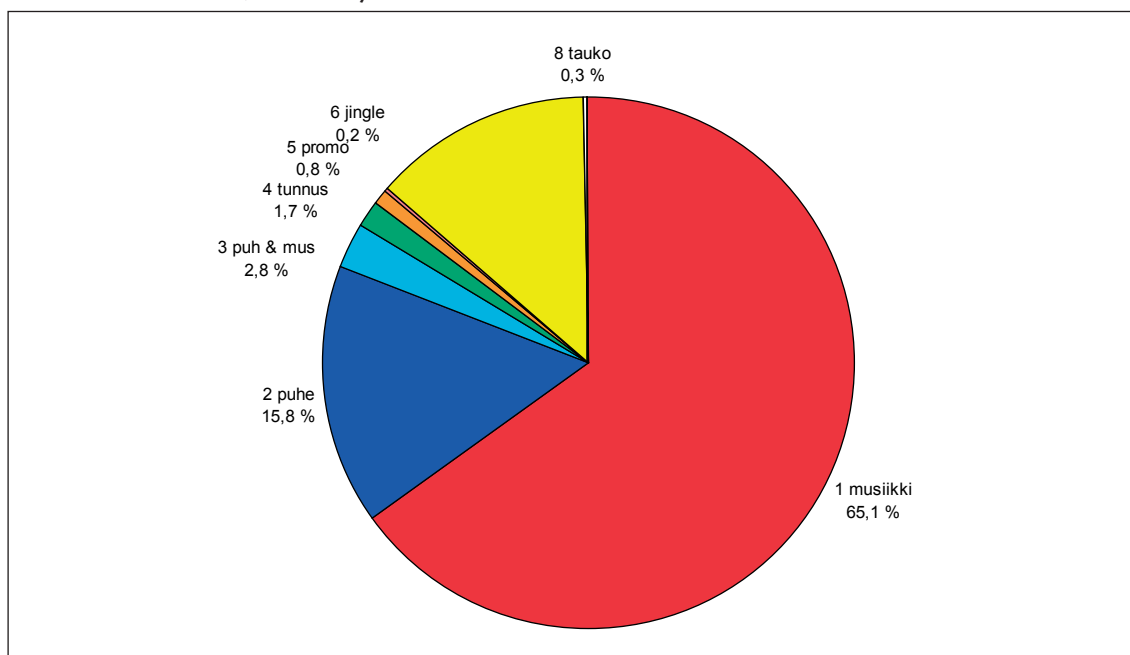
(00:00:40) sekä lähetyksnäytteessä olleet asia- tai dokumenttiosiot (00:15:09). Näytteeseen sisältyi kaikkiaan 11 runsaan kolmen minuutin mittaista paikallisten sähkeutisten lähetyksiä. Kello 7.00 alkaen tasatunneille sijoittuneet uutislähetykset oli tuotettu pääosin yhteistyössä maakuntalehden kanssa (*Salon Seudun Sanomat*).

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio 88,2:n lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 35 minuuttia (01:35:32) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään yhteensä vajaa 19 minuuttia (00:18:45).

Kuvio 10. Radio 88,2:n lähetyksen sisältöainekset 22.5. 2008 klo 6.00–18.00

Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio 88,2:n lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Radio 88,2:n ensisijainen kuuluvuusalue on Salon seutu. Alueella on arviolta noin 120 000 asukasta.

Radio 88,2:n lähetyksnäytteen aihe- ja näkökulmavalintojen sekä paikallisiaiheidien käsittelytapojen perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto oli suunnattu kuuluvuusalueelle eli Salon seudulle. Tosin aseman 80- ja 90-luvun rock ja popmusiikkiin sekä 2000-luvun hitteihin painottuva musiikkivalikoima ei selvästikään ollut koko väestölle suunnattua, vaan sen kohderyhmänä olivat lähinnä työikäiset kuuntelijat. Mainostajille suunnattu tietopaketti kanavan nettisivuilla kertoo, että Radio 88,2:n pääasiallinen kohderyhmä ovat 25–55-vuotiaat.²²

22 http://www.radio882.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=7.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio 88,2:n toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Radio 88,2:n lähetyksen tunnistaa helpoimmin sisällön paikallisten aiheiden sekä tiuhaan soivien asema-, uutis- ja muiden tunnusten (00:12:24) perusteella. Lähetyksnäytteessä tunnuksia kuultiin keskimäärin 11 kappaletta tunnissa. Kanavan tunnistamista helpottivat myös kanavan omat promootiospotit (00:05:33).²³

Lähetyksnäytteen perusteella Radio 88,2:n ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Kuuluvuusalueen asioita käsiteltiin Radio 88,2:n lähetyksnäytteessä yhteensä 150 kertaa, joista 87 kertaa uutisosuuksien ulkopuolella. Pidempiä yksittäisiä, kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksjaksoja olivat Koskiskolkia käsittelevät jaksot (klo 7.20, klo 7.43, klo 8.39, klo 8.46, klo 9.45, klo 10.49, klo 14.39 ja klo 14.46), Salo-Uskelan seurakunnan tiedotteet (klo 9.37 ja klo 14.35), Salon kaupungin tiedotteet (klo 10.36, klo 11.32, klo 15.31 ja klo 17.29), Suomusjärvellä esitettävän näytelmän *Heinähattu, Vilttitossu ja Rubensin veljekset* ohjaajan haastattelu (klo 15.38) ja lentopallojoukkue LP Viestin valmentajan haastattelu (klo 16.21).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikallisuutiset, Salon seudulla syntyneiden ilmoitukset (Kehdon äärellä –ohjelma) ja siitepölytiedotteet myös muut erityisryhmille suunnatut lähetyksosuudet. Esimerkiksi kansanmusiikista ja kulttuurista

kiinnostuneita palvelivat Koskiskolkia koskevat lähetyksjakso ja festivaalilla esiintyvien henkilöiden haastattelut, joita kuultiin lähestyvän festivaalin vuoksi koko päivän. Urheilun ystäville puolestaan oli tarjolla muun muassa Urheilutunti (alkaen klo 16.09). Lähetyksnäytteeseen sisältyivät lisäksi muun muassa ruuanlaitto-ohjelma Uudet perunat ja grilli (alkaen klo 9.14) sekä lemmikkien omistajille suunnattu Lemmikkien tietotoimisto (klo 10.24 ja klo 14.17).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Radio 88,2:n näytteessä paikallista uutisaineistoa olivat paikallisuutiset, Salon Seudun Sanomien uutiset, paikalliset säätiedotukset, Salon seudulla syntyneiden ilmoitukset (Kehdon äärellä –ohjelma, klo 12.26) ja siitepölytiedotteet (klo 8.04, klo 11.04 ja klo 15.04).

Piia Korisevan toimittamat paikallisuutiset kuultiin näytteessä viisi kertaa (klo 7.00, klo 8.00, klo 9.00, klo 10.00 ja klo 11.00) ja ne kestivät keskimäärin vajaan 3 minuuttia. Ensimmäiset klo 7.00 uutiset sisälsivät viisi uutissähköä. Muut paikallisuutislähetykset sisälsivät 6 sähköä, samat sähköet kuin klo 7.00 lähetyksessä ja niiden lisäksi yhden uutisen. Neljä viimeistä paikallisuutislähetyksistä olivat sisällöltään keskenään identtisiä. Kärkiuutinen oli, että vanhusten ulkoilun

²³ Radio 88,2:n lähetyksnäytteessä esiintyi lisäksi kanavan omien promootiospottien tapaan käytettyjä sponsoroitujen ohjelmien ennakkomainoksia, jotka sisälsivät yhteistyökumppanin sponsoritunnisteen tai tietoa sen palveluista. Tämän kaltaiset ennakkomainokset on laskettu mukaan mainosaikaan, ei kanavan omaan promootioon (vrt. Viestintävirasto 2007).

järjestäminen on usein hoitopaikoissa puutteellista. Kaikkiaan paikallisuutisissa käsiteltiin kuutta eri uutisaihetta, joista neljä sijoittui kuuluvuusalueelle. Salon Seudun Sanomia siteerattiin kolmessa ja Ylen verkkosivuja yhdessä uutisessa.

Vajaan neljän minuutin pituiset Salon Seudun Sanomien uutislähetykset kuultiin näytteessä Ilpo Määttäsen toimittamana kuusi kertaa (klo 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ja 17.00). Kukin uutislähetys sisälsi neljästä kuuteen lyhyttä sähköttä. Yhteensä Salon Seudun Sanomien uutislähetyksissä käsiteltiin 10 eri uutisaihetta, joista 7 sijoittui kuuluvuusalueelle. Kolme viimeistä lähetystä olivat sisällöltään muuten identtisiä paitsi että klo 15.00 lähetyksessä oli yksi uutinen vähemmän kuin klo 16.00 ja 17.00 lähetyksissä.

Noin puolen minuutin pituisen paikallissään toimitti aamupäivällä Piia Koriseva ja iltapäivällä Mikko Moilanen. Paikallissää kuultiin näytteessä 9 kertaa ja sen paikka oli uutislähetysten loppu. Klo 12.00 ja 13.00 uutislähetysten jälkeen säätä ei tullut.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (21§).

Radio 88,2:n lähetysnäytteeseen sisältyvien mainoskatkojen alku ja loppu oli poikkeuksetta merkitty äänitunnuksilla, mutta joissakin tapauksissa äänitunnus oli niin lyhyt, että sitä oli vaikea tunnistaa (esimerkiksi klo 7.28). Lisäksi Radio 88,2:n lähetysnäytteessä esiintyi toimituksellisen aineiston keskellä yhteensä 20 kappaletta mainoksia eli sponsoroitujen ohjelmien promootiospotteja, jotka kuitenkin sisälsivät sponsoritunnuksen tai tietoa yhteistyökumppanien tarjoamista palveluista (klo 6.17, klo 6.48, klo 7.07, klo 7.36, klo 8.09, klo 8.34, klo 9:08, klo 11.11, klo 11.19, klo 11.57, klo 12.11, klo 12.54, klo 13.11, klo 13.49, klo 14.12, klo 14.45, klo 15.21, klo 15.54, klo 17.39, klo 17.49).²⁴

²⁴ Esimerkiksi Radio 88,2:n Koeajokierros-ohjelman promootiospotit (klo 9:08, klo 12.11 ja klo 17.39), ”Koeajolle startataan PP-autosta ja Salon automyynnistä, joista löytyvät laatumerkit Peugeot, Opel...Netissä PP-auto.fi ja salonautomyynti.fi...Yhteistyössä PP-auto ja Salon automyynti.”

4. Yhteenveto

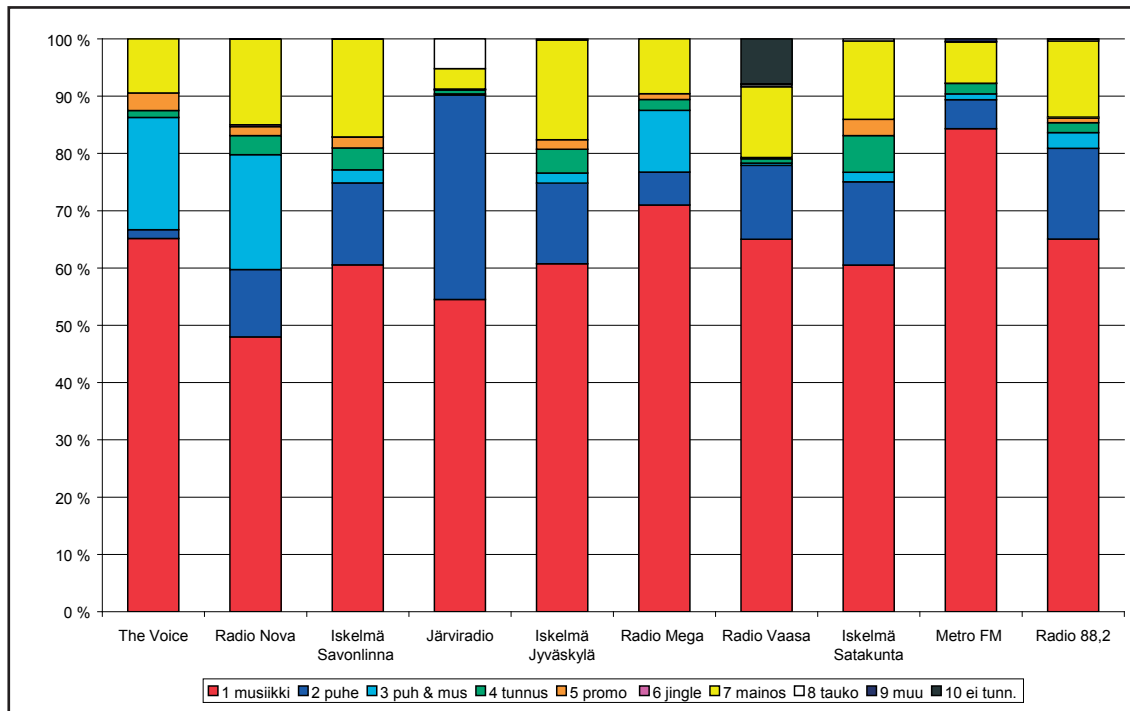
Otoksen kymmenen aseman joukosta kaikkein eniten toimituksellisia puhesisältöjä eli yli neljä tuntia (35,9 %) löytyi Järviradion näytteestä. Toiseksi puhepitoisin oli Radio Nova (31,8 %). Kaikkein vähiten puhesisältöä puolestaan oli Metro FM:n näytteessä (6,1 %) ja toiseksi vähiten puhetta (13,3 %) tarjosi Radio Vaasa. Vastaavasti Metro FM:llä oli näytteessään ylivoimaisesti eniten (84,3 %) ja Radio Megalla toiseksi eniten (71,0 %) musiikkia.

Uutisosuuksien määrä oli suurin Radio Novan näytteessä (01:25:04) ja toiseksi suurin Iskelmä Savonlinnan näytteessä (0:48:48). Kaikkein vähiten uutisia oli The Voicen näytteessä (0:24:57). Myös Metro FM:n näytteessä uutistyyppisten aineistojen määrä oli suhteellisen pieni (0:26:44). Kaikkia uutis-, ajankohtais- ja asiatyyppejä puhesisältöjä yhteensä tarjosivat näytteissään eniten Järviradio Jyväskylä (2:11:17) ja Radio Nova (2:00:40). Kaikkein pienimmäksi kaikkien tämän tyyppisten sisältöjen määrä jäi Metro FM:n näytteessä (0:28:15). Myös Radio Vaasan (0:35:43) ja The Voicen (0:35:55) näytteissä uutis-, ajankohtais- ja asiatyyppeistä puhesisältöjen määrä jäi suhteellisen pieneksi, joskin Radio Vaasan lähetysnäyte oli osin puutteellinen.

Eniten maantieteellisesti paikallista eli kuuluvuusalueelle sijoittunutta toimituksellista aineistoa oli oululaisella Radio Megalla (1:13:48) ja toiseksi eniten salolaisella Radio 88,2:lla (1:08:16). Kun huomioidaan kaikki muukin paikalliseksi luokiteltu aineisto, kärjessä ovat edelleen Radio Mega (1:17:20) ja Radio 88,2 (1:15:46). Kaikkein vähäisin paikallisen puhesisällön kokonaisuus otoksen kanavista oli Iskelmä Satakunnan näytteessä (0:25:39) ja vähiten suoraan kuuluvuusalueelle sijoittuvia puhesisältöjä tarjosi puolestaan Iskelmä Jyväskylä (0:17:21). Iskelmä-asemien osalta paikallisen aineiston suhteellisesti pieni määrä selittyy osaksi sillä, että Iskelmä Jyväskylän, Iskelmä Satakunnan ja Iskelmä Savonlinnan lähetysnäytteiden sisältö oli suurelta osin keskenään yhtenevää.

Mainonnan määrä oli puolestaan otoksen suurin Iskelmä Jyväskylän (2:05:29) ja Iskelmä Savonlinnan (2:03:01) näytteissä. Vähiten mainontaa taas löytyi Metro FM:n (0:51:55) ja Järviradion (0:25:40) näytteistä.

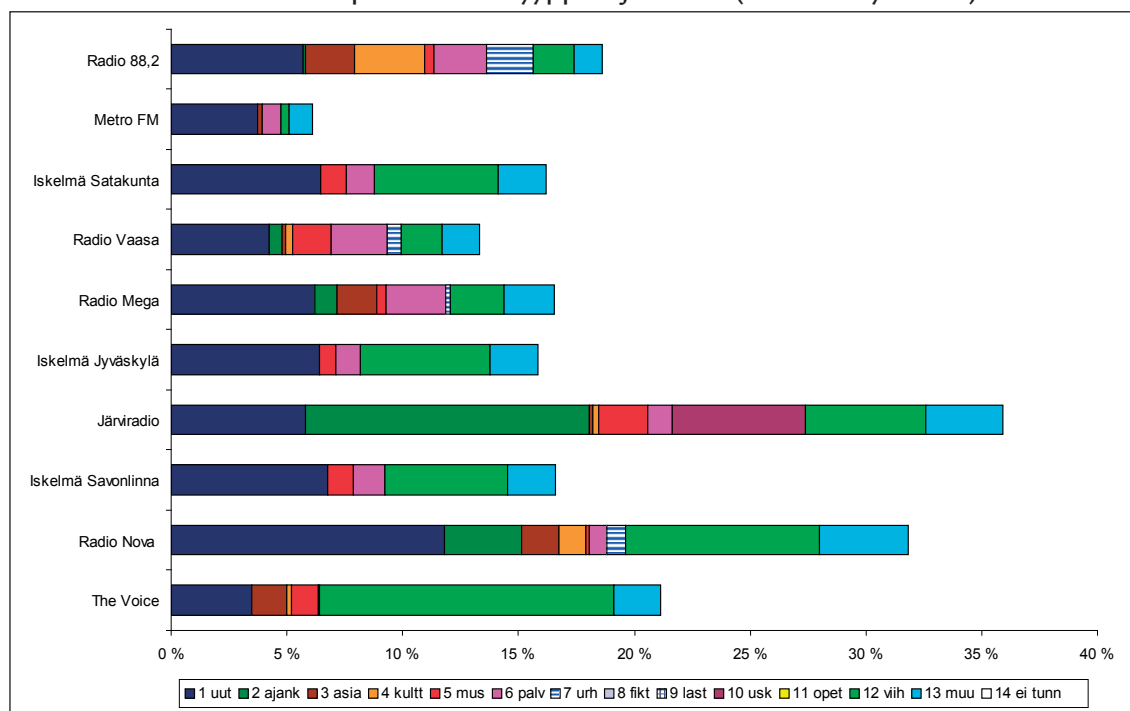
Kaavio 1. Kanavakohtainen sisältöaineksen jakauma (% koko näytteestä)

Taulukko 2. Kanavakohtainen sisältöaineksen jakauma

	The Voice	Radio Nova	Iskelmä Savonlinna	Järviradio	Iskelmä Jyväskylä
1 musiikki	7:49:02	5:45:22	7:15:51	6:32:26	7:17:23
2 puhe	0:11:03	1:24:40	1:43:06	4:17:05	1:41:13
3 edellisten yhdistelmä	2:21:03	2:24:26	0:16:22	0:01:28	0:12:44
4 asema-, uutis-, tms. tunnus	0:08:46	0:24:03	0:27:40	0:05:10	0:30:03
5 promo	0:22:06	0:11:07	0:13:35	0:00:06	0:11:47
6 jingle	0:00:01	0:02:20	0:00:13	0:00:39	0:00:00
7 mainos	1:07:57	1:47:48	2:03:01	0:25:40	2:05:29
8 tauko	0:00:02	0:00:14	0:00:05	0:37:23	0:01:21
9 muu	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:03	0:00:00
10 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:07	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00
Puhesisällöt yhteensä	2:32:06	3:49:06	1:59:28	4:18:33	1:53:57
	Radio Mega	Radio Vaasa	Iskelmä Satakunta	Metro FM	Radio 88,2
1 musiikki	8:31:10	7:48:03	7:15:46	10:07:10	7:48:26
2 puhe	0:41:29	1:32:55	1:44:42	0:36:21	1:53:54
3 edellisten yhdistelmä	1:17:30	0:03:01	0:11:50	0:07:27	0:19:56
4 asema-, uutis-, tms. tunnus	0:13:39	0:05:21	0:46:06	0:13:00	0:12:24
5 promo	0:07:19	0:01:42	0:20:36	0:00:09	0:05:33
6 jingle	0:00:02	0:00:00	0:00:00	0:00:07	0:01:33
7 mainos	1:08:45	1:28:48	1:38:25	0:51:55	1:35:32
8 tauko	0:00:06	0:02:40	0:02:35	0:00:36	0:02:14
9 muu	0:00:00	0:01:09	0:00:00	0:03:15	0:00:28
10 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:56:21	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00
Puhesisällöt yhteensä	1:58:59	1:35:56	1:56:32	0:43:48	2:13:50

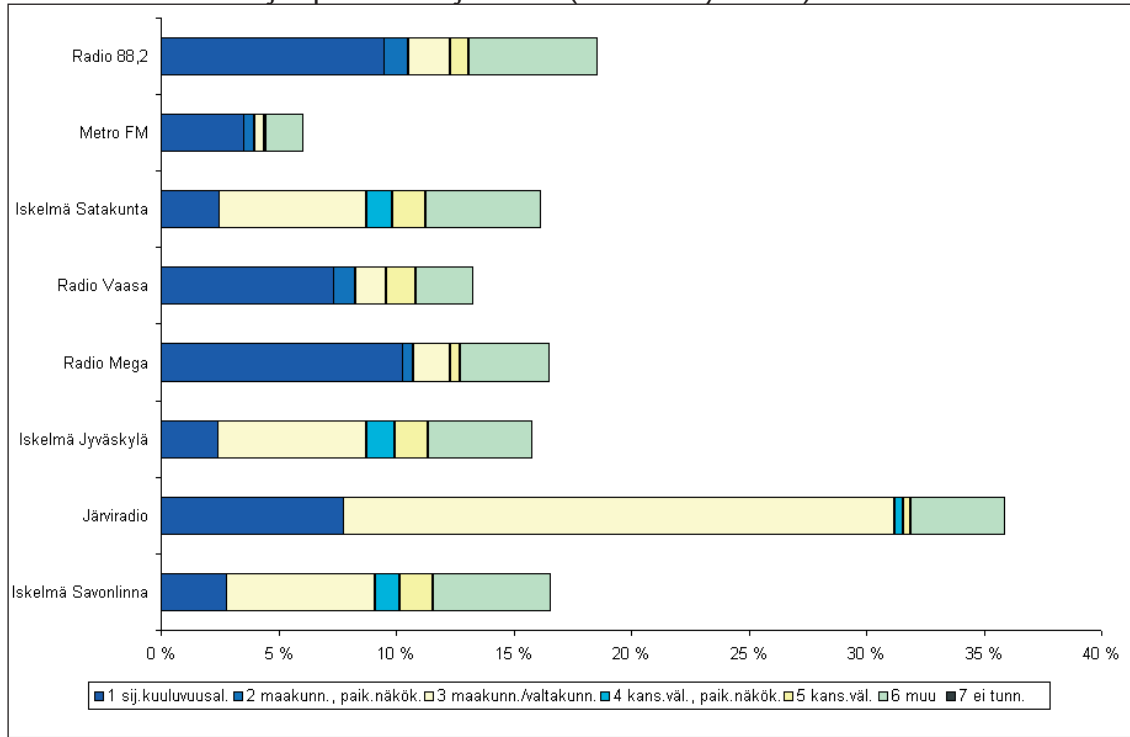
Kaavio 2. Kanavakohtainen puhesisällön tyyppien jakauma (% koko näytteestä)

Taulukko 3. Kanavakohtainen puhesisällön tyyppien jakauma

	The Voice	Radio Nova	Iskelmä Savonlinna	Jäviradio	Iskelmä Jyväskylä
1 uutisoso	0:24:57	1:25:04	0:48:48	0:41:39	0:46:13
2 ajankohtaisoso	0:00:00	0:23:50	0:00:00	1:28:15	0:00:00
3 asia- tai dokumenttiosio	0:10:58	0:11:46	0:00:00	0:01:23	0:00:00
4 kulttuuriosio	0:01:28	0:08:09	0:00:00	0:01:44	0:00:00
5 musiikkiosio	0:08:24	0:01:20	0:07:58	0:15:03	0:05:03
6 palvelu- tai harrasteosio	0:00:30	0:05:21	0:09:39	0:07:42	0:07:24
7 urheiluosio	0:00:00	0:05:43	0:00:00	0:00:00	0:00:00
8 kuunnelma- tai fiktio-osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
9 lapsille suunnattu osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
10 uskonnollinen tai heng.osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:41:37	0:00:00
11 opetusosio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
12 viihdeosio	1:31:18	1:00:10	0:38:09	0:37:06	0:40:38
13 muu	0:14:31	0:27:43	0:14:56	0:24:04	0:14:39
14 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	2:32:06	3:49:06	1:59:30	4:18:33	1:53:57
Uutis- ja asiasisällöt yhteensä	0:35:55	2:00:40	0:48:48	2:11:17	0:46:13
	Radio Mega	Radio Vaasa	Iskelmä Satakunta	Metro FM	Radio 88,2
1 uutisoso	0:44:35	0:30:24	0:46:30	0:26:44	0:41:11
2 ajankohtaisoso	0:07:07	0:04:17	0:00:00	0:00:00	0:00:40
3 asia- tai dokumenttiosio	0:12:24	0:01:02	0:00:00	0:01:31	0:15:09
4 kulttuuriosio	0:00:00	0:02:02	0:00:00	0:00:00	0:21:42
5 musiikkiosio	0:02:41	0:12:00	0:07:54	0:00:04	0:03:09
6 palvelu- tai harrasteosio	0:18:34	0:17:32	0:08:45	0:05:39	0:16:03
7 urheiluosio	0:01:32	0:04:13	0:00:00	0:00:00	0:14:36
8 kuunnelma- tai fiktio-osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
9 lapsille suunnattu osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
10 uskonnollinen tai heng.osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
11 opetusosio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
12 viihdeosio	0:16:36	0:12:41	0:38:34	0:02:48	0:12:48
13 muu	0:15:30	0:11:45	0:14:49	0:07:02	0:08:32
14 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	1:58:59	1:35:56	1:56:32	0:43:48	2:13:50
Uutis- ja asiasisällöt yhteensä	1:04:06	0:35:43	0:46:30	0:28:15	0:57:00

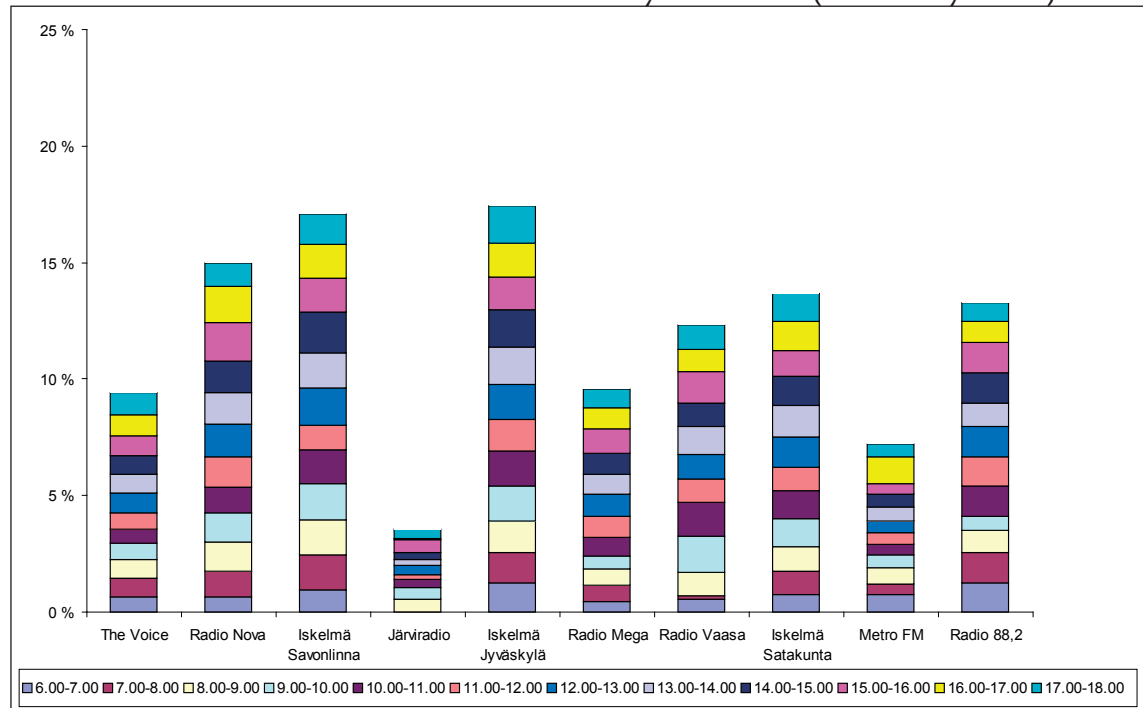
Kaavio 3. Puhesisältöjen paikallisuusjakauma (% koko näytteestä)

Taulukko 4. Puhesisältöjen paikallisuusjakauma

	Iskelmä Savonlinna	Jäviradio	Iskelmä Jyväskylä	Radio Mega
1 sijoittuu kuuluvuusalueelle	0:19:57	0:55:41	0:17:21	1:13:48
2 maakunnallinen, paik.näkök.	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:18
3 maakunn./valtakunn.	0:45:33	2:48:57	0:45:27	0:11:18
4 kansainvälinen, paik.näkök.	0:07:39	0:02:41	0:08:53	0:00:14
5 kansainvälinen	0:10:15	0:02:26	0:10:15	0:03:07
6 muu	0:36:06	0:28:48	0:32:01	0:27:14
7 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	1:59:30	4:18:33	1:53:57	1:58:59
Paikalliset puhesisällöt yht.	0:27:36	0:58:22	0:26:14	1:17:20
	Radio Vaasa	Iskelmä Satakunta	Metro FM	Radio 88,2
1 sijoittuu kuuluvuusalueelle	0:52:49	0:17:40	0:25:22	1:08:16
2 maakunnallinen, paik.näkök.	0:06:46	0:00:00	0:03:19	0:07:30
3 maakunn./valtakunn.	0:09:28	0:45:17	0:02:52	0:12:40
4 kansainvälinen, paik.näkök.	0:00:00	0:07:59	0:00:00	0:00:00
5 kansainvälinen	0:08:55	0:10:15	0:00:32	0:05:40
6 muu	0:17:58	0:35:21	0:11:43	0:39:44
7 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	1:35:56	1:56:32	0:43:48	2:13:50
Paikalliset puhesisällöt yht.	0:59:35	0:25:39	0:28:41	1:15:46

Kaavio 4. Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetystunneittain (% koko näytteestä)

Taulukko 5. Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetystunneittain

	The Voice	Radio Nova	Iskelmä Savonlinna	Järviradio	Iskelmä Jyväskylä
6.00-7.00		0:04:34	0:04:35	0:06:58	0:00:00
7.00-8.00		0:05:54	0:08:08	0:10:39	0:00:00
8.00-9.00		0:05:36	0:09:02	0:10:59	0:03:53
9.00-10.00		0:05:11	0:08:52	0:11:01	0:03:44
10.00-11.00		0:04:24	0:08:07	0:10:42	0:02:39
11.00-12.00		0:05:11	0:09:18	0:07:32	0:01:19
12.00-13.00		0:06:00	0:10:05	0:11:26	0:02:50
13.00-14.00		0:05:37	0:09:33	0:10:55	0:01:45
14.00-15.00		0:05:48	0:10:03	0:12:35	0:02:19
15.00-16.00		0:06:16	0:11:54	0:10:13	0:04:03
16.00-17.00		0:06:33	0:11:10	0:10:46	0:00:21
17.00-18.00		0:06:53	0:07:01	0:09:15	0:02:47
yhteensä		1:07:57	1:47:48	2:03:01	0:25:40
	Radio Mega	Radio Vaasa	Iskelmä Satakunta	Metro FM	Radio 88,2
6.00-7.00		0:03:07	0:03:52	0:05:19	0:05:18
7.00-8.00		0:05:13	0:01:12	0:07:13	0:03:23
8.00-9.00		0:05:06	0:07:21	0:07:32	0:04:53
9.00-10.00		0:03:59	0:10:51	0:08:47	0:04:11
10.00-11.00		0:05:49	0:10:32	0:08:46	0:03:01
11.00-12.00		0:06:23	0:07:21	0:07:07	0:03:43
12.00-13.00		0:06:55	0:07:25	0:09:19	0:03:46
13.00-14.00		0:05:52	0:08:57	0:09:43	0:04:23
14.00-15.00		0:06:43	0:07:04	0:09:05	0:03:38
15.00-16.00		0:07:35	0:09:45	0:07:53	0:03:34
16.00-17.00		0:06:19	0:06:45	0:09:01	0:08:13
17.00-18.00		0:05:44	0:07:43	0:08:40	0:03:52
yhteensä		1:08:45	1:28:48	1:38:25	0:51:55

Tulosten tulkinnassa huomioon otettavaa

Tutkimusotokseen sisältyy yhteensä kymmenen satunnaisotannan ja Viestintäviraston harkinnan perusteella valittua radiokanavaa. Lisäksi otos on suhteutettu valtakunnallisiin rinnastettavien ja paikallisten toimilupien määriin siten, että tutkituista kanavista kaksi on valtakunnallista tai osavaltakunnallista ja loput kahdeksan paikallisradioluvan turvin toimivia asemia.

Otos on siis suunniteltu yksinomaan toimilupavalvonnan tarpeita silmälläpitäen, eikä siinä ole alueellista painotusta tai maantieteellistä kattavuutta. Se koostuu pääosin samana päivänä tallennetuista yksittäisistä ohjelmanäytteistä, joilla ei tässä raportissa ole edes yritetty kuvata esimerkiksi jonkun paikkakunnan radiotarjontaa tutkimuspäivänä.

Toisaalta myös toimilupavalvonnan tarpeiden näkökulmasta otoksella on rajoituksensa. Sen avulla ei esimerkiksi voi luotettavasti tarkastella otoksen kaikkien ohjelmistojen itsenäisyyttä sinänsä, koska jollakin otokseen sisältyvällä radioasemalla voisi olla täsmälleen sama ohjelmisto otoksen ulkopuolelle jääneen aseman kanssa ilman, että asia mitenkään kävisi ilmi otosta tutkittaessa. Tästä syystä tulosten perusteella ei ole syytä tehdä sitovia johtopäätöksiä muuten kuin otoksen sisällä eli tutkittujen ohjelmistojen keskinäisestä itsenäisyydestä suhteessa toisiinsa.

Lisäksi on muistettava, että tämä tutkimus kattaa vain yhden 12 tunnin yhtäjaksoisen lähetysosuuden ja sen perusteella voidaan suoraan arvioida lupaehtojen toteutumista yhden lähetyspäivän aikana. Toimilupaehtojen ja ohjelmia koskevien säädösten toteutumisen arvioimiselle on kuitenkin määritelty erimittaisia tarkasteluvälejä: tiettyjen sisältöjen osalta edellytetään päivittäistä sisältymistä ohjelmistoon (esim. uutiset) ja toisaalta joidenkin ehtojen kohdalla ei tarkastelujaksoa ole määritelty ollenkaan (esim. lähetysten tunnistettavuus itsenäiseksi ohjelmistoksi), jolloin yhden päivän mittaista näytettä voidaan pitää aivan riittävänä. Samaan aikaan kuitenkin puhe- sisältöjen määrää koskevissa toimilupaehdoissa varsinaiseksi tarkasteluväliksi määritellään yhden viikon viiden peräkkäisen arkipäivän päivälähetykset, joten tältä osin tuloksia voidaan pitää lähinnä suuntaa antavina.

5. LÄHTEET

- Ala-Fossi, Marko (1999) Tähdien kylmä loiste. Radio Novan markkinoilletulon vaikutus Suomen kaupallisten paikallisradioiden toimintaan. Tiedotusopin lisensiaatintutkimus. Tiedotusopin laitos, Tampereen yliopisto. Julkaisu/Sarja A 92/1999. 194 s.
- Ala-Fossi, Marko (2006) Toimiluvanvarainen radiotarjonta 2005. Yksityisten analogisten radiokanavien sisältötarjonta 16 suomalaiskaupungissa. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 4/2006. Saatavilla verkossa: http://www.mintc.fi/oliver/upl157-Julkaisuja%204_2006.pdf
- Ala-Fossi, Marko (2007a) Kotiseutuasemista formaattiradioketjuihin. – Teoksessa Sauri, Tuomo & Kohvaka, Rauli (toim.) (2007) Joukkoviestimet 2006. Helsinki: Tilastokeskus. s. 21-42.
- Ala-Fossi, Marko (2007b) Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2007. Viestintäviraston julkaisuja 9/2007. Viestintävirasto, Helsinki. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomi_R_Y/5t35dywUi/Files/CurrentFile/ViestintavirastonJulkaisu092007.pdf
- Linnake, Tuomas (2008) Uusi ennakkopäätös: Classic Radio pelastui. Digitoday 5.6.2008. Saatavilla verkossa: <http://www.digitoday.fi/bisnes/2008/06/05/classic-radio-pelastui/200815336/66>
- LVM (2006) Suomeen kaksi uutta valtakunnallista kaupallista radiota. Lehdistötiedote, Liikenne- ja viestintäministeriö 31.5. 2006. Saatavilla verkossa: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/265568>
- LVM(2008) Lausuntopyyntö toimiluvan muutoksesta 844/33/2008. Liikenne- ja viestintäministeriö 2.9.2008.
- Korhonen, Vilho (2008) Oikean Aseman omistaja vaihtui. Iisalmen Sanomat 28.6.2008, s.1 ja 6. Saatavilla myös verkossa: [http://www.iisalmensanomat.fi/uutiset/yla-savo/oikean-aseman-omistaja-vaihtui\(152956\).ece](http://www.iisalmensanomat.fi/uutiset/yla-savo/oikean-aseman-omistaja-vaihtui(152956).ece)
- Viestintävirasto (2007) Viestintäviraston ohjeistus mainonnan kestosta ja sijoittelusta, päivitetty 31.7.2007. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomi_M_Q/5rgl1lexqL/Files/CurrentFile/Ohje070731mainonta.pdf
- Viestintävirasto (2008) Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta. 19.3.2008, 1938/9220/2007. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomi_A_L/5wJ27siGc/Files/CurrentFile/Kannanotto200803199.pdf
- VN (2006) Valtioneuvoston päätös toimiluvista analogisen radiotoiminnan harjoittamiseksi. Toimiluvat valtakunnallisen tai siihen rinnastettavan radiotoiminnan harjoittamiseksi. Valtioneuvosto 31.5. 2006. Saatavilla verkossa: <http://www.viestintaministerio.fi/oliver/upl703-Toimiluvat,%20valtakunnalliset.pdf>
- VN (2007a) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 14.6.2007 pidetyssä yleisistunnossa tehdyistä valtioneuvoston päätöksistä. Saatavilla verkossa: <http://www.valtioneuvosto.fi/toiminta/paatokset175607/paatos/fi.jsp?oid=198172>
- VN (2008a) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 7.2.2008 pidetyssä yleisistunnossa tehdyistä valtioneuvoston päätöksistä. Saatavilla verkossa: <http://www.valtioneuvosto.fi/toiminta/paatokset175607/paatos/fi.jsp?oid=220434>
- VN (2008b)) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 22.5.2008 pidetyssä yleisistunnossa annetuista valtioneuvoston asetuksista. Saatavilla verkossa: <http://www.valtioneuvosto.fi/toiminta/paatokset/paatos/fi.jsp?oid=230098>
- VN (2008c) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 5.6.2008 pidetyssä yleisistunnossa tehdyistä valtioneuvoston päätöksistä. Saatavilla verkossa: <http://www.valtioneuvosto.fi/toiminta/paatokset175607/paatos/fi.jsp?oid=231457>
- RAB (2008) Radio Satellite Finland Oy yhteistyöhön venäläisen Radio Majakin kanssa. RAB Finlandin julkaisema lehdistötiedote, 9.1. 2008. Saatavilla verkossa: http://www.rab.fi/ajankohtaista/tiedotteet/fi_FI/ruskoje_radio/
- Saranpää, Martti (2007) Kevyt Kanava-konserni Harjuille. Ilkka 30.6.2007, s.13.
- SBS (2006a) Iskelmä soi vuodenvaihteen jälkeen myös Etelä-Pohjanmaalla. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, 19.12.2006. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=7500000000029873>
- SBS (2006b) Huittisten Sanomalehti Oy aloittaa yhteistyön SBS Iskelmäradion kanssa tulevalle toimilupa-kaudella. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, joulukuu 2006. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=7000000000035103>
- SBS (2007a) Rovaniemen Äiti-Radio Oy aloittaa yhteistyön Iskelmäradion kanssa. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, 20.11.2007. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=8500000000030168>

SBS (2007b) Joensuun Radio Rex aloittaa yhteistyön Iskelmä-radion kanssa. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, 3.12.2007. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=8500000000031526>

SBS (2008a) Onnea Pohjois-Savo! Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, kesäkuu 2008. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=ajankohtaista&iidee=10000000000055166>

6. LIITTEET

Liite 1. Valtakunnalliset ja siihen rinnastettavat analogiset radiotoimiluvat (taajuudet ja lähetinpaikat 2.6.2008 voimaan tulleen taajuusalueiden käyttösuunnitelman mukaan)

1	Radio Dei	Kristillinen Media Oy	<i>Taajuus-kokonaisuus 9</i>					
			96,2 Anjalankoski	95,7 Eurajoki	89,0 Helsinki	106,4 Hollola/Lahti	105,9 Hämeenlinna	107,4 Joensuu (Koli)
			94,1 Jyväskylä	107,3 Kaarina/Turku	107,2 Karjalohja	91,3 Kerimäki	106,9 Kiihiminki/Oulu	104,3 Kokkola
			106,1 Kuopio	89,4 Lapua	96,0 Luumäki Joutseno	87,8 Mikkeli	93,4 Rovaniemi	97,2 Ylöjärvi
2	Suomi POP	Metroradio Finland Oy	<i>Taajuus-kokonaisuus 5</i>					
			89,3 Anjalankoski	104,5 Hanko	98,1 Helsinki	102,9 Joensuu	96,3 Kajaani	104,6 Kalajoki
			106,3 Kokkola	94,8 Lappeenranta	105,3 Kuopio	102,4 Lahti	104,9 95,1 Jyväskylä	89,1 Lapintahti Pihtipudas
			103,4 Mäntsälä	104,8 Mikkeli	96,4 Oulu	90,4 Pori	103,3 Rovaniemi	103,3 Seinäjoki
			107,3 Sjärvi/Iisalmi	103,3 Tammela	89,4 Tammisaari 103,2 Pohja	91,6 Tampere	92,0 106,0 Tornio	106,8 103,4 Turku
			102,0 Vaasa	91,0 Varkaus				
3	Groove FM	Metroradio Finland Oy	<i>Taajuus-kokonaisuus 7</i>					
			104,1 Eurajoki	91,1 Helsinki	97,7 Hämeenlinna	104,5 Jyväskylä	103,8 Kuopio	101,5 Lahti
			103,5 Oulunsalo	103,2 Pohja	89,4 Tammisaari	105,2 Tampere	106,4 Turku	93,3 96,7 Vaasa
				105,4 Joensuu				
4	Classic Radio	Metroradio Finland Oy	<i>Taajuus-kokonaisuus 8</i>					
			92,9 Helsinki	107,4 Hollola	88,1 Hämeenlinna	96,2 Jyväskylä	88,8 Jämsä	103,4 Kaarina
			106,8 Turku	94,8 Kuopio	107,5 Mikkeli	99,6 Oulu	104,3 Pohja (Fiskars)	101,0 Pori
			90,8 Porvoo	100,0 Savonlinna	96,2 Seinäjoki	92,2 Tampere	96,7 93,3 Vaasa	
5	Energy	NRJ Finland Oy	<i>Taajuuskokonaisuus 3</i>					
			93,9 Harjavalta/Rauma	96,8 Helsinki	102,5 Imatra	104,0 Hyvinkää 104,1 Inari	97,3 Hämeenlinna	96,4 Liperi
			97,3 Jyväskylä	93,7 Kajaani (Suomussalmi)	88,8 Karjalohja	105,2 Kerimäki/Slinna	98,7 Kokemäki/Pori	101,5 Kotka
			93,8 Kouvola	104,9 Kruunupyö	101,6 Kuopio	107,9 Köyliö Loimaa	96,6 Lahti	96,5 Lappeenranta
			102,8 Lempäälä	96,2 Mikkeli	99,1 Oulu	93,5 Porvoo	104,6 Pernaja	106,2 Pyhätunturi
			87,7 Raahe	101,1 Rovaniemi	96,3 Kuusamo	92,8 Salo	91,2 Seinäjoki	97,5 Tahko Iisalmi
			94,6 Taivalkoski	90,0 Tampere	100,1 Tervola	104,6 Turku	93,9 Vaasa	105,5 Varkaus

			88,8 Sotkamo (Vuokatti)	106,0 Kolari (Ylläs)					
6	The Voice	Pro Radio Oy	<i>Taajuuskokonaisuus 2</i>						
			99,1 Halikko	96,2 Hanko	104,6 Helsinki	106,5 Hämeenlinna	103,1 Iisalmi	87,9 Liperi	
			94,2 Joutseno	101,6 Jyväskylä	94,4 Jämsä	102,8 Kajaani	105,2 Keminmaa	99,1 Kokkola	
			93,0 Kuopio	105,0 Lahti	103,6 Lappeenranta Jokioinen	105,4 Lapua	100,5 Mikkeli	104,4 Vaasa	
			101,2 Orivesi	101,4 Oulu	101,3 Pieksämäki	104,5 Pori (Eurajoki)	107,0 Raahe	99,6 Hausjärvi	
			102,0 Rovaniemi	104,2 Savonlinna	102,7 Anjalankoski	89,6 Tampere	98,7 Turku	88,3 Ylivieska	
			106,9 Ähtäri						
7	Radio Sputnik	Radio Satellite Finland Oy	<i>Taajuuskokonaisuus 10</i>						
			106,9 Helsinki	107,2 Kotka	102,1 Lappeenranta	88,4 Porvoo	104,6 Pyhtää	100,0 Virolahti	
8	Radio Nova	Oy Suomen Uutisradio Ab	<i>Taajuuskokonaisuus 1</i>						
			105,7 Anjalankoski	106,2 Espoo	106,0 Eurajoki	104,1 Haapavesi	106,3 Inari	103,8 Joutseno	
			105,8 Jyväskylä	103,9 Kaarina/Turku	107,6 Karijoki	107,7 Kerimäki	104,8 Kiiminki	107,9 Kolari (Ylläs)	
			107,2 Kruunupyö	106,7 Kuopio	100,8 Kuusamo	104,4 Lahti	106,5 Lapua	104,3 Lieksa (Koli)	
			106,3 Mikkeli	105,8 Pelkosenniemi	105,1 Pihtipudas	105,5 Rovaniemi	105,7 Sotkamo	105,0 Taivalkoski	
			104,7 Tampere	107,5 Tervola					
9	Radio Rock	Swelcom Oy	<i>Taajuuskokonaisuus 4</i>						
			90,0 Anjalankoski	101,7 96,5- Eurajoki	92,3 Hauho/Hlinna	94,9 Helsinki	91,4 Karjaa	103,7 Liperi	
			97,7 Jyväskylä	107,0 Kajaani	98,8 Keminmaa	100,9 Kuopio	89,7 Lahti	93,0 Mikkeli	
			91,6 Vaasa	95,8 Oulu	96,5 Pori 95,7 Hyvinkää	89,9 Raahe (Pattijoki)	106,3 Rovaniemi	100,4 Seinäjoki	
			104,7 Sonkajärvi	107,5 Tammela	97,6 Turku	104,2 Ylöjärvi			
10	Radio Aalto	Swelcom Oy	<i>Taajuuskokonaisuus 6</i>						
			104,9 Anjalankoski	92,5 Espoo	94,7 Hausjärvi	105,5 Inkoo	101,8 Järvenpää	94,2 Lahti	
			101,7 Eurajoki	95,7 Lohja/Hyvinkää	105,2 Pernaja	107,0 Pohja	107,7 Salo	90,1 Tammela	
			102,4 Turku	105,6 Ylöjärvi	106,1 Haapavesi	106,2 Oulu	102,3 Pihtipudas	89,1 Kuopio	
			100,9 Mikkeli	101,0 Jyväskylä					

Liite 2. Paikalliset ja alueelliset analogiset radiotoimiluvat

	Etelä- ja Pohjois-Savo							
1	Iskelmä	Järvi-Savon Viestintä Oy	96,7 Savonlinna	89,7 Mikkeli	102,2 Pieksämäki			
2	Iskelmä	Pohjois-Savon Paikallisradio Oy	89,5 Iisalmi	96,7 Kuopio	92,7 Varkaus	107,1 Sonkajärvi	102,0 Siilinjärvi	
	Kanta- ja Päijät-Häme							
3	Radio 99	Monday's Special Oy	98,6 Lahti	91,0 Jaala	94,9 Sysmä			
4	Iskelmä	Monday's Special Oy	87,6 Heinola	103,0 Lahti				
5	Iskelmä	Radio Janne Oy	101,7 Hämeenlinna					
	Keski-Suomi							
6	Järviradio	Järviradio Oy	91,3 Jyväskylä	87,9 Pihtipudas	90,5 Viitasaari	89,6		
7	Radio Jyväskylä	Pro Radio Oy	102,5 Jyväskylä	107,5 Viitasaari	93,5 Äänekoski			
8	Iskelmä	Pro Radio Oy	107,1 Jyväskylä	100,3 Jämsä	107,0 Pihtipudas			
	Kymenlaakso ja Etelä-Karjala							
9	Iskelmä	Pro Radio Oy	105,3 Imatra	87,7 Kotka	100,1 Kouvola	93,5 Lappeenranta		
	Lappi ja Kainuu							
10	Radio Inari	Inarin paikallisradioyhdistys ry	89,0 Inari	95,7 Inari				
11	Radio Kajaus	Kainuun Paikallisradio Oy Kajaus	90,9 Hyrynsalmi	95,7 Kajaani	103,2 Kuhmo	104,7 Kuhmo/Vartius	101,8 Kuusamo	95,4 Sotkamo
			87,9 Suomussalmi					
12	Iskelmä	Lapin Klubi ry	89,3 Rovaniemi					
13	Radio Pro	Tornion Paikallisradioyhdistys ry	92,0 Tornio	101,0 Tornio				
	Pirkanmaa							
14	Radio Manta	Kustannusliike Aluelehdet Oy	98,0 Kokemäki	107,4 Nokia	101,2 Vammala			

15	Sun FM	Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy	96,3 Ikaalinen	106,7 Kankaanpää	91,7 Parkano	106,1 Tampere	96,7 Valkeakoski	107,8 Ylöjärvi
16	Radio 957	Pro Radio Oy	92,9 Ikaalinen	96,4 Orivesi	103,3 Ruovesi	95,7 Tampere	87,6 Valkeakoski	89,5 Vammala
17	Iskelmä	Pro Radio Oy	95,0 Nokia Valkeakoski	103,8 Orivesi	94,9 Ruovesi	100,9 Tampere	95,4 Vilppula	99,0 Virrat-Ikaalinen
18	Radio Moreeni	Tampereen yliopisto	98,4 Tampere					
	Pohjanmaa, Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaa							
19	Cityradio Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy	104,3 Alajärvi 103,1	100,4 Alavus	89,1 Ähtäri	105,9 Jalasjärvi	98,2 Lapua	103,9 Lehtimäki
20	Järviradio	Järviradio Oy	89,7 Alajärvi	106,1 Karstula 90,5	107,9 Lehtimäki	99,1 Lestijärvi		
21	Iskelmä	Kaimax Media Oy	100,1 Haapavesi	107,7 Kalajoki	98,7 Kiiminki 89,4 (Oulu)	92,5 Raahe		
22	Iskelmä	Kevyt Kanava Oy	89,4 Oulu 98,7					
23	Radio 967	Nomatron Oy	92,7 Kannus	Kaustinen 103,7	96,7 Kokkola	94,6 Pietarsaari		
24	Radio Mega	Pro Radio Oy	103,1 Oulu	105,9 Muhos-Raahe				
25	Iskelmä	Radio Paitapiiska Oy	92,3 Kurikka	96,9 Lapua	105,1 Teuva	103,1 Vimpeli	104,3 Alajärvi	97,8 Ähtäri
26	Radio Pooki	Radio Pooki Oy	95,0 Haapajärvi	103,3 Haapavesi	101,0 Kalajoki	100,5 Nivala	88,0 Oulu	94,8 Raahe
			95,5 Sievi	89,3 Kaustinen	105,9 Kruunupyy	100,3 Pietarsaari	89,5 Keminmaa	
27	Radio Vaasa	Oy Radio Vaasa Ab	103,6 97,7 Teuva	99,5 Vaasa				
	Pohjois-Karjala							
28	Iskelmä	Oy Najaros Ab	92,8 Joensuu	103,3 Juuka	102,2 Kitee	101,7 Outokumpu		
29	Oi FM	Oy Najaros Ab	101,5 Joensuu					
	Satakunta							
30	Iskelmä	Huittisten Sanomalehti Oy	93,0 Huittinen	100,4 Harjavalta	105,1 Köyliö/Rauma			
31	Radio Ramona	Paikallisradio Ramona Oy	93,3 Rauma	97,3 Lappi tl				

32	Radio Pori	Teljän Mediat Oy	89,4 Pori					
	Uusimaa							
33	Bassoradio	Oy Basso Media Ltd	102,8 Helsinki/ Espoo					
34	Metro FM	Metroradio Finland Oy	95,2 Espoo/ Helsinki	99,4 Siuntio Järvenpää				
35	Iskelmä	Pro Radio Oy	107,5 Hanko	96,5 Lohja	95,1 Pohja	105,6 Vihti- Hyvinkää		
36	Iskelmä	Pro Radio Oy	96,2 Helsinki/ Espoo					
37	Iskelmä	Radio Foni Oy	99,8 Porvoo					
38	Radio Helsinki	Sanoma Osakeyhtiö	88,6 Espoo/ Helsinki	89,4 Tuusula				
39	Lähiradio	TSL:n Helsingin Opintojärjestö ry	100,3 Helsinki/ Espoo					
		Samfundet Folkhälsan rf						
		Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry						
		Kansan Radioliitto ry						
	Varsinais-Suomi							
40	Radio Iniö	Iniön kunta	99,0 Iniö					
41	Iskelmä	Pro Radio Oy	105,5 Turku	105,2 Salo				
42	Radio Sata	Pro Radio Oy	106,8 Loimaa 98,5 Jokioinen	96,2 Mynämäki- Uusikaup.	100,1 Turku			
43	Radio 88,2	Salon Alueradio Oy	88,2 Salo					
44	Rogmo FM	Salon Alueradio Oy	93,5 Salo					
45	Radio Robin Hood	Turun lähiradio-yhdistys ry	91,5 Turku					
46	Radio Auran Aallot	Turun Paikallisradio Oy	97,5 Alastaro	100,9 Laitila	95,3 Mellilä	90,5 Turku		
47	Radio Majakka	Turun Paikallisradio Oy	87,8 Korppoo- 106,8 Loimaa	89,0 Turku	88,5 Uusi- kaup.			

Liite 3. The Voicen toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Pro Radio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa valtakunnallista tai siihen rinnastettavaa radiotoimintaa analogisessa radioverkossa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa osoitetuilla seuraavasti:

Taajuuskokonaisuus 2

Halikko 99,1 MHz
Hanko 96,2 MHz
Helsinki 104,6 MHz
Hämeenlinna 106,5 MHz
Iisalmi 103,1 MHz
Liperi 87,9 MHz
Joutseno 94,2 MHz
Jyväskylä 101,6 MHz
Jämsä 94,4 MHz
Kajaani 102,8 MHz
Keminmaa 105,2 MHz
Kokkola 99,1 MHz
Kuopio 93,0 MHz
Lahti 105,0 MHz
Lappi tl 103,6 MHz
Lapua 105,4 MHz
Mikkeli 100,5 MHz
Vaasa 104,4 MHz
Orivesi 101,2 MHz
Oulu 101,4 MHz
Pieksämäki 101,3 MHz
Pori 104,5 MHz
Raahe 107,0 MHz
Hausjärvi 99,6 MHz
Rovaniemi 102,0 MHz
Savonlinna 104,2 MHz
Anjalankoski 102,7 MHz
Tampere 89,6 MHz
Turku 98,7 MHz
Ylivieska 88,3 MHz
Ähtäri 106,9 MHz

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua pääasiallisesti 15-40-vuotiaille kuuntelijoille suunnatusta ohjelmistosta. Ohjelmiston tulee sisältää uutis- ja ajankohtaisaineistoa keskimäärin vähintään tunti kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Vastaavana aikana puheisisältöjen osuuden lähetyksajasta tulee olla keskimäärin vähintään 20 prosenttia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Luvanhaltijan on lähetettävä toimituksellinen aineisto ja siihen liittyvät mainokset kuuluvuusalueella samanaikaisesti ja samansisältöisenä.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 4. Radio Novan toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Oy Suomen Uutisradio Ab

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa valtakunnallista tai siihen rinnastettavaa radiotoimintaa analogisessa radioverkossa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa osoitetuilla seuraavasti:

Taajuuskokonaisuus 1

Anjalankoski 105,7 MHz
Espoo 106,2 MHz
Eurajoki 106,0 MHz
Haapavesi 104,1 MHz
Inari 106,3 MHz
Joutseno 103,8 MHz
Jyväskylä 105,8 MHz
Kaarina/Turku 103,9 MHz
Karijoki (Pyhävuori) 107,6 MHz
Kerimäki 107,7 MHz
Kiiminki/Oulu 104,8 MHz
Kolari (Ylläs) 107,9 MHz
Kruunupyy 107,2 MHz
Kuopio 106,7 MHz
Kuusamo (Ruka) 100,8 MHz
Lahti 104,4 MHz
Lapua 106,5 MHz
Lieksa (Koli) 104,3 MHz
Mikkeli 106,3 MHz
Pelkosenniemi (Pyhätunturi) 105,8 MHz
Pihtipudas 105,1 MHz
Rovaniemi 105,5 MHz
Sotkamo (Vuokatti) 105,7 MHz
Taivalkoski 105,0 MHz
Tampere 104,7 MHz
Tervola 107,5 MHz

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua pääsääntöisesti 25-50-vuotiaille kuuntelijoille suunnatusta ohjelmistosta.

Ohjelmiston tulee sisältää uutis- ja ajankohtaisaineistoa keskimäärin vähintään kaksi tuntia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Vastaavana aikana puheisisältöjen osuuden lähetyksajasta tulee olla keskimäärin vähintään 30 prosenttia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin. Lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Luvanhaltijan on lähetettävä toimituksellinen aineisto ja siihen liittyvät mainokset kuuluvuusalueella samanaikaisesti ja samansisältöisenä.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri	SUSANNA HUOVINEN Susanna Huovinen
Neuvotteleva virkamies	ELINA NORMO Elina Normo

Liite 5. Iskelmä Savonlinnan toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Järvi-Savon Viestintä Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Mikkeli (Savonlinna 96,7 MHz, Mikkeli 89,7 MHz) ja
Pieksämäki (Pieksämäki 102,2 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

60

Lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetyksiä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne-

ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.
Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 6. Järviradion toimilupa (Keski-Suomi)

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Järviradio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Jyväskylä (Jyväskylä 91,3 MHz, Pihtipudas 87,9 MHz, Viitasaari 90,5 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Puhesisältöjen osuus lähetyksajasta tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetyksiä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada

radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 7. Iskelmä Jyväskylän toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Pro Radio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Jyväskylä (Jyväskylä 107,1 MHz, Jämsä 100,3 MHz, Pihtipudas 107,0 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

64 Lähetettävän musiikkisisällön tulee koostua pääasiallisesti iskelmämusiikista. Lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Puhesisältöjen osuus lähetyksajasta tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 8. Radio Megan toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Pro Radio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Oulu (Oulu 103,1 MHz, Muhos 105,9 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Puhesisältöjen osuus lähetysajasta tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada

radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 9. Radio Vaasan toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Oy Radio Vaasa Ab

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Vaasa (Teuva 103,6 MHz, Vaasa 99,5 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Puhesisältöjen osuus lähetyksajasta tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne-

ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 10. Iskelmä Satakunnan toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Huittisten Sanomalehti Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Pori-Rauma (Huittinen 93,0 MHz, Harjavalta/Nakkila 100,4 MHz, Köyliö/Rauma 105,1 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne-

ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 11. Metro FM:n toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Metroradio Finland Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Espoo (Espoo/Helsinki 95,2 MHz, Siuntio 99,4 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetyksiä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen

estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 12. Radio 88,2:n toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Salon Alueradio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Salo (Salo 88,2 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa

laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri SUSANNA HUOVINEN
Susanna Huovinen

Neuvotteleva virkamies ELINA NORMO
Elina Normo

Liite 13. Viestintäviraston kannanotto 19.3.2008

Päivämäärä / Datum / Date

Nro / Nr / No.

19.3.2008

1938/9220/2007

Jakelussa mainitut

Viite
Ref.
Ref.
Asia
Ärende
Subject

Viestintäviraston lausuntopyyntö 21.12.2007

Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta

Kannanoton tausta

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 35 §:n 1 momentin mukaan Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista lukuun ottamatta niitä säännöksiä, joiden noudattamisen valvonta on säädetty kuluttaja-asiamiehen tehtäväksi. Viestintävirasto valvoo myös valtioneuvoston televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen myöntämiin toimilupiin liittyvien määräysten noudattamista.

Viestintävirasto on teettänyt tutkimuksen toimiluvanvaraisten radioiden sisällöstä. Tutkimuksessa on analysoitu kymmenen radiokanavan ohjelmistoa. Tutkimusta koskeva lehdistötiedote ja tutkimusraportti ovat luettavissa Viestintäviraston internetsivuilta osoitteesta http://www.ficora.fi/index/viestintavirasto/lehdistotiedotteet/2007/P_52.html

Tutkimuksessa on tutkittu sitä, miten eri radiokanavien ohjelmisto vastaa päivätasolla niitä koskevien valtioneuvoston myöntämien toimilupien määräyksiä sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain säännöksiä. Muiden ohella tutkimuksessa on tutkittu radiokanavien lähetysten tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Valmisteilla olevien linjausten pohjaksi Viestintävirasto on varannut radiotoimialan toimijoille tilaisuuden esittää näkemyksensä siitä, miten toimilupien määräystä lähetysten tunnistettavuudesta tulisi käytännössä tulkita.

Lisäksi Viestintäviraston teettämän toimiluvanvaraisten radioiden sisältö-tutkimuksen yhteydessä on noussut esiin myös tulkintaepäselvyyksiä siitä, mikä on mainontaa ja mikä on mainosaikaan kuulumatonta radiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämistä.

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

www.ficora.fi

PL 313
00181 Helsinki
Itämerenkatu 3 A
Helsinki
Puhelin 09 69 661
Faksi 09 6966 410
Y-tunnus 0709019-2

PB 313, FI-00181
Helsingfors, Finland
Östersjögatan 3 A
Helsingfors, Finland
Telefon +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
FO-nummer 0709019-2

P.O. Box 313, FI-00181
Helsinki, Finland
Itämerenkatu 3 A
Helsinki, Finland
Telephone +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
Business ID 0709019-2

Lausuntopyyntö

Viestintävirasto on pyytänyt valtioneuvoston myöntämien radiotoimilupien haltijoilta ja Suomen Radioiden Liitto SRL ry:ltä lausuntoa toimilupiin sisältyvän määräyksen tulkinnasta 25.1.2008 mennessä.

Vastaukset lausuntopyyntöön

Viestintävirastoon on saapunut määräaikaan mennessä 21 vastausta lausuntopyyntöön. Tämän kannanoton liitteenä on lyhyt kooste niistä vastuksista, jotka ovat sisältäneet lausunnon asiaan.

Kannanoton perustelut

Lähetysten tunnistettavuus omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen

Analogisessa radioverkossa harjoitettavaan valtakunnalliseen tai siihen rinnastettavaan radiotoimintaan sekä paikalliseen radiotoimintaan myönnettyissä valtioneuvoston toimiluvissa todetaan, että lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Toimiluvissa tai niiden perusteluissa ei ole määritelty sitä, verrataanko radiokanavia lähetysten tunnistettavuuden osalta ainoastaan saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin vai kaikkiin valtioneuvoston toimilupien nojalla lähetettäviin radiolähetysiin. Vertailussa käytettävää aluetta ei ole toimiluvissa tai niiden perusteluissa rajattu esimerkiksi saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin. Mikäli määräystä olisi tarkoitus arvioida vertaamalla lähetystä ainoastaan saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin, pitäisi siitä erikseen mainita toimiluvissa tai niiden perusteluissa.

Lisäksi kyseistä määräystä käytetään valtioneuvoston myöntämässä toimiluvissa siitä riippumatta, onko kyse paikallisesta vai valtakunnallisesta tai siihen rinnastettavasta radiotoiminnan harjoittamisesta. Näistä syistä johtuen lähetysten tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen tulee arvioida vertaamalla lähetystä kaikkiin valtioneuvoston toimilupien nojalla lähetettäviin radiolähetysiin siitä riippumatta, onko kyse paikallisesta vai valtakunnallisesta tai siihen rinnastettavasta radiotoiminnan harjoittamisesta. Myös valtaosa lausunnon antaneista radiotoimialan toimijoista on katsonut, että arvioinnissa ei tulisi kiinnittää huomiota ainoastaan saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin.

Toimilupiin sisältyvä määräys lähetysten tunnistettavuudesta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen ei estä esimerkiksi lähetettävien ohjelmien ostamista muualta. Se ei myöskään välttämättä edellytä, että paikallisessa radiotoiminnassa ohjelmisto olisi tuotettu paikallisesti. Toisaalta paikalliseen radiotoimintaan myönnettyissä valtioneuvoston toimiluvissa edellytetään, että toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Radiolähetysten sisällön paikallisuutta voidaan arvioida ohjelmiston tuotantopaikan, aiheisältöjen paikallisuuden tai sisältönäkökulman paikallisuuden suhteen. Viestintäviraston näkemyksen mukaan paikalliseen radiotoimintaan myönnettyjen valtioneuvoston toimilupien perusteella ei voida edellyttää, että ohjelmis-

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

www.ficora.fi

PL 313
00181 Helsinki
Itämerenkatu 3 A
Helsinki
Puhelin 09 69 661
Faksi 09 6966 410
Y-tunnus 0709019-2

PB 313, FIN-00181
Helsingfors, Finland
Östersjögatan 3 A
Helsingfors, Finland
Telefon +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
FO-nummer 0709019-2

P.O. Box 313, FIN-00181
Helsinki, Finland
Itämerenkatu 3 A
Helsinki, Finland
Telephone +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
Business ID 0709019-2

to olisi aina tuotettu paikallisesti, vaikka tätä joissakin lausunnoissa on toivottu edellytettävän.

Valtaosa lausunnon antaneista radiotoimialan toimijoista on katsonut, että lähetyksen tunnistettavuuden arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota myös muuhun aineistoon kuin puheisältöön. Osa on katsonut, että huomiota tulisi kiinnittää myös esimerkiksi musiikkiin, mainontaan ja kanavatunnuksiin.

Toimilupien määräyksen mukaan lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 2 §:n 5) kohdan mukaan ohjelmistolla tarkoitetaan televisio- tai radio-ohjelmien muodostamaa ennalta valikoitua kokonaisuutta. Toimilupien perusteluiden mukaan toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetyksen ohjelmasisältöjä eli musiikin, puheisältöjen ja muiden sisältöosuuksien muodostamaa kokonaisuutta. Mainonta ei ole toimituksellista aineistoa. Esimerkiksi musiikkisisällöllä on yleensä merkittävä asema radiolähetyksissä. Puheisällöillä tarkoitetaan toimiluvissa ihmisen tuottamaa toimitettua puheosuutta, joka voi olla ilman taustaa tai puhuttu musiikkiesityksen päälle. Puheisältönä ei kuitenkaan pidetä mainoksia, kanavatunnuksia tai vastaavaa sisältöä.

Arvioitaessa lähetyksen tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, tulee näistä syistä johtuen kiinnittää huomiota ohjelmiston toimitukselliseen aineistoon. Toimilupien perusteluiden mukaan toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetyksen ohjelmasisältöjä eli musiikin, puheisältöjen ja muiden sisältöosuuksien muodostamaa kokonaisuutta. Mainontaa ei pidetä toimituksellisena aineistona.

Osa lausunnon antaneista radiotoimialan toimijoista on katsonut, että lähetyksen tunnistettavuuden arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota myös muihin ajankohtiin kuin ainoastaan arkipäiviin kello 6:n ja 18:n välillä. Lisäksi joidenkin lausuntojen mukaan jopa 100 % lähetyksestä tulisi poiketa muista ohjelmistoista.

Valtioneuvoston myöntämiin toimilupiin sisältyvissä ohjelmiston sisältöä koskeissa keskeisissä määräyksissä on ratkaisevaa keskimääräinen aika arkipäivinä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin. Valtioneuvosto on pitänyt toimiluvissa keskeisenä säännellä ohjelmistoa nimenomaan näiltä ajanjaksoilta. Tästä syystä on perusteltua, että tämä sama arviointiaika on merkittävä myös arvioitaessa lähetyksen tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Toimiluvan määräystä lähetyksen tunnistettavuudesta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen ei voida tulkita niin, että ohjelmiston tulisi poiketa täysin muiden radiokanavien ohjelmistoista. Määräyksessä edellytetään ainoastaan selvää tunnistettavuutta. Selvällä tunnistettavuudella tarkoitetaan Viestintäviraston näkemyksen mukaan, että lähetyksen toimituksellinen aineisto poikkeaa merkittävässä määrin muiden radiokanavien lähetysten toimituksellisesta aineistosta. Viestintäviraston näkemyksen mukaan lähetys on selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli muiden radiokanavien lähetyksestä poikkeavan ohjelmiston toimituksellisen aineiston osuus kanavan toimituksellisesta aineistosta on vähintään 50 %.

Mainonta

Viestintäviraston teettämän toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimuksen yhteydessä on noussut esiin tulkintaepäselvyyksiä siitä, mikä on mainontaa ja mikä on mainosaikaan lukematonta radiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämistä.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 2 §:n 8) kohdan mukaan televisio- ja radiomainonnalla tarkoitetaan televisio- ja radiotoiminnassa lähetettävää mitä tahansa kauppaan, liike-elämään tai ammatinharjoitukseen liittyvää ilmoitusta, jonka julkinen tai yksityinen yritys lähettää maksua tai muuta vastiketta vastaan edistääkseen tavaroiden menekkiä tai palvelujen toimittamista, mukaan lukien kiinteä omaisuus tai oikeudet ja sitoumukset, tai edistääkseen omaa toimintaansa.

Televisiotoiminnan osalta Viestintävirasto on katsonut, että televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistäminen on erityinen mainonnan muoto, jossa lähetystoiminnan harjoittaja mainostaa omia tuotteitaan, palvelujaan, ohjelmiaan tai kanaviaan. Oman toiminnan edistäminen luetaan mainosaikaan vain silloin, kun se sisältää kaupallisia elementtejä kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehotuksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita.

Viestintävirasto katsoo, että samoja periaatteita oman toiminnan edistämisen osalta voidaan soveltaa myös radiomainonnan aikarajoituksiin. Radiotoiminnan harjoittajan omaa mainontaa ei lueta mainosaikaan, mikäli omalla mainonnalla tarjotaan kuuntelijalle tiettyyn ohjelmaan tai radiotoimintaan yleensä liittyvää lisäinformaatiota. Esimerkiksi ohjelmien ennakkomainokset, radiotoiminnan harjoittajan internetsivujen sekä omien kanavien mainostaminen eivät ole mainosaikaan luettavaa mainontaa. Sen sijaan radiotoiminnan harjoittajan omien tuotteiden tai palveluiden mainonta luetaan mainosaikaan, jos se sisältää kaupallisia elementtejä, kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehotuksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita.

Viestintäviraston kannanotto

Lähetysten tunnistettavuus omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen

Analogisessa radioverkossa harjoitettavaan valtakunnalliseen tai siihen rinnastettavaan radiotoimintaan sekä paikalliseen radiotoimintaan myönnettyissä valtioneuvoston toimiluvissa todetaan, että lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Viestintävirasto katsoo, että toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten selvä tunnistettavuus omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen edellyttää, että ohjelmiston toimituksellisesta aineistosta tulee keskimäärin vähintään 50 % poiketa muista valtioneuvoston myöntämien toimilupien nojalla lähetettävistä radiolähetyksistä kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultaakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetysten ohjelmasisältöjä eli musiikin, puhesisältöjen ja muiden sisältöosuuksien muodostamaa kokonaisuutta. Mainontaa ei pidetä toimituksellisena aineistona.

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

www.ficora.fi

PL 313
00181 Helsinki
Itämerenkatu 3 A
Helsinki
Puhelin 09 69 661
Faksi 09 6966 410
Y-tunnus 0709019-2

PB 313, FIN-00181
Helsingfors, Finland
Östersjögatan 3 A
Helsingfors, Finland
Telefon +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
FO-nummer 0709019-2

P.O. Box 313, FIN-00181
Helsinki, Finland
Itämerenkatu 3 A
Helsinki, Finland
Telephone +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
Business ID 0709019-2

Liite 14. Viestintäviraston ohje 31.7.2007

OHJEISTUS
31.1.2004 - päivitetty 31.7.2007

1 (6)

MAINONNAN KESTO JA SIJOITTELU

TAUSTAA

Viestintäviraston teettämien ja sen itse toteuttamien mainonnan keston ja sijoitteluun liittyvien tutkimusten yhteydessä on ilmennyt tarve selvittää sitä, miten Viestintävirasto tulkitsee ja soveltaa televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 4 luvun säännöksiä mainonnasta ja sponsoroinnista.

Tutkimusten perusteella puutteita on erityisesti havaittavissa mainonnan ja muiden ohjelmalveluiden erottamisessa toisistaan. Erilaista tulkintaa esiintyy myös siitä, mikä aineisto katsotaan mainokseksi mikä ei.

Ohjeistusta laatiessaan Viestintävirasto on kiinnittänyt huomiota paitsi televisiodirektiivin ja televisioyleissopimuksen määräyksiin myös televisiotoiminnan harjoittajilta saamiinsa kannanottoihin sekä eri eurooppalaisten maiden käytäntöihin.

Ohjeistuksessa tarkastellaan pääasiassa tutkimusten yhteydessä esiintulleita ongelmakohtia ja siihen on koottu ne keskeiset periaatteet, joiden pohjalta televisio- ja radiotoimintalain 4 luvun soveltamistilanteita tapauskohtaisesti arvioidaan. Ohjeistuksen tarkoitus on koota ja selvittää Viestintäviraston tulkintakäytäntöä. Ohjeistuksella ei ole juridisesti sitovaa asemaa.

Tämä ohjeistus korvaa 17.12.2002 mainonnan kestosta ja sijoittelusta annetun ohjeen.

OHJELMAN JA MAINONNAN MÄÄRITTELY MAINOSAIKARAJOITUKSEN KANNALTA

Ohjelman ja mainonnan määrittely on televisio- ja radiotoimintalain soveltamisen kannalta oleellista paitsi erotettaessa mainonta toimituksellisesta aineistosta myös määriteltäessä, mikä osuus ohjelmistosta on laskettava mainosaikaan, mikä ei.

Mainosaikarajoitukset

Katkoilla¹ lähetettävien mainosten ja teleostoslähetysten määrä ei saa yhteensä ylittää 20 % päivittäisestä lähetysajasta. Televisiomainosten osuus saa olla korkeintaan 15 % päivittäisestä lähetysajasta.

Lisäksi yhdestä tunnista voi korkeintaan 20 % eli 12 minuuttia olla mainoksia tai teleostoslähettyksiä. Lain perustelujen mukaan tarkasteltava ajanjakso on nimenomaisesti säädetty tasatuntien väliseksi ajanjaksoksi, jotta voitaisiin estää mainosten liiallinen kasautuminen sellaisiin aikoihin, jolloin katselijoiden määrä on suurimmillaan. Siten Viestintävirasto katsoo, että yhtä tuntia koskevaa mainosaikarajoitusta on aina tarkasteltava tasatuntien välisenä ajanjaksona.

¹ Erillisiä teleostoslähettyksiä tai -kanavia ei käsitellä tässä yhteydessä.

Ohjelma ja ohjelmisto Televisio- ja radiotoimintalaki ei määrittele ohjelmaa. Myöskään televisiodirektiivi ei sisällä ohjelman määritelmää.

Tulkinta-apua ohjelman määritelmälle voidaan hakea televisio- ja radiotoimintalakiin sisältyvästä ohjelmiston määritelmästä. Ohjelmistolla tarkoitetaan televisio- tai radio-ohjelmien muodostamaa ennalta valikoitua kokonaisuutta. Televisio-ohjelmistoissa ohjelmien tulee koostua pääasiassa liikkuvista kuvista. Ohjelmien tulee olla myös pääasiassa toimitettuja ja ohjattuja.

LVM on toimilupa-asioihin liittyen esittänyt myös näkemyksensä siitä, mitä se pitää ohjelmistona (12.2.2003 dnro 2163/35/2002). Tässä yhteydessä LVM on määritellyt ohjelman seuraavasti:

- Ohjelmalla tarkoitetaan tässä yhteydessä pääasiassa liikkuvasta kuvasta ja äänestä sekä näihin liittyvistä oheis- ja lisäpalveluista, kuten teksti-, ääni-, grafiikka- ja vuorovaikutteisista osioista muodostuvaa kokonaisuutta;

Mainosaikaan luettava materiaali

Mainonta

Televisio- ja radiomainonnalla tarkoitetaan televisio- ja radiotoiminnassa lähetettävää mitä tahansa kauppaan, liike-elämään tai ammatinharjoitukseen liittyvää ilmoitusta, jonka julkinen tai yksityinen yritys lähettää maksua tai muuta vastiketta vastaan edistääkseen tavaroiden menekkiä tai palvelujen toimittamista, mukaan lukien kiinteä omaisuus tai oikeudet ja sitoumukset, tai edistääkseen omaa toimintaansa.

Mustat sekunnit

Mainokset erotetaan usein toisistaan näyttämällä mainosten välillä lyhyt musta kuva. Tv-yhtiöt ovat esittäneet, ettei näitä ns. mustia sekunteja luettaisi mainosaikaan.

Mainosaikarajoitusten tarkoitus on turvata television asema tiedon, kulttuurin, yhteiskunnallisen keskustelun ja viihteen välittäjänä. Lain-säädännön lähtökohta on siis se, kuinka paljon varsinaiselle ohjelma-toiminnalle jää aikaa eikä suoranaisesti mainonnan kesto. Näin ollen Viestintävirasto katsoo, että myös mustat sekunnit luetaan mainosai-kaan.

Televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistäminen

Televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistäminen on erityinen mainonnan muoto, jossa lähetystoiminnan harjoittaja mainostaa omia tuotteitaan, palvelujaan, ohjelmiaan tai kanaviaan. Oman toiminnan edistäminen luetaan mainosaikaan vain silloin, kun se sisältää kaupallisia elementtejä kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehotuksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita.

Ei mainosaikaan luettava materiaali

Kuulutukset ja oheistuotteet

Mainosaikaan ei lasketa lähetystoiminnan harjoittajan omia ohjelmia koskevia kuulutuksia.

Lähetystoiminnan harjoittajan omiin ohjelmiin suoraan liittyviä oheistuotteita koskevia kuulutuksia ei myöskään lasketa mainosaikaan. Ohjelmiin suoraan liittyviä oheistuotteita ovat esimerkiksi kieliohjelmiin liittyvät nauhoitteet tai kirjat.

Viralliset tiedotukset

Virallisia tiedotuksia ja korvauksetta lähetettäviä hyväntekeväisyysvetoomuksia ei lueta mainosaikaan.

Oman toiminnan edistäminen

Viestintäviraston tulkinnan mukaan televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämistä ovat esimerkiksi ohjelmien ennakkomainokset (trailerit), televisiotoiminnan harjoittajan internetsivujen ja teksti-tv:n mainostaminen sekä omien kanavien mainostaminen. Omalla kanavalla tarkoitetaan tässä paitsi niitä televisiokanavia, joilla televisiotoimija lähettää varsinaista ohjelmaansa, myös sellaisen yhtiön kanavaa, jossa televisiotoiminnan harjoittaja käyttää tosiasiallista määräysvaltaa.

Oman toiminnan edistämistä ei lueta mainosaikaan, mikäli toimilla tarjotaan katsojalle tiettyyn ohjelmaan tai televisiotoimintaan yleensä liittyvää lisäinformaatiota.

Sponsoritunnisteet

Televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki ei sisällä sponsoritunnisteen sisältöä koskevia määräyksiä. Televisioyleissopimuksen mukaan tunniste ei saa sisältää myynnin edistämiseen tähtäviä elementtejä, kuten rohkaista ostamaan sponsorin tuotteita eikä viitata tuotteen laatuun tai tehokkuuteen.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan 13.6.2003 n:o 1450 katsonut, että televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki ei sellaisenaan estä sponsorin tuotteen esiintymistä sponsorin tunnisteessa, mutta lain säännöksistä ilmenee, ettei tunniste saa olla mainos. Ratkaisun mukaan olennaisia mainonnallisia elementtejä sisältävä sponsoritunniste on tunnisteeseen ohella erikseen mainontaa. Tunnisteen mainonnallisia elementtejä arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota mm. tuotteen esittämistapaan, kuten viittaukseen käyttötarkoituksesta ja tunnisteen kokonaisuuteen.

Viestintäviraston näkemyksen mukaan sponsoritunnisteita ei lueta mainosaikaan, silloin kun se esitetään sponsoritunnisteen esittämiseksi määrättyllä paikalla. Televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämiseksi esitettyjen ohjelmien ennakkomainosten yhteydessä näytetyt sponsoritunnisteet lasketaan mainosaikaan. Sponsoritunnisteet täytyy ja toisaalta saa esittää vain ohjelman alussa tai lopussa ja oh-

ohjelman mainoskatkojen yhteydessä. Muussa yhteydessä esitettyjä tunnisteita pidetään mainoksina. Yleisesti ottaen sponsoritunnisteiden on kuitenkin erotettava selvästi mainoksiksi luetusta markkinoinnista. Sponsoritunnisteisiin sopimattomia mainonnallisia elementtejä käsitellään erillisessä muistiossa.

OHJELMAN JA MAINONNAN EROTTAMINEN

Televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja teleostolähetykset teleostolähetyksiksi. Mainokset ja teleostolähetykset on erotettava muusta ohjelmistosta kuva- tai äänitunnuksella (jäljempänä myös katkotunnus). Laki ei tarkemmin määrittele tunnuksen sisältöä. (21 § 1 mom.).

Kuva- ja äänitunnus Viestintävirasto katsoo, että katkotunnuksessa tulee olla jokin yhtenäinen, samanlaisena toistuva kuva- ja/tai äänielementti. Lähtökohta on, että katsoja erottaa mainokset ja teleostolähetykset muusta ohjelmistosta. Tunnuksessa ei tule olla mainoksissa tai ohjelmissa esiintyviä elementtejä. Lain tarkoittama tunnus on esimerkiksi televisiotoiminnan harjoittajan logo, "jatkuu"-ilmoitus tai muu samankaltainen tunnus. Menun käyttäminen katkotunnuksena on hyväksyttävää, mikäli katkotunnuksena käytettävä menu täyttää edellä mainitut kriteerit ja mikäli se selvästi eroaa kanavan muissa yhteyksissä käyttämistä menu-pohjista.

Ohjelman alku- ja lopputekstejä ei voida pitää lain tarkoittamina katkotunnuksina. Myöskään pelkän mustan esittäminen ei täytä lain tarkoittaman kuva/äänitunnuksen kriteereitä.

Kuva- ja äänitunnuksen sijoittaminen

Jotta mainokset ja teleostolähetykset tulisivat lain vaatimalla tavalla erotetuksi muusta ohjelmistosta, katkotunnukset tulee sijoittaa mainoskatkon jälkeen ennen ohjelman alkua (E-katko) sekä ohjelman sisällä mainoskatkolle mentäessä ja katkolta palattaessa (S-katko). Mikäli ohjelman lopun jälkeen lähetetään mainoksia, tulee katkotunnus sijoittaa myös ohjelman jälkeen (J-katko).

Vaikka ohjelmaesittelyt ja ennakkomainokset (trailerit) ovat ohjelma-toimintaa, ne tulee kuitenkin mainosten tapaan erottaa muusta ohjelmistosta. Niitä ei kuitenkaan lueta mainosaikaan. Sama koskee myös muita televisiotoimijan oman toiminnan edistämiseen tähtäviä toimia. Ohjelmaesittelyt ja ennakkomainokset on siis sijoitettava katkotunnusten erottaman katkoajan sisälle.

MAINOSTEN JA TELEOSTOSLÄHETYSTEN SIJOITTELU (22 §)

Televisio-ohjelmistoissa mainokset ja teleostolähetykset on lähtökohdaisesti sijoitettava ohjelmien väliin. Tarkoitus on, ettei ohjelmien eheyttä ja arvoa eikä tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksia loukata.

Urheiluohjelmat ja muut väliaikoja sisältävät ohjelmat

- Urheiluohjelmissa, joissa on väliaikoja (=erätaukoja), tulee mainonta ja teleostoslähetykset sijoittaa tapahtuvaksi taukojen aikana. Varsinaisen urheilulähetyksen päälle mainoksia ja teleostoslähetyksiä ei saa sijoittaa. Sama koskee muita samankaltaisesti rakentuvia ohjelmia.
- Urheiluohjelmiin, joissa ei ole luonnollisia taukoja (kuten formula-kisa tai pyöräilykilpailu) voi sijoittaa mainoskatkoja siten, ettei ohjelmien eheyttä ja arvoa loukata.
- 0-minuutin sääntö Kaikkia muita, kuin edellä mainittuja itsenäisistä osista koostuvia ohjelmia koskee ns. 20 minuutin sääntö.
- Ohjelmassa, jossa on vähintään kaksi mainoskatkoa, peräkkäisten mainoskatkojen välillä on oltava vähintään 20 minuuttia. Säännös ei rajoita ohjelman alun ja ensimmäisen katkon välistä aikaa eikä toisaalta ohjelman viimeisen mainoskatkon lopun ja ohjelman lopun välistä aikaa.
- Itkät elokuvat Pitkän elokuvan ja televisiota varten tehdyn elokuvan sekä muun audiovisuaalisen teoksen lähetyksen saa keskeyttää kerran kutakin 45 minuutin jaksoa kohti, jos teoksen suunniteltu kesto on yli 45 minuuttia. Lisäkeskeytys on sallittu, jos teoksen suunniteltu kesto on vähintään 20 minuuttia pidempi kuin kaksi tai useampi kokonaista 45 minuutin jaksoa.
- Teoksen kesto siis määrittelee katkojen enimmäismäärän. Lisäksi 20 minuutin sääntö rajoittaa katkojen sijoittelua teoksen sisällä. Kuten edellä on todettu, 20 minuutin säännöstä voidaan poiketa, jos teoksen eheyden säilyttäminen edellyttää sitä.
- Teoksen kesto arvioidaan ohjelmatiedoissa ilmoitetun mukaisesti eli siihen luetaan ne mainokset, jotka esitetään ohjelmatiedoissa esitetyn keston aikana.
- 0-minuutin sääntö Alle 30-minuutin pituisia uutisia, ajankohtaislähetystyksiä, dokumenttiohjelmia, uskonnollisia ohjelmia ja lastenohjelmia ei saa keskeyttää mainoksilla tai teleostoslähetyksillä lainkaan. Ohjelmien kesto arvioidaan kuten elokuvissa.
- Uskonnolliset tilaisuudet Lähetyksiä uskonnollisista tilaisuuksista ei saa katkaista mainosten/teleostoslähetysten lähettämiseksi.
- PONSOROINTI
- Sponsoroituja ohjelmia koskevien säännösten lähtökohta on, että sponsori ei saa vaikuttaa sponsoroidun televisio- tai radio-ohjelman sisältöön ja sijoitteluun ohjelmistossa siten, että se vaikuttaisi lähetystoiminnan harjoittajan vastuuseen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen ohjelmien suhteen.
- Sponsoroidussa ohjelmassa ei saa pyrkiä edistämään sponsorin tuotteiden tai palvelujen myyntiä viittaamalla näihin mainosluonteisesti. Eri-

laisten pelien tai kilpailujen yhteydessä voidaan kuitenkin katsojien informoimiseksi esitellä sponsoroitujen palkintojen nimet tai sponsori-
nimet.

Sponsoritunniste Mainonnan tunnistettavuuden ja läpinäkyvyyden periaatteen mukaisesti katsojan täytyy tietää, onko kyseessä sponsoroitu ohjelma. Siksi sponsoroitujen televisio- ja radio-ohjelmien alussa tai lopussa on esitettävä selvästi sponsorin nimi tai tunnus/logo. Sponsoritunniste voidaan lisäksi esittää myös ohjelmaan liittyvien mainosjaksojen tai teleostoslähetys-
jaksojen yhteydessä.

Kielletty sponsorointi Tupakkayhtiöt eivät voi sponsoroida ohjelmia. Lääkevalmistajien sponsoritunnisteissa ei saa tuoda esiin vain lääkärin määräyksestä saatavia lääkkeitä tai hoitoja. Uutis- ja ajankohtaisohjelmien lähetyksiä ei saa sponsoroida.

Liite 15. Luokitusrunko

01. Kanava (1- 10)
02. Lähetyspäivä
03. Lähetysaika klo
04. Jakson kesto minuuttia ja sekuntia
05. Pääasiallinen sisältöaines
 - 1 musiikki
 - 2 puhe
 - 3 edellisten yhdistelmä
 -
 - 4 asema-, uutis- tai muu äänitunnus
 - 5 promo (tai puffi)
 - 6 jingle (tai muu välike)
 - 7 mainos
 - 8 tauko
 - 9 muu
 - 10 ei tunnistettavissa

Toimituksellisten puhe- ja puhemusiikkijaksojen luokitusrunko

06. Kieli
 - 1 suomi
 - 2 ruotsi
 - 3 englanti
 - 4 venäjä
 - 5 ranska
 - 6 saksa
 - 7 italia
 - 8 espanja
 - 9 muu kieli
 - 10 ei tunnistettavissa
07. Puhutun sisältöjakson rakennetyyppi
 - 1 juonto
 - 2 toimitettu juttu
 - 3 haastattelu
 - 4 keskustelu
 - 5 puhelinkontakti
 - 6 muu
 - 7 ei tunnistettavissa
08. Sisältöjakson sisältötyyppi
 - 1 uutisosio
 - 2 ajankohtaisosio
 - 3 asia- tai dokumenttiosio
 - 4 kulttuuriosio
 - 5 musiikkiosio
 - 6 palvelu- tai harrasteosio
 - 7 urheiluosio
 - 8 kuunnelma tai fiktio-osio
 - 9 lapsille suunnattu osio

- 10 uskonnollinen tai hengellinen osio
- 11 opetusosio
- 12 viihdeosio
- 13 muu
- 14 ei tunnistettavissa

09. Paikallisuus

- 1 jakso paikallinen, asia / aihe sijoittuu kuuluvuusalueelle
- 2 jakso maakunnallinen / valtakunnallinen, mutta paikallinen näkökulma
- 3 jakso maakunnallinen / valtakunnallinen, ei paikallista näkökulmaa
- 4 jakso kansainvälinen, mutta paikallinen näkökulma
- 5 jakso kansainvälinen, ei paikallista näkökulmaa
- 6 muu
- 7 ei tunnistettavissa

Musiikkijaksojen luokitusrunko

10. Kieli

- 1 suomi
- 2 ruotsi
- 3 englanti
- 4 venäjä
- 5 ranska
- 6 saksa
- 7 italia
- 8 espanja
- 9 muu kieli
- 10 ei tunnistettavissa
- 11 instrumentaali

88

11. Teoksen ja esittäjän nimi
kappale - artisti

12. Musiikin laji

- 1 jazz
- 2 blues
- 3 iskelmä
- 4 rock-iskelmä
- 5 rock
- 6 hard rock / heavy rock
- 7 ac / pop
- 8 dance
- 9 viihde /easy listening
- 10 klassinen
- 11 moderni klassinen
- 12 hengellinen
- 13 kantri / Country
- 14 kansojen musiikki
- 15 muu
- 16 ei tunnistettavissa

Liite 17. Kanavakohtaiset tutkimuskysymykset

1. The Voice

Onko ohjelmisto suunnattu pääasiallisesti 15-40 vuotiaalle kuuntelijoille?

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00–18.00 vähintään 20 prosenttia?

Onko ohjelmistossa vähintään tunti uutisia ja ajankohtaisaineistoa arkisin välillä klo 6.00–18.00?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00–18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnuksella? (21\$)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30\$)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30\$)

2. Radio Nova

Onko ohjelmisto suunnattu pääsääntöisesti 25-50 -vuotiaalle ?

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00–18.00 vähintään 30 prosenttia?

Onko ohjelmistossa vähintään kaksi tuntia uutisia ja ajankohtaisaineistoa arkisin välillä klo 6.00–18.00?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00–18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnuksella? (21\$)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30\$)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30\$)

3. Iskelmä Jyväskylä

Onko ohjelmisto suunnattu kuuluvuusalueen väestölle?

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen asioita käsittelevää aineistoa? (tai)

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa?

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä? (tai)

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä?

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00–18.00 vähintään 15 prosenttia?

Onko ohjelmien musiikkisisältö pääasiallisesti iskelmämusiikkia?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00–18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnuksella? (21\$)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30\$)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30\$)

4. Iskelmä Savonlinna/ Järviradio/ Radio Mega/ Radio Vaasa/ Iskelmä Satakunta / Metro FM / Radio 88,2

Onko ohjelmisto suunnattu kuuluvuusalueen väestölle ?

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen asioita käsittelevää aineistoa? (tai)

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa?

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä? (tai)

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä?

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00–18.00 vähintään 15 prosenttia?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00–18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnuksella? (21\$)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30\$)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30\$)

Liite 18. Laadulliset muuttujat

a) ohjelmiston suuntaus

Tämän muuttujan kautta pyritään tunnistamaan sekä kuvaamaan näytteeseen sisältyvän toimituksellisen aineiston eli ohjelmiston kohderyhm(i)ä.

Lupaehdoissa edellytetään, että kanavien ohjelmistot on suunnattu eri tavoin rajatuille kohderyhmille, kuten 25–50 -vuotiaille, naisille, kuuluvuusalueen väestölle tai alle 30-vuotiaille. Musiikkivalikoiman perusteella voi tehdä päätelmiä musiikkikanavien kohderyhmistä, mutta koko ohjelmiston suuntauksesta voi olla vaikea löytää ehdotonta ja yksis elitteistä näyttöä yhden päivän ohjelmien perusteella. Sen sijaan on kuitenkin mahdollista etsiä näytteestä viitteitä ohjelmiston kohderyhmästä sekä arvioida esimerkiksi kanavan suhteellista suuntautumista verrattuna jonhonkin otoksen muuhun kanavaan. Tarkastelun apuna voi käyttää myös kanavan verkkosivuja sekä markkinointiaineistoa.

Lisäksi oletuksena on, että yhden kuuluvuusalueen väestölle suunnattu ohjelmisto ei voi kokonaisuudessaan olla samanaikaisesti myös toisella toimiluvalla määritellyn kuuluvuusalueen väestölle suunnattua ohjelmistoa.

Tässä vertailussa huomioidaan vain analogisessa verkossa lähetettävät ohjelmistot: internet- jakelu ja DVB-T – verkon radiojakelu eivät kuulu analogisten radiotoimilupien tai tämän tutkimusraportin piiriin.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan ohjelmistojen tunnistettavuutta ainakin kahdella eri tasolla.

92 Radiokanavien tavoitteena on tavallisesti saada kuuntelijat tunnistamaan kanava ja saada heidät näin myös palaamaan toistuvasti kuulijakseen. Tästä syystä lähtökohtaisena oletuksena on, että kukin kanava itse rakentaa ohjelmistonsa tunnistettavuutta muun muassa soittamalla tunnuk-sensa ainakin toisinaan lähetyksen kuluessa.

Toisaalta lupaehtoihin sisältyvä, ohjelmiston itsenäisyyttä koskeva kohta on tulkittavissa niin, että kullakin asemalla tulisi olla oma, itsenäinen, muista ohjelmistoista erottuva ja siten myös tunnistettava ohjelmisto. Ohjelmiston itsenäisyyden tai erottumisen asteesta ei ole lupaehdoissa säädetty, mutta Viestintäviraston mukaan lähetys on tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistoksi mikäli ainakin 50 prosenttia kanavan arkipäivien (ma-pe) päivälähetysten (6-18) toimituksellisesta aineistosta poikkeaa muiden kanavien lähetyksestä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan, mitä ja millaista kukin kanavan näytteessä paikalliseksi luokiteltu ja kuuluvuusalueelle sijoittuvaksi tunnistettu toimituksellinen aineisto on.

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan mitä ja millaista on sellainen paikalliseksi luokiteltu toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille. Erityisryhmät on tässä yhteydessä ymmärretty laajasti eli joillakin perusteilla rajattavissa oleviksi, tunnistettaviksi ryhmiksi.

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan, mitä ja millaisia näytteissä esiintyvät, paikalliseksi luokitellut uutislähetykset eri ohjelmistoissa ovat.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan, missä määrin ja millä tavoin mainokset ovat tunnistettavissa mainoksiksi ja miten ne on erotettu muusta ohjelmistosta.